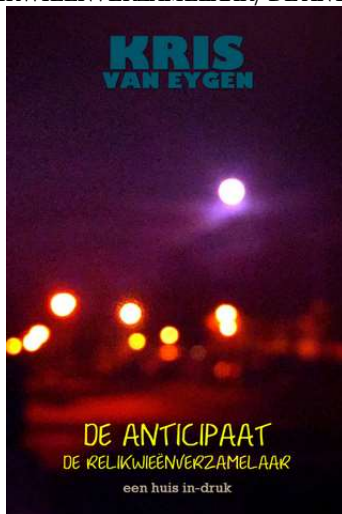

DE RELIKWIEËNVERZAMELAAR/ DE ANTICIPAAAT

Kris Van Eygen © EYGEN-BOEKEN.be

Van Kris Van Eygen zijn verschenen:

Hoe ik drek nek (1995)

Race naar de maan (1997)

De spieders van Toil Darranjé (1998)

De minnaren van Bokrijk (1999)

Net toen de wereld verduisterde (1999)

Het 18-dagen ultimatum (2001)

De heer van Doeatstad (2002)

Meneer P en zijn Hollandse gezelschap (2004)

Waarom wij niet meer seriemoorden (2005)

De bende van de paars-groene mannen (2005)

De vereffenaar - De relikwieënverzamelaar (2006)

De anticipaat - De relikwieënverzamelaar (2007)

De deur van het eeuwige leven (2009)

De man met de sigaret (2010)

De wespenvangers van Tornac (2010)

Papa komt slapen wanneer de vogeltjes fluiten (2011)

De droene bliender (2013)

Winterhutje (2015)

Hemelsbreed: 10 jaar hekel-, treur- en kreupeldichten (2016)

Ik kom even op verhaal (2017)

De ten dode opgeschreven mensen (2019)

Vuurtoorn (2020)

Smalspoor onderonsjes: 30 jaar hekel-, treur- en kreupeldichten (2022)

Realisatie: 2006; eerste druk: juli 2022

Omslagillustratie: Kris Van Eygen

Redactie & foto auteur: Patricia Budenaerts

Uitgever: Kris Van Eygen © www.eygen-boeken.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, elektronische drager of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan de auteur noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

DE ANTICIPAAT

Boek 2 van

DE RELIKWIEËNVERZAMELAAR

door

KRIS
VAN EYGEN

*Je hoeft de dood niet in de ogen te kijken
om hem onder ogen te kunnen zien.*
Kris Van Eygen

We voelen geen pijn meer en onze gedachten gaan uit naar de martelkamers over heel de wereld. Niemand heeft ons gemarteld, wij martelden onszelf. En onze enige opdracht is als bewaarengelen op te treden in tijden van nood. Als beschermers halen we halsbrekende toeren uit om jullie heelhuids door het leven te loodsen. Zonder ons stonden jullie nergens.

Jullie stellen ons graag voor als jongemannen met vrouwelijke gelaatstrekken en lang haar, gekleed in een lang gewaad met gordel en getooid met vleugels op de rug. We lopen op sandalen en wijzen meestal naar de hemel terwijl we een kind of volwassene beschermend onder de arm hebben. Soms houden we met onze staf de duivel in de vorm van een slang in bedwang.

Wij zijn uitermate blij met de afwezigheid van een vleselijk lichaam, zo kan de zwaartekracht onze ijle geest geen strobreed in de weg leggen. Als we zien wat voor problemen er door de inertie van vaste stoffen optreden, lijkt het ons niet meer zo vreemd waarom jullie je in het ongeluk stortten en de dood jullie hang naar roekeloze dwaasheid bevestigt.

Bovendien zijn wij immuun voor seks. Wij voelen ons op een hoogtepunt wanneer we de zoveelste ongelukkige uit zijn diepe ellende hebben gesleurd. Ook al staat broeder Jezus ergens aan de rand toe te kijken en denken de meesten van jullie dat Hij niets kan uitrichten op de gammele aarde, toch laat Hij er het goede over het kwade zegevieren.

Wij fronsen onze wenkbrauwen als we propagandamateriaal op de Arabische tv zien. Onze verwondering vergroot bij het aanhoren van een meisje dat gedreven aan de kijkers uitlegt waaruit de waarheid van Allah bestaat. Haar uitleg klinkt als waanzin in onze oren. Eén ding is duidelijk: wat ze een held in het westen noemen, dat heet een martelaar in het oosten. Wij gaan ervan uit dat onze Vader christenen en moslims in gelijke mate heeft bezielde. Daarom

raden we jullie aan gebeurtenissen in hun eigen tijd te bekijken en ze niet te vergelijken met die in het verleden.

Uit de gewoonte om een mis op te dragen boven het graf van een martelaar, vloeide de regel dat je pas van een kerk kon spreken als het altaar voorzien was van een relikwie. Vanaf de vierde eeuw werden onze relikwieën naar de hoofdkerken overgebracht. Daar worden ze al eeuwen bewaard. En of ze nu echt of vals zijn, hun kracht ontspringt in elk geval uit jullie geloof in ons.

Jullie gaan op bedevaart omdat pilletjes soms niet helpen. Een tocht naar Jeruzalem, Rome of Santiago de Compostella dient al sinds de Middeleeuwen als straf voor zondaars die zich wilden bekeren. Dat kunnen we nog begrijpen, maar het gebruik om naar een plaats te gaan waarvan de naam op een ziekte lijkt, dat vinden we wel heel vreemd. Jaja, jullie gaan naar Mazenzele voor mazelen of naar Zulte tegen zilt. Als het in Scherpenheuvel niet lukt, dan gaan jullie naar Banneux of Echternach. En als laatste hoop is er nog altijd Rocamadour en Lourdes.

Meestal gaan jullie driemaal rond de heilige plek in een poging het kwaad in een cirkel te vangen. In Munsterbilzen is het de gewoonte om negen dagen lang driemaal rond de kapel te wandelen die ter ere van broeder Rochus werd opgericht. Bij sommige bedevaarten mogen slechts zeven mensen meereizen, andere bedevaarten vinden om de zeven jaar plaats zoals de Virga-Jesseprocessie in Hasselt en de Heiligdomsvaart van Tongeren, of om de vijftwintig jaar zoals de Harlindis- en Relindisommegang in Aldeneik-Maaseik.

Tot zover onze algemene voorstelling. Sommige van onze broeders en zusters moesten zwichten voor de medische vooruitgang. Anderen hebben zich staande kunnen houden door zich in te zetten voor nieuwe ongeneeslijke ziekten. We hadden niet kunnen bevroeden dat zuster Godelieve van pas zou komen in een tijd waar echtscheidingen hoogtij vierten. Voor de geïnteresseerden: haar drukbezochte bedevaartsoord ligt in Gistel aan de Belgische kust.

Wij willen zuster Aphrodite duizendmaal danken voor haar verhaal over de vereffenaar van Susteren. Als begenadigd schrijfster heeft ze prima werk geleverd. Nu kan ze zich weer toespitsen op de natuur en de voortplanting, vandaar dat ze haar zoon, broeder Amor, opdracht heeft gegeven mensen verliefd te maken door pijlen in hun hart te schieten. Pas op, in Munsterbilzen aanbidden jullie zijn naamgenoot, broeder Amor van Maastricht, vooral bekend als verzorger van zieken.

Er zijn nog meer heiligen die het vernoemen waard zijn. Zo is er ook onze zuster met haar herdersstaf in een hand en een boek in de ander, terwijl schapjes rondom haar dartelen: zuster Landrada. Zij was de eerste abdis van een benedictinessenklooster in Munsterbilzen. Ze noemde het Belisia, waaraan de stad Bilzen haar naam te danken heeft.

Voor we zuster Amelberga van Munsterbilzen op het toneel brengen moeten we het over zuster Amelberga van Maubeuge hebben. Toen haar echtgenoot zijn heil in het benedictijnse leven in Lobbes zocht, trok zij zich terug in de abdij van Maubeuge. De adellijke dame was altijd in het gezelschap van haar drie kinderen, en gekroond knielde ze voor onze broeder Jezus om Hem een mand bloemen aan te bieden, terwijl een toom gakkende ganzen hen omringden.

Haar naamgenoot in Munsterbilzen kreeg haar opleiding van zuster Landrada. Ze leefde als vrome maagd in alle soberheid op haar landgoed in Temse. Met het water uit een bron kon ze een andere bron doen ontspringen, met behulp van een zeef. Broeder Wilibrordus hield zich ook met bronnen bezig. Waar hij zijn staf in de grond stak borrelde water op. De Ier stichtte ook kerken en abdijen, en de Bijbel was zijn favoriete boek.

Alle genoemde zusters en broeders leefden in de zevende en achtste eeuw. Ze zijn al meer dan duizend jaar dood, en toch levendiger dan ooit. Lichtvoetig als wij zijn, jagen we niet op Belphegor, Baäl, Lucifer, de prins der duisternis, of de vorst van de gevallen

engelen Satan. We verjagen de duivel door voor de mensen van goede wil er gewoon te zijn.

Hij zal het onderspit delven. Het kwaad zegeviert niet, zeker met de hulp van broeder Hieronymus die het vervolg van ons verhaal zo duidelijk mogelijk uit de doeken zal doen. Hij stond in de vierde eeuw Paus Damasus bij in Rome, maar hij is bekend geraakt als kerkleeraar van Bethlehem, Jerome voor de vrienden.

Wij kunnen ons goed voorstellen dat hij als oude man geregeld verleid werd door een jonge vrouw, jullie zouden het kunnen zien als de duivel die hem iets in het oor fluistert. Zijn seksuele begeerte kwelde hem, en daarom sloeg hij zichzelf herhaaldelijk met een steen op de borst, of liet hij zich door een engel geselen.

Nu hebben jullie tenminste een beeld van de engelbewaarder die in de schaduw van een rechercheur loopt en hem voor komend onheil tracht te behoeden. Zijn hoofdpersonage heeft hij Jerome gedoopt. En de grafstem heeft hij het zwijgen opgelegd.

Vóór de verwoesting door de Noormannen was het klooster enkel voor mannen bedoeld, nu huisvestte het alleen vrouwen. Ze waren met z'n twaalven en het zou niet lang meer duren of de abdij zou volledig volzet zijn. Daar zou zuster Amelberga van Munsterbilzen wel voor zorgen.

Niet lang na de dood van broeder Willibrordus was de verering van zijn stoffelijk overschot begonnen. De meeste relikwieën bevonden zich rond zijn graf in Echternach. Een van de dorpsbewoners had zuster Amelberga verteld dat er nog overblijfselen in de toren van de kerk lagen. Ze geloofde er niets van, maar ze had wel een interessante opslagplaats in de kerktoren gevonden.

Er hingen kazuifels en altaarkleden aan de muur, op oude kasten stonden miskelken, kandelaars, kruisbeelden en gebonden missalen. In de bovenste lade van een van de kasten vond ze zilveren doosjes, vermoedelijk reliekhouders. Ze nam de doosjes een voor een voorzichtig op en controleerde hun inhoud. Op fluwelen doekjes lagen stukjes bot, haren, houtsplinters en kledingstof. Kortom, restjes heiligheid.

Kostbare Romeinse en Byzantijnse kistjes waren hergebruikt om als reliekhouders te dienen. Zuster Amelberga was ervan overtuigd dat relikwieën niet enkel herinneringen prijsgaven maar ook geschenken van de voorouders waren, en dat ze als gemoedsrust voor pelgrims dienden. De symboliek maakte de pelgrims sterker, zodat ze hun harde leven gemakkelijker aankonden. Ze geloofde dat relikwieën van heiligen dienden als talisman voor geluk in de toekomst. Het waren medicijnen tegen de sterfelijkheid.

Zuster Amelberga deed de bovenste lade dicht en opende de onderste. Nog meer mooi versierde doosjes. Helemaal rechts lag een houten kistje in de vorm van een schrijn. Het was eenvoudig gemaakt, zonder smeedkunstig edelmetaal. Het zag er een beetje beschadigd uit.

Ze nam het kistje op, schudde het terwijl ze het bij haar oor hield maar hoorde niets. Ze probeerde het te openen, maar dat lukte niet. Toen ze er wat meer kracht op zette, kwam het deksel van het kistje los.

Op de bodem lag een haarlok, met ernaast een perkament niet breder dan tien centimeter en opgerold tot een dikke sigaar. In het midden zat een bisschopszegel.

Ze zette het kistje op de kast, nam er het perkament uit, ontrolde het en las de gekalligrafeerde tekst in het Latijn. Ze begreep dat het een echt certificaat was, legde het perkament naast het kistje en haalde de haarlok eruit. Ze was gitzwart en afkomstig van broeder Willibrordus.

Nadat ze het relikwie een tijdje had bewonderd legde zuster Amelberga de lok en het perkament terug in het kistje en haastte zich met de schat onder de rechterarm geklemd naar beneden en uit de kerk.

Terwijl de pastoor zijn parochianen votief vooring met het tabernakel als rugdekking – van de pefatie naar het sanctus, van het paternoster naar de consecratie, in zijn verering van de heilige hoeders – transfigureerde de wijn en het brood in het lichaam en bloed van Jezus.

Jerome verliet voortijdig de kerk omdat hij nog lang niet klaar was met zijn onderzoek. Hij moest bewijzen verzamelen en interpreteren. Daarna was het de beurt aan de tactische recherche, de verhoorders en de ondervragers, om ze aan de verdachten voor te leggen. En rechters spraken de schuld uit en bedachten een straf. Want moordenaars moesten gepast boeten voor hun abominabele gedrag.

Duiven vlogen geschrokken op. Als de duif het zinnebeeld van de Heilige Geest was, was het geheel van de verwarde lichtmoleculen rond de kerk van Kolderbos de verpersoonlijking van een duivels karakter.

Jerome huiverde.

Hij liep naar zijn auto en besloot een kijkje te gaan nemen in het vlakbij gelegen bos. Jerome wilde er niet gaan wandelen. Hij had een andere opdracht.

Op de Oosterring van Genk zocht hij naar de afslag voor de Melberg, maar die was slecht aangegeven.

‘Potverdorie, waar ligt die nu?’ riep hij vanachter zijn stuur.

De heuvel kon hij situeren, maar hij zag nergens een bruin bordje met witte letters dat doorgaans een bezienswaardigheid in het landschap aanwees.

Op het kruispunt ter hoogte van het industrieterrein sloeg hij rechtsaf. Even verder draaide hij opnieuw rechtsaf en kwam op de parallelle baan naast de Oosterring terecht.

‘Gelukt,’ riep hij.

Hij gaf gas en naderde vlot de rotonde. Daar stond een bordje dat naar rechts wees, onder de brug door: MELBERG. Jerome voelde zich zoals na een halfuurtje op de hometrainer: blij dat het gedaan was.

Het kostte hem weinig moeite om het braakliggende terrein te bereiken waar het routebord stond. Hij sloot de auto en keek of er geen ongure types rondliepen die uit waren op een joyride. Er stonden geen geparkeerde auto’s en er waren geen andere wandelaars. Dat was goed, want hij wilde niet gestoord worden terwijl hij naar bewijsmateriaal zocht.

Toen hij de berg besteeg, zag hij links van het pad onder de struiken een houten wegwijk staan. Het was naamloos en met een gele plastic bloem versierd. Was hier een ongelukkige door een weteloze vermoord?

Jerome had nog niet eerder stilgestaan bij de vraag waar hij begraven wilde worden. Heel waarschijnlijk zou dat op het grote kerkhof van Hasselt zijn, waar hij woonde. Hij nam zich voor bij het volgende bezoekje aan zijn familie duidelijk te maken dat hij liever in Genk – waar hij opgegroeid was – wilde liggen.

Hij herinnerde zich ook de nachtmerrie in de nacht van Allerheiligen op Allerzielen. Samen met Zara, de dochter van zijn broer,

had hij zijn dierbare overledenen op het kerkhof bezocht en toeval-
lig een onverzorgd graf gevonden, met het opschrift: JONKMAN.
Zara had daar nonchalant gezegd: *Ik zal je wel een bloemetje bren-
gen als het zover is.* Toen klapte de grafsteen als het deksel van een
doodskist omhoog en zijn tweelingbroer schoot als een groteske
clown uit een doosje springverend naar buiten. De grote kop wie-
belde heen en weer, schaterend en wenend tegelijk. Jerome was ba-
dend in het zweet ontwaakt.

Hij kreeg er nog de rillingen van over zijn rug, of was dat het
effect van de kille ochtend? Jerome stelde zich voor dat hij dood-
ging en dat zijn familie om hem treurde. De achterblijvers verloren
één mens, terwijl je als dode iedereen die je kende en waarvan je
hield vaarwel moest zeggen.

Peinzend aan zijn dagelijks leed overdacht hij het idee achter
Allerzielen, de dag waarop de levenden alle overleden gelovigen
herdachten. Volgens de rooms-katholieke kerk was dat de dag
waarop de doden vanuit het vagevuur naar de hemel reisden en
even halthielden op aarde.

Hoewel Jerome geestverschijningen catalogiseerde als zinsbe-
goochelingen, was hij er toch voor op zijn hoede. Heiligen hadden
zich van het wereldse verwijderd en dwaalden rond in de sfeer van
Onze-Lieve-Heer Jezus. Allerheiligen was hun dag, maar je kon ze
alle dagen van het jaar eren. Toch was menig man of vrouw niet in
staat onderscheid te maken tussen Onze-Lieve-Vrouw en een reling
die het zonlicht op een miraculeuze wijze reflecteerde.

Jerome had al vele malen geluk gehad in het verkeer. Of zijn
engelbewaarder daar voor iets tussen was wist hij niet. Hij kon zijn
leven nooit helemaal veilig maken. Er ging altijd iets fout, ondanks
de terugkerende vraag van elke journalist die zich na een of ander
incident afvroeg of ze de *ramp* niet hadden kunnen vermijden.
Niets gebeurde met een reden, het gebeurde gewoon. Het kwam
zoals het kwam.

Terwijl Jerome over het bochtige pad door het bos wandelde, kon hij zich het jaartal van de eerste bomaanslag perfect herinneren, 1893, maar wanneer het buskruit was uitgevonden, dat kon niemand exact zeggen. Allerlei bomaanslagen teisterden de wereld meer dan ooit. Iedereen zag het kwaad in de ander en de terreurgroepen wezen naar elkaar.

Alsof de wereld rondom hem een projectie was van zijn gedachten weerklonk van links een knal. Vuurwerk? Was het een imploderende tv, een geweerschot of de kapotte uitlaat van een auto? Jerome keek rond maar zag niets bijzonders. In de lucht ontwaarde hij geen noemenswaardige rook die het gevolg van een ontploffing kon zijn. Hij zag wel de achterkant van een appartementsgebouw door de bomen.

Jerome droeg geen uniform omdat hij bij de technische recherche van Hasselt werkte. Hij onderzocht de verkrachting van een 66-jarige vrouw door drie mannen ergens in het bos. De politie had geen idee wie de daders waren omdat de vrouw niet in staat was haar aanranders te beschrijven. Het zou een hele klus worden om alle bewoners in de omgeving te ondervragen.

Als politierechercheur was het zijn plicht misdaden te voorkomen en ze op te lossen. Collega-rechercheurs hadden de plaats delict al grondig afgezocht, maar Jerome keerde terug in de hoop sporen te vinden die zij over het hoofd hadden gezien. Bovendien hoopte hij verdachte bewegingen van onbekenden op te vangen. Iemand had al een stuk blauwwit lint kapotgetrokken.

Gebukt ging hij op zoek naar bewijsmateriaal in het gras en vergat al snel de luide knal.

Niet veel later schrok hij van wat hij meende te zien.

‘Verdomme. Wat is dat?’

Het ding dat hij tussen de struiken zag liggen, had een vlezige kleur. Jerome bereidde zich op alles voor en stapte eropaf. Op twee meter afstand wist hij het zeker: het was de arm van een kind. Lag

er een lijkje onder het gras waarvan de arm door loslopende honden was opgegraven? Hij vloekte en vroeg zich af of God daar iets mee te maken kon hebben.

Jerome ging op zijn hurken zitten en bekeek de arm van dichterbij.

‘Verdorie,’ zei hij en schopte tegen het ding.

Het was van plastic. Een poppenarm, de rechterarm van een pop. Het had niet veel zin om er lang bij stil te staan en hij zocht verder naar bewijzen van de verkrachting.

Toen hij vanuit het hoge gras het pad op liep, zag hij aan zijn rechterkant weer iets vlezigs achter een boomstronk liggen.

‘Verrek, het is niet waar.’

Een snelle sprint leerde hem dat er nog een deel van een kind lag. In één oogopslag herkende hij het linkerbeen van een pop. Toeval? Misschien had een meisje zich van haar pop ontdaan nadat ze had ontdekt dat ze te oud was geworden om met poppen te spelen.

Jerome liet het poppenbeen liggen. Hij dacht eraan zijn zoektocht te staken en huiswaarts te keren, want hij had genoeg gezien om er ‘s nachts van te dromen en nat van het zweet wakker te worden. De wil om stinkende potjes te openen dreef hem echter voort.

Hij was veel verder van de plaats delict afgedwaald dan hij had voorzien en stuitte onverwacht op een object dat ook niet in het plaatje thuishoorde. Voor zijn geestesoog zag hij het meisje met de pop onder haar arm door het bos wandelen, hier een arm afrukkend, daar een been afknappend. Op deze plaats had ze het hoofd van het lijfje gedraaid. Het poppenhoofd lag als een paasei in het gras, verdekt onder een kleine struik.

Jerome had er genoeg van en keerde terug naar de boom waaraan de drie verkrachters hun versleten lustobject hadden vastgepind en er hun palen in hadden geheid. Onvoorstelbaar.

Hij zocht de omgeving af naar een mogelijk pad dat naar het appartementsgebouw leidde, maar was er niet. Zwiepend takken verrasten hem en tot zijn ergernis leek er geen einde aan de wildernis te komen.

Ineens trapte hij op iets wat meegaf. Hij dacht onmiddellijk aan de bruine afvalresten van een mens of dier.

‘Stront,’ zei hij in navolging van een collega die *shit* liever vertaalde naar *kak*.

Hij keek naar zijn schoenen en hapte hevig naar lucht.

‘Jakkas, wat is dat? Godverdomme,’ riep hij.

Het werd hem even te veel, ook al had hij akeliger vondsten gedaan tijdens zijn loopbaan als rechercheur. Hij schopte het ding van zijn voet en deinsde enkele meters achteruit. Alles om hem heen was ineens veel echter dan anders.

Aan zijn schoen hing echt bloed afkomstig van het stuk vlees dat er lag. Hij kon het niet ontkennen, zijn ogen zagen het, zijn brein wist het. Dat was geen pop, dat was een kind zonder linkerarm, zonder rechterbeen én zonder hoofd. Hij kon zich niet voorstellen hoe een mens een kind dat kon aandoen.

Jerome hield zijn rechterhand voor zijn mond en kokhalsde. Zijn maag bevatte te weinig halfverteerd voedsel om tot in zijn keel te komen. De krioelende maden en rondcirkelende vliegen hadden de weg naar het verse vlees nog niet gevonden. Het viel ook op dat de onmiskenbare lijkgeur ontbrak. Uit ervaring wist Jerome dat hij dan beter door de mond ademde.

Hij deed moeite om het ding in het gras niet als een mens maar als een pop te zien, een echte pop van tien, elf. Onwillekeurig dacht hij aan Zara die bijna twaalf was. Ook al was zij niet zijn eigen kind, hij begreep dat de vader van een vermoord kind genoeg wraakgevoelens kon kweken om een moordpartij aan te richten.

Jerome had beroepsmatig veel lijken gezien en stond er versteld van hoe een dode veel stiller was dan een slapende. Dat ging natuurlijk niet op voor de motorrijder die een week eerder op de autosnelweg door een vrachtwagen tot moes was gereden. Op de foto's van het ongeval zag je de plakken vlees tussen de banden zitten en op het wegdek liggen, alsof een geslachte koe uit een koelwagen was geslingerd.

Hij besloot zijn collega's op te roepen om de omstandigheden te onderzoeken waarin het kinderlijk in het bos terecht was gekomen, maar ook om het weg te laten halen. Het hele circus zou losbarsten en zijn superieur zou hem opdragen de ouders van het kind op de hoogte te stellen. Hij was volgens zijn baas daar het beste in.

Jerome pakte zijn smartphone om zijn collega's op te trommelen. Voor hij het apparaat naar zijn oor zou brengen keek hij hoe laat het was. Tot zijn verbazing zag hij de reflecties van twee hoofden die met hem meekeken. Het ene was van een man, het andere van een vrouw. Jerome kon zich niet van de indruk ontdoen dat ze immens groot waren en goddelijk van aard. Heiligen? Een of andere paus in het gezelschap van Maria? Toen hij wat beter keek, zag hij ook een kinderhoofdje tussen hen in.

Hij keek vlug om zich heen om te controleren of hij alleen was. Toen hij weer naar het schermpje keek was de zinsbegoocheling voorbij, en ook in de kruinen van de bomen zaten geen reuzen.

Onderuitgezakt in zijn zetel en starend naar het tv-toestel overdacht Jerome zijn harde werkdag. Hij had na ondervraging van de buurtbewoners begrepen dat niemand een kind miste. Veel mensen hielden zich van den domme en wilden geen getuigen zijn, voor niets of niemand.

Onwillekeurig dacht Jerome aan een getuige van Jehova die hem ooit als oefening had voorgesteld het begin en het einde van de Bijbel – het beste fictieboek aller tijden – te vergelijken. Hij kende de zin: *In het begin schiep God hemel en aarde*. Maar weinig mensen hadden ooit van het bijbeleinde uit de Openbaring van Johannes gehoord: *Hij die getuigenis van deze dingen aflegt, zegt: ja, ik kom. Dat de onverdiende goedheid van Jezus Christus met de heiligen mag zijn*.

Jerome had Johannes op Wikipedia opgezocht. Johannes was in de eerste eeuw in de bres gesprongen voor gevangengenomen christenen en hoopte dat het koninkrijk van Jezus Christus gauw

zou komen. Zijn drang om te helpen had hem echter in ballingschap op het Griekse eiland Patmos gebracht. Daar had God de Vader hem regelmatig bezocht, en Johannes had brieven over zijn goddelijke gesprekken naar de vervolgte christenen in Jeruzalem geschreven, om ze een hart onder de riem te steken.

Jerome stelde zich de man voor als een ouderling met pen, een ganzenveer, een boek of een schriftrol in zijn hand. Hij was tenslotte tot patroonheilige van de schrijvers, uitgevers, boekbinders, drukkers en bibliothecarissen gebombardeerd, maar ook de glazenmakers en scheikundigen vierden zijn naamfeest.

Johannes had ook een goede beschrijving gemaakt van de verre toekomst van de aarde. De Apocalyps was volgens hem nakend. Zijn openbaring was een inspiratiebron voor onheilbrengers toen en nu. Jerome had echter niets van het einde begrepen. Wat waren in godsnaam *deze dingen*? Hij wist dat kwade *dingen* goede dingen soms wegduwden, maar meestal won het goede van het slechte.

Hij slaagde er niet in zijn aandacht bij het wrede wereldbeeld op tv te houden en gleeed langzaam weg in de slaap der gelukzaligen.

Jerome bracht de familie Allard-Doem een bezoekje. Zijn broer Axel was getrouwd met Maribelle Doem en samen hadden ze een dochter. Zara was Jeromes petekind.

Axel liet Jerome zijn column in een bekend tijdschrift lezen, daarin vertelde hij zijn levensverhaal en toonde hij de stamboom die eraan ten grondslag lag. Volgens hem was zijn dochter het orgelpunt.

Zara vroeg aan haar moeder:

‘Mag ik dit weekeinde bij Jerommeke logeren?’

Als ze iets wilde krijgen, noemde ze hem: *Jerommeke*. Soms zei ze: *Warhoofd*. Bijvoorbeeld als hij niet goed oplette bij het kaarten. Zara woonde bij haar ouders in Genk. Dat lag slechts 11 kilometer van Hasselt, ver genoeg om een vakantiegevoel te creëren.

Maribelle was onmiddellijk voor het idee verkocht omdat Zara een kerstmuts op het hoofd had. Jerome kon zijn geluk niet op. Hij mocht met haar naar de bioscoop gaan en het hele weekeinde doen alsof hij haar vader was.

De komische versie van James Bond kon Jerome niet bekoren, ook al lachte hij af en toe om een domme grap. Het enige goede aan de filmervaring was de bioscoopzetel, want die zat perfect.

Achteraf keken ze samen tv. Zara wilde nog niet naar bed, bovendien was het zaterdagavond, dan mocht ze van haar ouders altijd langer opblijven.

Op een bepaald moment liet Jerome zich ontvallen:

‘Die vrouw met de tatoeages is nog gekker dan ik.’

‘Dat kan niet,’ zei Zara.

Jerome gaf haar een dodelijke blik cadeau. Als reactie liet ze de mooiste glimlach zien die hij ooit had aanschouwd. Hij merkte dat ze nu oud genoeg was om volwassenen te doorzien. Misschien lag het aan de tandenbeugel die ze na anderhalf jaar had laten verwijderen. Ze was wonderbaarlijk mooi en lief. Vermoedelijk zou ze zich onder andere omstandigheden van een andere kant laten zien.

Zara zapte wild door het aanbod en strandde bij een Franse zender die een programma uitzond over twee kinderen, een meisje en een jongen van twaalf die ruim twee jaar chatten en elkaar nog nooit hadden gezien. Toen de interviewer vroeg hoe het voelde om elkaar eindelijk in de ogen te kijken, schokschouderden ze. Om de kinderen wat enthousiaster te maken vond de interviewer er niets beter op tegen de jongen te zeggen dat hij haar eens moest aanraken om te zien of ze wel echt was.

Jerome vroeg zich af waar de programmamakers in godsnaam mee bezig waren, terwijl hij zijn hoofd naar Zara draaide. Ze leek alles te begrijpen, hoewel ze slechts enkele maanden Franse les volgde.

Ze voelde zijn blik, want ze draaide haar hoofdje van de tv weg, fronste haar wenkbrauwen en vroeg:

‘Heb ik iets van jou aan?’

‘Versta je dat allemaal?’

Ze schudde bevallig haar hoofd.

‘Moet ik het je uitleggen?’

Alweer schudde ze haar hoofd heen en weer.

‘Jij leert nu toch ook Frans op school, niet?’

Hoe kom je daar nu bij, leek ze te denken, maar ze bedacht zich en knikte.

‘Hoe zeg je bijvoorbeeld: *Ik ben mooi?*’ vroeg Jerome.

Ze bloosde, omdat hij haar met dat ene zinnetje duidelijk maakte dat ze mooi was.

‘Je suis jolie?’

‘Perfect,’ zei Jerome en hield zich in om niet in zijn handen te klappen.

Zara had ineens genoeg van het Franse geleuter en zapte naar een Belgische zender. Ze liet voldoende tijd voorbijgaan om twee mentaal gehandicapten voor even het scherm op te laten sieren.

‘Waar gaat de wereld heen?’ vroeg de ene.

‘Ergens anders,’ antwoordde de andere.

Jerome lachte en keek opzij om te zien of Zara het lachwekkende van de situatie inzag. Er verscheen een stralende glimlach rond de mond van zijn engeltje, dus dat zat goed.

Ze draaide haar hoofdje weer naar het tv-scherm. Jerome liet ook de volgende stunt over zich heen gaan: een van de twee gehandicapten schreef in zijn verslag over de meisjes van de missverkiezing *ellebel* in plaats van *elle est belle*.

‘Die dommerik schrijft dat verkeerd,’ riep Zara.

‘Zara, dat is helemaal geen dommerik, ik durf te wedden dat hij op sommige vlakken slimmer is dan jij.’

‘Ja, dat zal wel, ik geloof er niets van. Il est fou,’ riep ze.

Jerome vroeg zich af hoe hij in vredesnaam een kind van elf de verscheidenheid in levenskwaliteit kon uitleggen. Hij wist het niet zo goed.

Het interesseerde hem niet meer wat er op tv gebeurde. In een droomwaas zag hij zijn collega Rexanne Salvo. Ze was tweeëndertig en hun leeftijdsverschil baarde hem zorgen. Jerome stelde zichzelf gerust met het feit dat hij zich in haar bijzijn vierendertig voelde in plaats van drieënveertig.

Ze hadden maandenlang aan bureaus in verschillende lokalen gewerkt, maar Jerome had geen ochtend overgeslagen om haar de hand te schudden en haar *goedemorgen* te wensen. Ze hadden het te druk met hun werk om elkaar op te zoeken; politiewerk was nu eenmaal stresserend. Toen ze naar een andere verdieping waren verhuisd, stonden hun bureaus tegenover elkaar. Haar openingszin was: *Ik wist al dat jij een speciale bent*. Jerome had geantwoord: *Ik ben liever speciaal dan normaal*. En Rexanne had zich volledig bij zijn filosofie aangesloten.

Om halfeen begon Zara te gapen. Enkele minuten later ging ze op eigen initiatief naar boven. Op de trap vroeg ze:

‘Gaan we morgenvroeg naar het kanaal?’

‘Zeker, ik zal je het Sas laten zien.’

‘Yes, da’s de max,’ zei ze en rende tevreden naar boven.

Zara had iets met water. Op vakantie wilde ze altijd naar een zee, een meer of een brede rivier. Ze was een echte waterrat en zat niet voor niets in een waterballetclub.

Jerome haalde zijn dagboek boven ondanks Zara's opmerking dat een dagboek bijhouden idioot en stom was. Zijn repliek was dat, wanneer hij oud en grijs was en de ziekte van Alzheimer zijn geheugen had kortgesloten, hij in zijn dagboeken zou kunnen lezen en alles herbeleven.

Het is een stralende ochtend, te mooi om waar te zijn. De vrouw naast hem draagt een van zijn pyjama's en wenst hem een *goede-morgen*. Jerome neemt aan dat ze de afgelopen nacht samen in het grote bed hebben geslapen.

Hij heeft last van ochtendstijfheid en zij merkt dat. Ze strijkt met haar elegante smalle rechterhand langs de deken over de plaats waar zijn penis naar ademruimte snakt en zegt:

‘Hmm, dat belooft. Hoe breder hoe beter.’

Haar uitspraak windt hem op. Als een duiveltje uit een doosje veert hij recht en pakt haar bij haar brede heupen vast. Als die in verhouding staan tot de diepte van haar vagina zal zijn pret niet op kunnen. Natuurlijk pletste de droombel uit elkaar en bleef hij met een slappe ballon achter.

Jerome schoot wakker en begreep dat hij over Rexanne had gedroomd. Hij was niet verliefd op haar en zocht enkel naar een manier om zijn opgestapelde lust zo leuk mogelijk af te voeren.

Hij ging normaal elke zondagvoormiddag met zijn schoonzus Maribelle wandelen, nu trok hij met Zara op. Maar volgens Zara was er niet veel te zien aan het Sas.

Een snelle beslissing van Jerome zorgde ervoor dat ze aan de andere kant van Hasselt terechtkwamen, ergens langs de Demer in de buurt van de abdij van Herkenrode. Het had goed gevroren en de modderige partijen waren nog enigszins begaanbaar. Helaas

kon de plek geen van beiden inspireren omdat het grootste gedeelte van het gebouw in de steigers stond.

Op hun weg terug kozen ze een pad door een wei, maar dat was niet zo hard bevroren als ze dachten. Op sommige plaatsen was de bodem ontdooid waardoor hun voeten in de zachte ondergrond sopten. Ze repten zich uit de modder, ook omdat ze elkaar wijsmaakten dat een ondergronds monster hen zou opslokken als ze zich niet haastten. Ze haalden de overkant, besmeurd en ontdaan van het enthousiasme dat ze eerder met zich mee hadden gedragen.

Jeromes smartphone ging over. De meldkamer vroeg hem dringend naar een plaats delict te gaan. Zara protesteerde niet en liet zich in de snelle auto naar huis rijden.

Bij het afscheid zei Jerome:

‘Tot volgende week.’

Betweter Zara antwoordde:

‘Nee, tot over zes dagen.’

Ze kon goed tellen. Het was zondag en ze zouden elkaar zaterdagavond bij oma en opa terugzien, het familieavondje bij uitstek.

Jerome reed als een gek naar de Romeinse Kassei tussen Tongeren en Sint-Truiden, meer bepaald aan de Kluiskapel van Helsehoven. Een dolgedraaide man had er zijn vrouw met behulp van een viertandige riek naar de eeuwige jachtvelden gestuurd. De buren hadden geen idee waarom, ook Jerome en zijn collega's stonden voor een raadsel.

Om zijn gedachten te ordenen besloot hij na de vaststellingen de kapel tegenover het huis te bekijken. Buiten stond een bordje: **BEZOEK DEZE DERTIENDE-EEUWSE KAPEL**. Jerome wist dat enkel de grondvesten uit die tijd dateerden.

Binnen was de belichting pover vanwege het ontbreken van vensters. Het kaarslicht zorgde echter voor een gezellige sfeer. Het interieur stelde niet veel voor: enkele moderne houten stoelen in het midden, metalen kaarsenhouders aan de achterzijde en vooraan een altaar dat op een gewone tafel leek. Achter het altaar stond

een beeld dat de tand des tijds goed had doorstaan: een zittende vrouw met een staand kind op haar schoot.

Gezeten op een harde kerkstoel depte Jerome zijn rechteroog. Hij had last van pollen. Een toevallige bezoeker – een wielertoerist – zal gedacht hebben dat Jerome een dierbare overledene beweende. Maar Jerome bad niet. Hij zou zich door niemand ooit laten overhalen om tot God te bidden. Wel slaagde hij erin zijn brein vrij van storende gedachten te houden, enkel door aan zichzelf te denken, zittend op een stoel in een kapel waar veel mensen hun godvruchtigheid nog kwijt konden.

Jerome wandelde naar buiten. Hij was geen heilige aan hem verschenen – dat kon nog komen – maar hij had er wel inspiratie opgedaan. Hij stelde aan zichzelf voor om oog te hebben voor de mooie tuin met hegjes die het bakstenen kerkje omringden en wandelde over het kasseien pad naar de achterkant. Daar stootte hij op een bijzondere grafzerk, want op het kruis stond: OP DE PLAATS VAN DIT KRUIS, STOND EENS EEN KLUIS VOOR VROME MANNEN, EEN HEMELHUIS 1674-1908.

Achter het grondgebied van de kapel kabbelde een beekje. Jerome stelde zich voor dat daar duizend jaar geleden het schip van de eerste missionaris voor het christendom had aangemeerd. Als boekenwurm wist Jerome immers dat de oudste kerkjes in België aan een rivier stonden omdat de kerstening via de waterlopen was gebeurd.

Hij dacht: *Genoeg gedagdroomd, ik rijd naar huis.*

Jerome was ongehuwd. Hij woonde zeven jaar in Hasselt, in een kasteel dat in 1834 was gebouwd en een hele tijd als brouwerij had gediend. Er had een beroemde schilder gewoond, maar hij was diens naam vergeten.

Het kasteel bestond uit twee gedeelten. Een rijke familie bewoonde het voorste gebouw en Jerome had van het achterste gedeelte mét toren zijn thuis gemaakt. Tussen de gebouwen stond een

kanteelmuur, maar de houten borstwering was lang geleden ver-
gaan.

De laagste verdieping was het woongedeelte, het middelste ge-
deelte diende als expositieruimte voor zijn pentekeningen, en de
bovenste verdieping stond leeg. De woning had vijf wc's. Dat was
niet verwonderlijk als je wist dat kastelen vroeger veel *gemakken*
hadden. Er waren ook veel openhaarden, en dat kon je goed zien
aan de brandplekken in het parket.

Jerome had de toren volledig gerestaureerd met de hulp van
enkele collega's. Hij bestond uit drie verdiepingen met de originele
vierkante trap er nog in. Vóór de restauratie had de toren kanteel-
muren, maar die waren nu in een houten, spits dak geïntegreerd.
De inkepingen van de kantelen waren ramen zonder glas, en er zat
gaasdraad voor de openingen om de duiven buiten te houden. De
steunbalken van het dak stonden in een cirkel, vanuit het open-
klapbare dakraam had je een panoramisch uitzicht over een ge-
deelte van Hasselt. Het was een van zijn favoriete plekjes in het
kasteel.

Duitse herders bewaakten het terrein. Wanneer een argeloze
bezoeker verscheen, gingen ze zo tekeer dat de indringer zonder
aarzelen rechtsomkeer maakte. Niemand wilde het risico lopen een
stuk uit zijn bil kwijt te raken.

De vorige eigenaar was een verwoede fokker van schepers en
had Jerome de twee waakhonden cadeau gedaan. Normaal behield
je de namen van dieren als je die overnam, maar Jerome vond hun
oorspronkelijke namen maar niks: Bassie en Tijger. Hij had ze om-
gedoopt tot Petat en Petoet.

Petat was de oudste, hij was bijna tien, en probeerde voortdu-
rend tussen de tralies van zijn kot te kruipen. Het was een makke
hond die niets liever deed dan spelen en ravotten ondanks zijn be-
jaarde leeftijd. Petoet was drie jaar, had veel langer haar met don-
kerbruine lokken. Hij was de kwaadste van de twee. Jerome hield
de hond uit de buurt van kinderen, want hij liet regelmatig zijn
scherpe tanden zien.

Jerome had niet de neiging de honden op zijn zetels uit te nodigen. Ze hadden hun eigen winterbestendige hok buiten. Daar konden ze doen wat ze het beste konden: waken. Nu en dan ging hij ermee wandelen, maar liever vertoefde Jerome Allard in zijn studeerkamer annex bibliotheek. Hij was gek op wetenschap en had de gezelligste kamer van zijn kasteel omgetoverd tot een heuse boekerij. Hij ging er prat op dat hij alle boeken had gelezen.

Er stonden boeken achter glas in zware eikenhouten kasten, met versleten boekruggen die van ouderdom getuigden. Er was één boek dat opviel door de versiering op het voorplat: een goudmetalen doodskop in een voor die tijd modern ogend design. De miniaturen van elk hoofdstuk waren stuk voor stuk bloederige tafereeltjes: een hert met een lans in de rug, een fazant met overgesneden kop, of een haas met een pijl in zijn flank. Het was geschreven in een onleesbare taal met sierlijke, kalligrafische letters. Voor iemand die de Latijnse niet had gevolgd, zoals Jerome, was de vertaling een karwei. Het leek op een handleiding voor de beginnende jager.

Jerome nam alle wetenswaardigheden in zijn kleine brein op maar hield zijn aandacht bij de gedachte dat hij niet te ver mocht gaan, want als hij alles over niets wist was het hek van de dam. Het algemene overzicht wilde hij bewaren en zelfs koesteren. Hij begreep niet hoe het kwam dat hij alles zo goed in het juiste perspectief kon plaatsen, iets wat de doorsneemems helemaal niet onder de knie had. In een moment dat helderder was dan alle andere had hij ooit in zijn dagboek geschreven: *God, verdore me. Ik kan niet meer bijhouden welk zandkorreltje waar vandaan komt en waar het heen moet. Ik geef het op.*

Volgens Jerome zat God in zijn kop. Het was vreemd, ook al geloofde hij niet in Hem, hij nam Zijn naam wel dikwijls in de mond of in de pen. Deed hij dat omdat het menselijke brein er niet bij kon dat de ongelooflijk boeiende en inventieve natuur zichzelf had geschapen?

Volgens Jerome kon een mens alles leren begrijpen aan de hand van wiskundige formules. En de tv in zijn studeerkamer hielp hem ook daarbij, het was zijn spiegel naar de wereld. Hij zag het apparaat als een vergrootglas waaronder mensjes als mieren van hot naar haar wriemelden, hun korte levens leidden en hun zwakke geloof beleden.

Je kon je afvragen, wat was het beste: de film of het boek? Jerome zag het ruimer. Het lezen van een boek duurde veel langer dan het bekijken van een film. Subliminaal of niet, de verrekijkerbeelden gaven Jerome Allard een heel sterke indruk van hoe de wereld in elkaar zat en hoe hij draaiend bleef.

De Nederlandse omroep zond een documentaire uit over Ramses Shaffy. Aan het einde van zijn leven logeerde hij in een rusthuis en kicke er van de drank af. Hij beweerde dat hij niet nieuwsgierig was naar wat er met hem en de wereld zou gebeuren na zijn dood, maar hij was er wel benieuwd naar. Als afscheid zong hij:

‘Het is zo stil in Amsterdam, ik wou dat ik iemand tegenkwam.’

Jeromes sympathie voor de kunstenaar was gaandeweg gegroeid, ook nu kon hij zijn appreciatie voor de man niet onder stoelen of banken steken, want hij zei:

‘Dat is een man uit één stuk.’

De laatste tijd betrapte Jerome zich erop dat hij tegen zichzelf praatte. Dat moest voor zijn medemensen opvallen wanneer hij alleen in de auto zat of in zijn eentje door het bos wandelde. Om ze te misleiden droeg hij oortjes zodat het leek alsof hij meezong met de liedjes op zijn smartphone. Voor een normale man die zijn zinnen nog had, kwam hij daarmee op het randje van het toelaatbare.

Als onderdeel van de sterke arm der wet moest hij, wanneer hij zag dat mensen regels en wetten met voeten traden, de overtredders gevangennemen en hen laten bestraffen. Als hij niet in uniform was, speelde hij liever de rol van observator. Met wat fantasie stelde hij zich voor dat hij iedereen van de angst voor geesten kon afhelpen door zelf een geest te zijn.

Allicht kon de manier waarop iemand was gestorven – misdadig of niet – hem als levende iets leren over de doden. Hij had soms de stellige indruk dat entiteiten, die hij zich als heiligen voorstelde, hem stuurden.

Jerome zette de tv af, deed het licht overal uit en ging naar boven. Na zijn noodzakelijk oponthoud in de badkamer legde hij zich in bed en staarde naar het donkere plafond. Nog geen minuut later strooide een mannetje zand in zijn ogen. In een van zijn dromen fluisterden heiligen hem toe dat zij liever dood waren dan levend.

De volgende dag, iets voor de middag, kreeg Jerome een berichtje van zijn liefste collega. Rexanne zat in de meldkamer op de derde verdieping en schreef:

<Joepie bijna middag.

Ze had er een tekening van een klok bijgevoegd, waarvan de kleine wijzer op twaalf stond en de grote wijzer ernaartoe bewoog. Pikant detail: aan de kleine wijzer hing een naakte vrouw en aan de grote wijzer een verwachtingsvolle man.

Jerome was net klaar met twee rapporten, een van een man die via sms aan zijn vrienden had laten weten dat hij zelfmoord ging plegen, het andere van twee Indische mannen die 's nachts midden op straat hadden staan bekvechten. Hij antwoordde:

>Happige geboortedag, Rexanne. Laat me toe jou een pico bello verjaardag te wensen. Ik hoop dat het een dag is waarop je minder hard moet werken. Groetjes van de man die alles kan.

Jerome betrapte haar regelmatig als ze in zijn richting keek en snel haar hoofd wegdraaide. Er was niets wilds aan de gang, ze gingen enkel in het park wandelen wanneer ze daar tijd voor hadden. Zijn collega's hielden natuurlijk niet op met speculeren en dachten dat er iets moois tussen hen groeide. Maar hij wist dat hij haar niet kon krijgen.

Rexannes antwoord was er snel:

<Tof dat je het niet vergeten bent. De kussen zullen we voor een andere keer bewaren, oké? Maar ik twijfel er sterk aan dat jij alles kunt.

Tijd om te nuanceren:

>Dat kussen zie ik wel zitten. En ja, ik kan alles, behalve een lieve vrouw vinden.

Haar volgende bericht kwam min of meer hard aan:

<Jerome, ik ken je absoluut niet. Ik weet dat je alleen woont en van auto's en moto's houdt. Je hebt al gezegd dat je je leven anders had voorgesteld, samen met de vrouw die een collega je heeft afgepakt. Ik schrok toen wel even van je openheid. Enfin, hou je haaks en blijf proberen.

Bedoelde ze dat hij moest blijven proberen om haar, Rexanne, in zijn netten te strikken?

Hij zat te dromen en schrok op van telefoongerinkel. Het was zijn ex-collega Evan Knepen die voorstelde in Hasselt uit te gaan. Jerome ging onmiddellijk akkoord, want met Evan was er altijd dolle pret te beleven.

Evan kwam hem 's avonds thuis afhalen. In zijn geleasete Audi van 35.000 euro reden ze naar het centrum. Op het navigatiesysteem zag Jerome de voornaam van een vroegere vriendin staan. Evan had blijkbaar nog contact met haar, want hij zei:

‘Uma Deferme is nu mijn vriendin!’

Daarop barstten ze in lachen uit.

Evan zette de auto op het grote parkeerterrein aan het kanaal en samen liepen ze naar het café, keuvelend over vervelende werk-omstandigheden en huiselijke onlusten.

Aan het kruispunt met de ring rond Hasselt kwamen ze Els Blaute tegen, nog een ex-vriendin van Jerome. Ze giechelde als een stripfiguur. Jerome waande zich het varken aan het spit, de kip in de pot. Het water in de heksenketel waarin hij beland was, begon ervan te borrelen en te koken.

Els droeg een lange jeansjas met daaronder een lichtblauw jurkje. Ze was alleen en negeerde Evan volledig toen ze haar arm achter die van Jerome stak en hem meetrok in de richting van de discotheek aan het kanaal.

‘Ik heb zin om uit de bol te gaan,’ riep ze veel te luid.

‘Doe maar,’ zei Jerome, ‘ik ga met mijn collega op stap.’

‘Nee, jij komt met mij mee,’ zei ze.

Jerome keek achterom en zag hoe zijn kompaan hem met een bedrukt gezicht aankeek. Evan wist voor één keer niet wat zeggen. Jerome begreep dat hij de enige was die iets aan de toestand kon veranderen en besloot streng op te treden.

‘Els, ik ben blij dat ik je zie, maar ik denk dat het beter is dat je naar huis gaat en je roes uitslaapt.’

‘Wat! Wat denk jij wel? Dat ik dronken ben?’

Ze maakte zich met een woest gebaar van Jerome los en keek hem dreigend aan.

‘Wat zal het zijn?’ vroeg ze met de handen op haar heupen.

Jerome wilde haar een koekje van eigen deeg geven en zei:

‘Ik ga met mijn vriend iets drinken in de Blaaskaak. Als je zin hebt mag je mee, maar beloof me dat je je gedraagt.’

Ze keek hem met haar dodelijkste blik aan, waarna ze als een wervelwind naar de ingang van de discotheek stoomde.

Jerome keek haar na. Met die vrouw in zijn nabijheid ging hij gegarandeerd zijn ondergang tegemoet.

Vanuit de verte schreeuwde ze hem nog na:

‘Tot in de Hof van Eden.’

Jerome stond perplex. Voor hij iets kon zeggen, keerde ze zich om en liep een donkere straat in, stampend met haar voeten en zwaaiend met haar armen alsof ze tegen een sterke stroming moest zwemmen.

‘Wat bedoel je?’ riep hij, maar ze reageerde niet.

Hij stond in de duisternis te turen en vroeg zich af wat ze hem in godsnaam aan het verstand wilde brengen. Was het cryptisch bedoeld? Een raadseltje voor onderweg, om de tijd te doden? Wat voerde ze in haar schild? Ach wat, die vrouw was mesjogge. Goed dat hij een einde aan hun relatie had gemaakt. Hij was compleet de kluts kwijtgeraakt van haar wisselende buien.

Jerome haastte zich naar zijn collega en verontschuldigde zich voor het oponthoud.

‘Wie was die malle meid?’ vroeg Evan.

‘Ik heb haar de bons gegeven omdat zij bij elke ruzie als een pitbull begon te bijten.’

Ze had hem net niet verscheurd, maar het had wel een uurtje of twee geduurd eer de tandafdrukken waren weggetrokken. Hij zweeg echter over de manier waarop zij hem in bed had verwend en de plaatsen waar hij haar liefdevol terug had mogen bijten.

Het inslapen lukte niet zo goed ondanks de drie geuzen die hij in recordtempo had gedronken. Jerome vond er niets beters op dan op te staan en de computer te starten.

Zoals iedere rechtgeaarde christen kende Jerome het verhaal van Adam en Eva die uit het paradijs werden weggejaagd. Het internet leerde hem dat de Hof van Eden in het oude Mesopotamië lag. In een ver verleden bloeide daar het Perzische rijk, het zou de wieg van de huidige beschaving zijn geweest. Mesopotamië lag tussen de rivieren de Tigris en de Eufraat, nu Irak.

Irak? De oorlog in Irak had een kleine maand geduurd en daarna meer slachtoffers geëist dan tijdens de oorlog. Saddam was geëxecuteerd en ook Osama was geliquideerd. Sindsdien brachten terroristen over de hele wereld bommen tot ontploffing. De terreur was niet meer uit de wereld te bannen.

Hij sloot de verkenner en schakelde zijn computer uit. Veel wijzer van de hof van Eden was hij niet geworden. Misschien had Els enkel haar ultieme wens uitgesproken, dat hij Adam voor haar geschapen was, en zij Eva voor hem. Een soort voorspelling?

Jerome keerde terug naar zijn bed en vond uiteindelijk de weg naar dromenland. Daar deed hij zichzelf als gewoontedier eer aan door over dát te dromen waarmee hij zijn drukke dag had gevuld.

Het was mooi weer voor de tijd van het jaar. Na het middageten verpoosde hij zich met een wandeling in de Japanse tuin voor de rest van zijn middagpauze.

Achter de vijver zag hij hoe aan de overkant zes adolescenten – drie meisjes en drie jongens – het dak van een pergola probeerden af te breken. Een van hen aapte een jonge chimpansee na door aan de houten balken te gaan hangen, een andere wrikte aan de reling. De jongens toonden de meisjes hoe sterk ze waren en hoeveel ze durfden.

Jerome kon het niet aanzien en rende rond de vijver naar het zestal toe, binnensmonds *klootzakken* mompelend. Een van de

meisjes zag hem aankomen en gilde. Haar kreet diende als waarschuwing voor haar kompanen. De twee jongens die hadden toegekeken hoe de derde de pergola molesteerde, kozen het hazenpad. De derde jongen dacht eerst niets te moeten vrezen, maar Jeromes tirade maakte duidelijk dat hij beter de benen nam.

Met geheven vuisten en een gezicht dat op onweer stond, rende Jerome de jongen achterna; zijn gehijg klonk veel luider dan het verkeer in de omgeving. Toen hij zich aan de uitgang omdraaide, merkte hij dat de jongedames het park via een andere uitgang hadden verlaten.

Jerome zette zich op de dichtstbijzijnde bank om uit te rusten en doordacht een doeltreffende strategie om alle vanden uit de wereld te bannen. Rechters zouden zwaardere straffen moeten uildelen, maar mensen bleven rare beesten. Ten tijde van Saddam Hoessein begon de Iraakse bevolking zijn naam te scanderen als buitenlandse journalisten met hun camera's op het toneel verschenen, terwijl de dictator zijn onderdanen voor de minste weerstand had laten executeren.

In eigen land tierde de misdaad. Gelukkig groeide ook de misdaadbestrijding. Jerome was weg van de DNA-analyse op mensen, dieren en planten, want zij bood een oplossing voor misdaden die eerder onoplosbaar hadden geleken.

Wetenschappers waren erin geslaagd schapen, geiten, muizen, koeien, varkens, katten en muilezels te kloneren. Gelukkig hadden instanties enkele slimmeriken kunnen tegenhouden bij het kopiëren van mensen. Voor een onderzoeker zou dat problemen scheppen want dan had elk levend wezen geen unieke set van genen meer en kon Jerome niet meer de juiste dader bepalen. Het idee alleen al maakte hem beverig. Maar zolang de pers kritisch ertegenover bleef en illegale praktijken aanklaagde, was er niets aan de hand.

Toch was er volgens sommigen toekomst in klonen. De dochter van een kennis van zijn moeder had de zoveelste vruchteloze poging om zwanger te raken achter de rug. Misschien overwoog zij nu

ook zichzelf te laten kloneren. Helaas veroordeelde ze zo haar man tot nutteloos toekijken.

De wolken dreven verder weg en de zonnestralen warmden hem stevig op. De schrik voor klonen verdween als sneeuw voor de zon. Het was belangrijk geen mensen te creëren die elkaar zeiden wat ze moesten doen of laten, want dat betuttelen veroorzaakte gegarandeerd frustraties. Van kleingeestigheid kwam oorlog.

Zijn middagpauze was bijna om, het werd tijd om naar het politiebureau terug te keren. Hij stond moeilijk op en liep met stramme benen naar de uitgang van het park. Maar hij voelde zich toch goed in zijn vel. Als politieman kon hij immers iets aan de gang van zaken veranderen.

De wereld zou het heel wat beter vergaan als iedereen de helft van zijn bezit aan het goede doel gaf, en als iedereen die leefde van de strijd tegen een vijand erop lette dat die in leven bleef. Daarmee propageerde Jerome het calvinisme en plagieerde hij Nietzsche. De kloof tussen arm en rijk zou blijven bestaan omdat zij voor onderscheid zorgde. Iedereen was gelijk voor de wet, maar banaliteit mocht de wereld niet overheersen. Alstublieft niet.

Jerome deed pogingen om te schrijven. Dat liep niet van een leien dakje, vandaar dat hij zijn heil in het lezen zocht. Massa's boeken verslond hij, hij kreeg er niet genoeg van.

Zijn favoriete schrijver beweerde in een van zijn boeken dat het onderbewustzijn dominant was over het bewuste deel van het brein, dat het bewuste deel slechts een computer was en dat het onderbewuste de rol speelde van een programmeur die nooit sliep. De tekst klonk aannemelijk. Toen Jerome las dat het onderbewuste via de vijf zintuigen meer van de buitenwereld opving dan het bewuste deel, en dat het overgrote deel van zijn indrukken subliminaal waren – hij registreerde ze maar was er niet bewust van – kreeg hij het moeilijk.

Het onderbewuste maakte geen onderscheid tussen echt en onecht, tussen waarheid en leugen. Het brein zocht een gedragsevenwicht en dat was de enige drijfveer. Hersenen reageerden niet op directe bevelen maar speelden op een behoefte in die bevredigd kon worden. En dan kwam hypnose om de hoek kijken, want die stuurde het onderbewuste direct aan.

Jerome was er zeker van dat een hypnotiseur hem nooit zou kunnen omtoveren tot een gehoorzame robot. En hij dacht immuun te zijn voor reclameboodschappen die het overgrote deel van de mensheid in de ban leken te hebben, maar hij vergiste zich. De misleiding door de media sloeg overal toe en het was bijna onmogelijk dat proces een halt toe te roepen. Ook vrouwen driegden hem de verleiden, maar het lukte niet zichzelf weg te cijferen om een diepe relatie met een vrouw aan te gaan.

Jerome zag de dingen zoals ze werkelijk waren en hij vond het moeilijk om zijn talent aan zijn medemensen door te geven. Het schrijven zag hij niet als een verklaring voor wat er gebeurde, want je moest niet alles trachten te verklaren. Zoals menig personage in

een boek ondervond, wilde ook Jerome dat zijn levensweg zich vertakte als een slangentong, waarmee hij wilde zeggen dat dilemma's zijn leven interessant maakten.

Zijn schrijverij slokte bijna helemaal zijn vrije tijd op. De tijd die restte gebruikte hij om zich in de hogere regionen te begeven, in een opzichtig sportvliegtuig: een Cessna 152 tweezitter. Het tweedehandse vliegtuig had hem 25.000 euro gekost. Het was toen nog in een bedenkelijke staat, maar met enkele vliegvrienden had hij het opgeknapt en het een religieus kleurtje gegeven: paars.

Zijn thuisbasis was het vliegveld van Kiewit. De meeste lettertjes van het straatbord waren eraf gevallen, maar de Aeroclub lag wel degelijk aan de: LUCHTVAARTSTRAAT. De grote hangar was in koeien van letters versierd met: ALBATROS. Een andere hangar stond er minder goed bij na een storm die een gedeelte van het dak had weggeblazen.

De meeste bezoekers stonden voor een dilemma bij hun eerste kennismaking met het vliegveld, want aan de poort hing rechts een bord: VERBODEN TOEGANG. Links stond: VRIJE TOEGANG. Natuurlijk was iedereen welkom in de taverne, maar een voet op het uitzonderlijk goed onderhouden gazon zetten was uit den boze. Op het vliegveld van Zwartberg hadden ze ten minste een betonnen landingsbaan die een groter vliegcomfort bood bij het opstijgen en landen.

Op Jeromes vliegtuig prijkte het nummer OO-KEY, hij zag zijn vliegtuig als de sleutel van de hemelpoort. Voor elke vlucht ging hij de weersvoorspellingen na en controleerde de externe toestand van het vliegtuig. Pas daarna kon hij met een gerust hart instappen en het vliegtuig starten. Dat deed hij door een sleutel te draaien en tegelijk gas te geven. Vervolgens stelde hij de hoogte van de plaats in waar hij vertrok, steeg tegen de wind op en bestuurde het vliegtuig door met handen en voeten de rolroeren, de hoogteroeren en het richtingsroer te bedienen. Mijmeren bij de mooie uitzichten was er meestal niet bij, want hij moest zijn hoofd bij de instrumenten houden.

De transponder van zijn vliegtuig zond een signaal uit dat de radarinstallaties op de grond opvingen. In niet gecontroleerde luchtruimen kon hij doen wat hij wilde, maar zodra hij in een gecontroleerd luchtruim kwam, of wanneer een ander vliegend tuig te dicht naderde, moest hij uitwijken.

Zijn vluchten duurden nooit langer dan een uur. Bij het landen lette hij erop dat hij tegen de wind in daalde en dat de zon hem niet in de ogen scheen. Jerome landde meestal botsend en hotsend op het zachte gazon. Slippen maakte het mogelijk snel te dalen, maar als je niet oppaste viel je te pletter.

Helaas waren de weekeindvluchtjes saai, en de langere vluchten die de club af en toe organiseerde waren te duur. Maar hij moest regelmatig vliegen om zijn brevet te kunnen behouden. Het besturen van het vliegtuig kon hem nog steeds bekoren. Jerome was er steevast van overtuigd dat je het vliegen niet kon verleren, net zoals fietsen of auto- en motorrijden. Hij was ook een verwoed motorfietsliefhebber.

Het was de kunst om evenveel keren te landen als op te stijgen, en hij hoopte dat zijn vliegkunst ooit nog nodig zou zijn op een of ander heikel moment.

Jerome had er weer een uit: het laatste deel van DE LAATSTE BAZUIN, een serie van zestien boeken. Hij zette het bij de andere boeken in de rij op de kast. De schrijvers hadden zich zonder twijfel gebaseerd op de Openbaring van Johannes.

Het verhaal begon met de verdwijning van alle mensen die hun Messias in Jezus Christus herkenden. Gedurende de volgende zeven jaar deed de antichrist er alles aan om de wereld te beheersen, maar hij ondervond tegenstand van het verdrukingscommando. Dat bestond uit mensen die iets te laat tot het geloof in Christus waren gekomen en er alles aan deden om alsnog als gelovige door God in de hemel te worden opgenomen. Zij bevonden zich in een soort voorgeborchte, maar ze hadden de garantie gekregen niet in de hel te belanden.

Het verhaal was louter fictie, toch waren de schrijvers erin geslaagd Jeromes interesse voor de goddelijke materie aan te wakkeren. Volgens hen wilde God in contact komen met de mensen door Jezus Christus naar de aarde te sturen. Helaas zag de moderne mens zijn geloof veeleer als een soort brandverzekering.

Jezus had tijdens zijn korte leven hij zieken genezen, duivels uitgedreven, woeste wateren gekalmeerd, doden doen opstaan en nog veel meer. En dan ineens kreeg hij het aan de stok met de overheid, werd berecht en gekruisigd. Hij onderging dat allemaal gelaten alsof hij zich wilde opofferen, daalde vervolgens af naar de hel en had het geluk dat God hem weer uit de doden opwekte.

Dat alles maakte van Jezus de meest invloedrijke persoon uit de geschiedenis. Zijn hand had menig kunstenaar aangeraakt: beeldend, zingend of musicerend, waardoor hij een talent in de schoot geworpen kreeg. Hij inspireerde nog steeds miljarden mensen om allerlei godvruchtige instellingen op te richten. Bovendien was de jaartelling gebaseerd op zijn geboorte.

Het was tijd om een wandelingetje te maken en Jerome hoopte een kapelletje te kruisen waar Jezus onderdak had gevonden. Niet alleen kapelletjes slaagden erin zijn aandacht van zijn dagelijkse bezigheden weg te kapen, ook kerken en abdijen deden dat. Iedereen had weleens zin om zich van het grote circus der werkenden te onttrekken, waarom niet in een abdij ergens in het glooiende, Limburgse landschap?

Het was begonnen met een bezoek aan de Achelse Kluis, ver weg van de beschaafde wereld tussen de bossen aan de grens van Nederland en België. Je kon er vieringen bijwonen in de kerk, maar de abdij was niet te bezichtigen. In het kleine museum hadden de monniken mooie foto's opgehangen, afgewisseld met allerhande relikwieën. Er lag een paternoster van Bernadette Soubirous, jawel, die van Lourdes. Onderdelen van Franciscus van Assisi en de rozenkrans van Thomas van Aquino waren er ook te bekijken. Er lag zelfs een jaarkalender met voor iedere heilige, voor elke dag van het jaar, een botje. De minieme relikwieën van stukjes bot en kruishout

trokken veel devote bezoekers aan. Het gaf Jerome de stellige indruk dat sommige mensen iets te ver waren gegaan in hun adoratie voor heiligen.

Jezus Christus was er niet in geslaagd de marteldans te ontspringen. En ook zijn neef Johannes de Doper had datzelfde noodlot niet kunnen ontlopen. De benige overblijfselen maakten van de martelaren de geschikte personen om na hun lijden tot heiligen gebombardeerd te worden. De slachtoffers van vroeger waren de martelaren van nu.

Jeromes omzwervingen in Limburg, op zoek naar een wandelgebied dat hij nog niet had geëxploreerd, brachten hem tot aan de abdij van Kerniel, dicht bij Borgloon.

Bij een kop koffie en gebak van het huis vertelde de non die als gids fungeerde dat er nog elf zusters woonden. Jerome luisterde geboeid, hoe ze uitlegde dat zij de priorin was – de privésecretarisse van de oude abdis – en waaruit haar werk bestond. Ze was geen begijntje maar een cisterciënzerzuster, ze zag zichzelf als een doodgewone werkzuster.

Toen Non beweerde dat er ook broeders waren, spitste Jerome zijn oren. De broeders – ook wel meesters of magisters genoemd – deden de mis of namen de biecht af. Jerome wilde niets liever dan in de huid van een magister kruipen, maar hij zag die veeleer als een figuur uit een fantastisch boek.

Als hij wilde kon hij er logeren als gewone bezoeker. Dat voorstel sloeg hij wijselijk af omdat hij anders niet meer zou weggaan. In de blik van Non die hij zo'n zeventig schatte, herkende hij begrip voor zijn hunker naar stilte en rust. Hij herkende er ook heimwee naar vroeger in, toen ze nog niet met God was getrouwd.

Hij stond te kijken van haar humor toen ze grijnzend vertelde dat er nog plaats was voor een jonge man zoals hij. Als Non nu rond de dertig was geweest had dat natuurlijk goed geklonken in de oren van een pater die er geen was maar die er wel een wilde worden. Jerome zette van tijd tot tijd een stapje in de wereld, als hij dan een

vrouwje kon versieren was dat prijzenswaardige geluk meegenomen. Maar dat deed je natuurlijk niet in een klooster. Toch stelde hij zich voor dat, als hij Non liefdevol in de ogen keek, zij haar pij over de haag zou gooien en samen met hem de bloemetjes zou buiten zetten.

Opeens vond Jerome dat hij niet langer mocht blijven. Hij bedankte Non voor de rondleiding en zij gaf hem een brochure van de abdij mee.

Een week later bezocht hij de abdij van Herkenrode, althans wat er na tweehonderd jaar verval van overbleef, maar hij leerde er niet veel bij. Het boek HERKENRODE ABDIJ EN LEVEND MONUMENT dat hij als steun voor de restauratie kocht, was wel interessant genoeg om te doorbladeren.

Er stond een foto in van een grafzerk met als opschrift: IN ME RIVUS EXTINGTUS EST. *In mij is de rivier uitgedroogd.* Jeromes omgang met het vrouwelijke geslacht had tot op zijn drieënveertigste levensjaar nog geen nakomelingen voortgebracht. De vrucht van zijn lendenen was steeds een snelle dood gestorven in een condoom of de wc.

In het boek was sprake van het Heilig Sacrament van Mirakel. Een mirakel was niets anders dan een daad van God. Wat een mirakelse vrouw was, hoefde niemand hem uit te leggen. Maar wat dat Heilig Sacrament van Mirakel nu precies was, had hij niet in het boek kunnen vinden. Misschien bedoelde de schrijver de mirakelspelen uit de Middeleeuwen, geschreven door monniken als heiligenverering.

Uit het boek leerde Jerome dat de abdij van Herkenrode toentertijd samenwerkte met het stift in Munsterbilzen. Tien jaar eerder had hij in Munsterbilzen elke week een vergadering van de fotoclub bijgewoond. Hij kon zich echter geen gebouw herinneren dat op een stift had geleken.

Omdat hij zich afvroeg waar de abdij van Munsterbilzen stond, won hij informatie erover op het internet in. Hij kwam te weten dat Sint Landrada rond 670 een klooster in Munsterbilzen had gesticht

en dat het in de twaalfde eeuw naar een adellijk stift voor dames was geëvolueerd, een kapittel van kanunnikessen bestuurd door een autoritaire prinses-abdis. Hij kon echter geen foto van het gebouw vinden, dat dwong hem op pad te gaan.

Jerome begon zijn wandeling bij de openbare bibliotheek waar hij zijn auto gemakkelijk kwijt kon op het parkeerterrein. Een gedeelte van het park eromheen was ingericht als eerbetoon voor de soldaten die in de grote oorlogen gesneuveld waren. Jerome las de epitaaf: HET ZIJN GEEN DODEN DIE HIER PRIJKEN, MAAR HELDEN DIE DE AARDE VERRIJKEN. GEBEITELD IN ARDUIN HUN ZEGENAAM, SCHENKT BELGIË WEER ZIJN GLORIE AAN. Aan de linkerkant van de grafsteen stond een grote schroef van een vliegtuigmotor, minstens drie meter in doormeter.

De vensters aan de zijkant van de bibliotheek wekten zijn nieuwsgierigheid. Achter het linkerraam waren de zwarte gordijnen dichtgeschoven, maar rechts hingen ze een stukje open. Hij waagde op de tippen van zijn schoenen een blik naar binnen.

‘Godverdomme, het is niet waar,’ riep hij.

De witte tafels stonden er nog in dezelfde u-vorm opgesteld, en op een van de tafels lag een tijdschrift met als titel: *Candid*. Hij dacht terug aan de enthousiaste voorzitter van de fotoclub, en aan zijn toenmalige collega Jean Jacquemart die hem had geïntroduceerd. De clubleden waren gedreven fotografen, maar hun foto’s hadden slechts weinig prijzen op de wedstrijden weggekaapt.

Jerome liep naar het park achter de bibliotheek. Aan een oudere dame die er haar hond uitliet, vroeg hij:

‘Mevrouw, er schijnt hier een abdij te staan, weet u waar?’

‘Abdij? Je bedoelt het klooster.’

Hoe kon hij vergeten dat de doorsneemens geen verschil zag tussen een klooster en een abdij? Een abt of abdis bestuurde een abdij. In een klooster leefden mannen of vrouwen samen zonder bestuurder, teruggetrokken van de maatschappij om zich in dienst van Onze-Lieve-Heer Jezus te stellen.

‘Natuurlijk bedoel ik het klooster.’

‘Dan moet u even terug en de eerste straat rechts in lopen, aan het einde vindt u het klooster.’

‘Dank u wel.’

Zo nam Jerome afscheid van de liefallige dame.

Hij stapte goed door, want het was koud, de wind sneed in zijn gezicht. Een tiental minuten later zag hij een rood bakstenen gebouw met aan het einde een gebouwtje dat op een kapel leek, er stond een torentje op het dak. Hij was er niet zeker van of hij op de goede plaats was en keek rond, op zoek naar een typisch gebouw dat een stiftabdij kon zijn. Niets.

Hij besloot het rode gebouw wat beter te bekijken. Op een bord stond: PARKING VOOR BEZOEKERS KLOOSTER. Van de oude abdij was blijkbaar niets overgebleven, en iemand had op dezelfde plaats een modern klooster neergezet. Pech. Jerome wilde het onderzoek afsluiten, maar hij kon de nutteloze rit naar Munsterbilzen niet aanvaarden en klopte aan.

Een oudere zuster deed de deur uitnodigend open. Jerome stapte snel de warme hal in. Het oudje moest naar hem opkijken, zo klein was ze. Ze droeg een zwart kleed tot onder de knie, en een pruik op haar hoofd.

‘Ik zoek de abdij van Munsterbilzen, kunt u mij helpen?’

De glimlach van Pruik bevroor rond haar lippen en ze vroeg:

‘Abdij? Dit is het klooster.’

Nog iemand die het verschil niet kende tussen een klooster en een abdij, een kloosterzuster nog wel. Of was ze het keukenhulpje?

‘Ik vroeg me af of er overblijfselen zijn van de oude stiftabdij.’

Pruik keek hem nog vreemder aan. Ze sloeg met haar hand in de lucht alsof God in de hemel wel het antwoord zou weten en zei:

‘Ik zal het aan Moeder-overste vragen.’

Ze liep hem voor naar een wachtkamer en nodigde hem uit in een gemakkelijke zetel plaats te nemen. Daarna slofte ze uit de kamer, terugkerend naar de bezigheden die haar dag vulden.

Door een andere deuropening zag Jerome een veel jongere zuster hevig gesticulerend telefoneren. Het leek erop dat ze kwaad was

en net niet God erbij wilde roepen om haar uit haar miserie te komen verlossen. Jerome zag in de harde slag van de hoorn op het toestel een bevestiging van zijn vermoeden.

Even later stelde diezelfde vrouw zich als Moeder-overste voor en vroeg:

‘Wat kan ik voor u doen, meneer?’

Jerome dacht dat hij in het land van de lilliputters terecht was gekomen, want Moeder-overste was niet groter dan anderhalve meter, net zoals Pruik. Misschien was een dwergformaat de enige vereiste om binnen te geraken. In tegenstelling tot Pruik droeg Moeder-overste een iets modieuzer ensemble bestaande uit een donkerblauwe rok en een zwartgrijs hemd. Haar haartooi was kortgeknipt en grijs.

‘Ik ben schrijver,’ durfde Jerome te zeggen, ‘ik doe onderzoek naar de stiftabdij van Munsterbilzen.’

‘Die abdij is nu een ruïne,’ zei ze.

‘Waar staat die dan?’

‘Bij het medische centrum,’ zei ze.

Ze legde hem uit waar dat was.

‘En waar zijn de relikwieën gebleven?’

‘Die liggen in de kerk van Munsterbilzen.’

‘Kan ik die bekijken, denkt u?’

‘Dat moet u aan Florent Dewijze vragen,’ zei ze.

Ze gaf hem het adres. Terwijl Jerome aan het schrijven was, vroeg Moeder-overste:

‘Wenst u nog iets?’

Jerome begreep dat ze niet van het praatzieke type was en dat ze terug naar haar administratie wilde.

‘Nee, u hebt me zeer goed geholpen, bedankt.’

Ze liep hem voor naar de buitendeur, zei vriendelijk *goeden-dag* en sloeg de deur achter hem dicht.

Terwijl hij door de bittere kou naar het centrum liep, dacht hij aan Non in de abdij van Kerniel. Zij was nog meegevallen, maar als ze allemaal zoals Moeder-overste en Pruik waren kon hij beter zijn

dagen slijten in een broederklooster en daar proberen de wereld te verbeteren. Was het in de moderne tijd mogelijk om een schare gelovigen achter zich te krijgen? Als hij zag hoe sommige mensen staatsmannen en muziekidolen ophemelden, mocht dat geen probleem zijn.

Mensen uit alle culturen en werelddelen aanbaden dezelfde god, alleen hadden ze hem overal een andere naam gegeven. En toch gingen ze onverminderd voort met elkaar te bestrijden. Zelfs op de heiligste plek op aarde heerste voortdurend bommengeweld. In Jeruzalem bleven Palestijnen en joden elkaar letterlijk in het haar vliegen.

Met het woord *joden* maakte Jeromes geheugen een rare associatie: *Hey Jude*. Het liedje was van The Beatles en had niets met joden te maken. Het ging gewoon over Julian, de zoon van John Lennon die van zijn vrouw Cynthia scheidde. En dat je altijd moest proberen een triest liedje vrolijk te maken.

Op goed geluk vroeg Jerome aan een voorbijganger naar de ruïne van de abdij. De jongeman stak aan de ingang van het medische centrum op zijn gemak een sigaretje op en zei:

‘Huh.’

Jerome herhaalde de vraag, goed articulerend.

‘Het klooster staat daar,’ zei de dorpsgek en wees naar het moderne klooster.

‘Dat bedoel ik niet,’ zei Jerome, ‘er zou hier een bouwval van de oude abdij moeten staan.’

Hij lette niet meer op Dorpsgek omdat een man in kostuum en met een sjofele hoed op kwam aangewandeld. Een gepensioneerde maffioso?

‘Laat maar, ik zal het aan hém vragen,’ zei Jerome.

‘Die weet het ook niet,’ zei Dorpsgek.

Jerome wilde de kans niet voorbij laten gaan en herhaalde zijn vraag aan Maffioso. Die keek hem dwaas aan, maar zijn uitleg klonk aannemelijk, en hij wees naar een plaats achter hem.

‘Bij de keuken moet je zijn.’

‘Dank u,’ zei Jerome.

Hij liep door de poortopening naar binnen in de mening dat het grondgebied van het medische centrum voor het publiek toegankelijk was. Eenmaal om de hoek vroeg hij zich af waar hij de keuken kon vinden tussen al die moderne gebouwen. Toen zag hij aan de muur een bord hangen met het opschrift: KEUKEN.

Het lage gebouw met dakkapelletjes zag er vervallen uit. De gordijnen achter de raampjes hingen in flarden uiteen en de verf van de raamkozijnen bladderde af. Het overblijfsel voldeed helemaal niet aan zijn beeld van een ouderwetse abdij in classicistische stijl. Toch was zijn nieuwsgierigheid bevredigd.

Om een dringende reden wilde hij er weg, voordat de gekken hem bij de directeur zouden verklikken. Florent Dewijze woonde daar niet ver vandaan.

Een oude man deed open. Hij keek dromerig over Jeromes schouders naar buiten, wellicht om de vorderingen in de verbouwingswerken van zijn buurman tegenover te controleren. Florent Dewijze leek met zijn verfijnde snor op een gedistingeerde Spaanse koning uit de zeventiende eeuw, alleen was de kleur van zijn haar wit, op de kruin na.

Jerome vond dat de man veel gelijkenis vertoonde met de heilige Oswald van Northumbrië, zonder hermelijnen schoudermantel, zonder kroon ook. Dewijze had wel een vreemd hoofddeksel op. Dat verontrustte Jerome en hij vroeg:

‘Waarom draagt u een keppeltje? U bent toch geen jood?’

‘Dit is geen keppeltje maar een kalotje. Geestelijken van de Rooms-Katholieke kerk zoals kardinalen en bisschoppen dragen het, kale mannen zoals jij.’

‘Ik ben niet kaal,’ zei Jerome gekscherend.

‘Toch bijna,’ zei Dewijze, het spelletje meespelend.

‘Bent u een priester?’

‘Nee, maar dat had ik wel willen zijn.’

Dat kon, want Jerome had ook wel een pater kunnen zijn.

Nadat Jerome hem had uitgelegd waarvoor hij kwam, wilde de voorzitter van de kerkfabriek hem onmiddellijk rondleiden. De oude man trok zijn regenjas aan, maar hij vergat dat de stralende winterzon haar beste beentje voorzette.

De kerk lag amper vijfhonderd meter verwijderd, maar ze namen de auto omdat de oude man slecht ter been was.

Onderweg vertelde hij Jerome dat hij 81 was, en dat zijn geheugen hem in de steek begon te laten. Jerome vertelde hem dat hij ooit bij de fotoclub was aangesloten en dat de tafels in de bibliotheek er nog net zo stonden als toen. Dat was slechts schijn, want Dewijze wist hem te vertellen dat CANDID niet meer in Munsterbilzen maar in Bilzen gehuisvest was.

Dewijze vroeg Jeromes achternaam, waar hij vandaan kwam en waar hij zijn auto had gekocht; Dewijze bleek de eigenaar van de garage te kennen. En Jerome mocht hem voortaan bij zijn voor-naam noemen. Florent vertelde voorts dat hij voor ingenieur chemie had gestudeerd maar de studie niet had afgemaakt. Jerome durfde niet te vragen waarom niet.

Jerome parkeerde de auto voor de kerk en samen liepen ze naar de achteringang. Eenmaal over de drempel van de zijkapel viel Florent in zijn rol van gids. Gedurende de hele rondleiding zou hij Jerome slechts tweemaal direct aankijken.

In de winterkapel toonde Florent het schilderij met de mollige engeltjes en wees hem erop dat een restaurateur de hand van een figuur op een zestiende-eeuws schilderij niet vakkundig had overgeschilderd. Op een ander schilderij stond Sint Landrada met haar hermelijnmantel, neerkijkend op een kruis op de grond, het teken van God om daar haar kerk te bouwen.

In de kerk stond tegen de linkermuur een credenstafel uit de vervallen abdij. Het tafeltje had gediend om de wijnbeker en de kelk met de hosties op te zetten. Het tafelblad was ingelegd met een paternoster, een tol en een Roos; de symbolen voor de aktes van geloof, hoop en liefde. In het midden was een verzegelde omslag mét brief afgebeeld. Florents uitleg daarover begreep hij niet.

De relikwieën bevonden zich in een glazen ruimte achteraan de kerk. Florent wees enkele dingen aan, zoals het eetgerei van Sint Landrada – een vuile zilveren kom met diepe lepel –, de staf van Sint Amor uit narwaltand, een houten huisje met 50 ingebouwde relikwieën achter ronde venstertjes, en vijf reliquiaria in hout.

Naast de zilveren kandelaars en pyxissen stond een setje metalen potjes voor het Heilig Oliesel: het ene voor zalf en het andere voor olie. Er stonden ook twee identieke zilveren monstransen. Een monstrans diende om de Heilige Hostie ter verering aan de pelgrims aan te bieden. De echte monstrans woog zeven kilo, maar tijdens processies droegen ze het veel lichtere, nagemaakte exemplaar.

Op het zijaltaar ter ere van Sint Landrada en Sint Amor stond een koperen schrijn uit 1925, met etsen en glazen sierstenen bezet. Het bevatte normaal de schedels van beide heiligen, maar zij waren uit veiligheidsoverwegingen verwijderd.

Een voorstelling van een schaap uitgesneden in hout sierde het altaar op. Terloops zei Florent:

‘Agnus Dei.’

‘Wat betekent dat?’ vroeg Jerome.

Florent keek hem voor de eerste keer aan en zei:

‘Het Lam Gods.’

Jezus Christus, wist Jerome.

In de kerk viel de temperatuur nog mee, maar in de achterste kamers was het ijskoud. Florent vertelde dat zijn grootmoeder vroeger een draagbaar vuurtje meenam om zich te warmen tijdens de mis.

In een rommelkamer stond een houten kist met drie slotgaten in. Florent legde hem uit dat ze de kist enkel konden openen als de voorzitter, de schatbewaarder en de pastoor gelijktijdig aanwezig waren.

Florent liet hem ook de echtheidsverklaringen zien die bij de relikwieën hoorden. Opeenvolgende bisschoppen hadden de overblijfselen verheven door nieuwe certificaten uit te schrijven. Zo was er Victor Josephus Doutreloux, bisschop van Luik, en zijn opvolger Martinus Hubertus Rutten.

De oude gids doorbladerde het album. Jerome merkte op dat het schrift van sommige certificaten bijna gedrukt leek. Florent legde gewillig uit dat het allemaal schoonschrijvers waren, en dat ze het Latijn niet kenden, vandaar de vele fouten.

Als toemaatje opende Florent een sepulcrum, een verborgen vak in de achterkant van het retabel. Hij haalde er een kistje uit, gevuld met kussentjes waarvan sommige dienden om botten te bewaren en andere om beschadiging te voorkomen. Niets bijzonders, behalve dat er een briefje bij zat met het jaar in romeinse letters erop: MDCCLXXVIII. Jerome rekende het om naar 1778.

In het tafelblad van het altaar zat een stuk uitgezaagd marmer in het marmer, waaronder een relikwie verborgen zat. Florent deed moeite om het eruit te peuteren maar slaagde daar niet in.

Alles was getoond en uitgelegd, en Jerome had geen vragen meer. Florent zette het alarmsysteem weer aan en spoorde Jerome aan zich te haasten, omdat ze slechts twee minuten hadden om naar buiten te gaan.

Florent toonde Jerome ook de gerestaureerde buitenkant van de kerk en legde hem uit dat hij aannemer was geweest.

‘Ik heb niet voor niets geleefd,’ voegde hij eraan toe.

Voor de tweede keer kruisten hun blikken. Jerome zag weemoed in zijn tranige ogen. Misschien zag Florent in zijn ogen de hunker om in de voetsporen van de heiligen te treden.

Jerome bedankte de voorzitter van de kerkfabriek en nam afscheid. Hij had genoeg gehoord over de geschiedenis van Munsterbilzen om een lijvige foliant van drieduizend bladzijden te schrijven. Misschien kreeg hij het boek ook uitgegeven en verkocht als alles meezat, bijvoorbeeld aan de inwoners van Munsterbilzen en omstreken.

Zonder nog een blik op het Munsterbilzen van nu en zijn verloren gegane glorie te werpen, reed hij huiswaarts. Op automatische piloot sturend overdacht hij zijn fascinatie voor allerhande relikwieën opgebaard in musea en zijn interesse voor religieuze kunst.

Er was niet veel van de heiligen overgebleven, slechts enkele benige relikwieën op plekken waar hun geesten nog ronddoelden, maar de schilderkunst en de beeldhouwkunst had hen levendig gehouden. Die gedachte leidde Jerome naar kunstenaars en wetenschappers.

Een van Jeromes favorieten was Leonardo da Vinci. Hij had de parachute en de helikopter uitgedacht voordat die technisch mogelijk waren. Zijn schilderijen waren zo echt als foto's. Zonder zichtbare penseelstreken was hij erin geslaagd het volmaakte beeld naar het leven te scheppen, zoals bijvoorbeeld de geheimzinnig lachende

Mona Lisa waarin hij zijn eigen ondeugende gelaatstrekken had verwerkt. Maar in zijn geschriften was nergens het woord *God* te vinden. Zijn god was de natuur en de werking ervan, en dat maakte Jerome een hevige volger van Leonardo.

Leonardo was nog meer: een ketter en bovendien homoseksueel. Zonder twijfel was hij een bloemrijke figuur die blijvend aandacht trok. Hij zou de oude lijkwade van Turijn door een valse hebben vervangen en dat betekende dat pelgrims de afgelopen 500 jaar een afvallige hadden aanbeden in plaats van Jezus.

In Leonardo's tijd kon één mens nog alles weten, en Leonardo wilde een encyclopedie maken over zijn wetenschap, maar dat lukte hem niet. Isaac Newton had dat wel klaargekregen. Newton was de eerste die licht in de kleuren van een regenboog kon laten breken door een prisma. En de vallende appel inspireerde hem tot het schrijven van zijn theorie over de zwaartekracht, waarin hij de bewegingsleer van de planeten en de valversnelling op aarde behandelde.

Net zoals Isaac en Leonardo geloofde Jerome niet in God. Robbie Williams' liedje *Feel* schalde uit de luidsprekers van de autoradio. Jerome dacht dat hij zong: *My God speaks a language I don't understand*. Maar even later begreep hij dat Robbie zong: *My head speaks a language I don't understand*. En dat was een veel minder interessante uitspraak. Voor Jerome mocht Williams de rol van idool onder de idioten tot in de eeuwigheid blijven spelen.

Jerome was in zijn nopjes met de gezonde portie interesse die hij van zijn ouders had geërfd. Zolang elke ouder erin slaagde iets van zijn ontzag voor de wereld aan zijn kind over te dragen, moest de mensheid niet bang zijn dat de aarde in vuur en vlam ten onder zou gaan.

Thuis aangekomen gaf Jerome de auto zijn plekje in de garage terug en stapte uit, waarna hij achtereenvolgens het portier van de auto en de poort van de garage als een wildeman dichtsloeg.

Werken was een van zijn bezigheden die de meeste tijd in beslag nam. Jeromes beroep was al leuk, politiemannen zouden altijd werk hebben, maar de personeelsfeesten waren nog leuker. Door de afwezigheid van hun partners lieten de politievrouwen en -mannen zich gemakkelijk overhalen tot flirten.

‘Wordt het niet tijd dat je trouwt?’ vroeg Pat.

‘Ze is getrouwd,’ zei Jerome met gemaakt treurige stem.

Hij bedoelde Pat zelf, maar ze leek het niet te begrijpen.

Giles merkte op dat Evan met Jeromes beste vriendin was gaan lopen: Uma Deferme, de rondborstige, ook de vrouw wier lichaam bij de minste stoot een blauwe plek tevoorschijn toverde.

Iedereen lachte.

Alix stelde Jerome voor een goed lief te zoeken, ofwel meerdere slechte, want die waren allicht plezanter. Ze knipoogde.

‘Ik hou het bij de platonische liefde voor Rexanne,’ zei Jerome.

Izaak leek zijn gedachten te kunnen lezen, want hij zei:

‘Platonische liefde leidt tot zelfbevrediging.’

Jerome bedreef inderdaad de liefde met zichzelf, en betalen voor seks zag hij niet zitten. Sommigen dachten dat volwassenen die zich toelegden op zelfbevrediging ernstig geremd waren in hun menselijke contact. Maar Jerome was ervan overtuigd dat een psychotherapeutische behandeling niet meer nodig was door masturbatie.

Het gesprek ging over boeken. Izaak stelde voor gezamenlijk te bidden opdat een uitgeverij eindelijk Jeromes boek zou uitgeven.

‘Ken je *De kleine vriend* van Donna Tartt?’ vroeg Izaak.

Jerome trok zijn schouders op omdat hij er nog nooit van gehoord had.

‘Als je die schrijfster niet kent, mag je jezelf geen schrijver noemen,’ zei Izaak, ‘haar eerste boek is *De verborgen geschiedenis*, doet dat een belletje rinkelen?’

‘Geen een,’ zei Jerome, ‘en wie zegt dat ik een schrijver ben?’

Jerome hoopte dat de machinerie om zijn verhalen klaar te maken voor consumptie ooit op gang zou komen. Als het dit jaar niet lukte, dan het volgende jaar, of het jaar daarna. Als God het belieft. Si Dieu le veut. God bless America and the rest of the world. Rammstein zingt: *We all live in America*. Toch?

De volgende dag lag de verrassing van het jaar in zijn mailbox:

<Hoi Jerome, hoe is het ermee? Alles goed daar in Hasselt? Met mij is alles weer in orde. Sorry van de laatste keer. Ik denk dat ik dronken was. Vergeef het me, want ik had net gebroken met mijn vriend. Ik volg sinds kort een avondcursus decoratief met textiel. De eerste plaid die ik heb gemaakt, heb ik weggegeven om later in de hemel te belanden. Ben je nog steeds politierechercheur voor de kleine criminaliteit, of hebben ze je in het verkeer gegooid? Laten we alstublieft eens afspreken zodat we kunnen bijpraten als een koppel Engelsen bij hun theetje. Groetjes, Els Blaute.

Jerome stuurde het volgende bericht terug:

>Gisteren zocht Zara, de dochter van mijn broer (nee, ik heb zelf geen kinderen) in mijn portefeuille naar interessante dingen. Wat dook daar uit op? Jawel, een foto van jou. Toen ik je zo zag, kreeg ik heimwee naar onze gesprekken. Hoe je van onderwerp kon veranderen, hoe je blikken me heen en weer slingerden, de ene keer zo lief als ons-lieve-vrouwke, de andere keer zo dodelijk als een dubbelloops laserpistool. Niet erg hoor, ik heb het overleefd. Wanneer de tijd rijp is, later, hoop ik dat ik jouw belevenissen in engelenstad met mijn elegantste vulpen kalligrafisch op papier mag zetten terwijl jij de rol van je leven speelt in mijn hemels toneelstuk.

's Namiddags werd hij voor de tweede keer verrast. In de etalage van een boekenwinkel zag hij het lijvige boek van Donna Tartt liggen: DE KLEINE VRIEND. Zonder te aarzelen kocht hij het. Misschien zat daar een spoor in verstoppt.

Jerome vloekte omdat de tv het zoveelste sensatieprogramma op hem losliet. Je kon het niet gek genoeg bedenken of iemand had het in inkt op zijn lijf laten schrijven, onderhuids vastgeprikt door een beroepstatoeëerder. De vleesschilderingen op het scherm deden Jerome denken aan de tekening op de onderrug van Els Blaute.

De eerste keer dat hij haar had gezien, was hij in een zoutpilaar veranderd, figuurlijk natuurlijk, vergelijkbaar met Lots vrouw die de hel wilde zien toen God Sodom en Gomorra omkeerde, Zijn woorden negerend: *Vlucht en kijk niet om*. Ze stonden in een rij voor het bankloket. Ze was helemaal niet sexy gekleed, ze droeg enkel een donzige, lichtblauwe trui op een donkerblauwe jeans waarvan de voorpartijen en het zitvlak iets valer waren. Ze zwiepte als voorspel haar zwarte, halflange haar in het rond alsof ze haar kapsel een volumineuzere vorm wilde geven. Was het een onderdeel van een verleidingsrite en een aanzet tot vleselijke geneugten? Ineens keerde zij zich om en keek hem recht in de ogen aan. Hun oogcontact was voldoende geweest om elkaar te bevangen met de lust om ter plaatse de liefde te bedrijven, maar ze hadden ijlings het bankfiliaal verlaten om op straat een interessant gesprek op gang te brengen.

Terwijl hij naar het tv-scherf staarde vroeg Jerome zich af wie hun paden had laten kruisen in het bankfiliaal, het kruispunt van hun levenswegen. Hoeveel kans was er om net op die plaats en op dat uur elkaar te vinden? De pijl van Sint Amor was onverwacht gekomen, en zo hard dat een diepreligieuze van een mirakel zou spreken.

Drie dagen later had hij haar ook in bed bekoord. Toen had hij de tatoeage op haar onderrug gezien: een geïdealiseerde vorm van twee opengeklapte vleugels, vleselijk design, alsof Pininfarina zijn stempel op haar huid had mogen drukken. Jerome had haar daar geeaid – hij kon haar tattoo voelen als een blinde die braille las – en ook over de kuiltjes die duidelijk maakten dat ze aan de rand wat molliger was dan de doorsneemannequin op de catwalk.

Jerome wist niet waarom ze de tattoo had laten aanbrengen. Hoeveel het karwei had gekost of hoeveel pijn ze ervoor verbeterd had, waren eveneens open vragen. Hij had er moeite mee om zichzelf te verminken, volgens hem was het lichaam een heilige tempel die je niet kon verbouwen. Maar plastische chirurgen vierden hun hoogdagen en vermaakten iedereen tot ze met hun spiegelbeeld in vrede konden leven.

Jerome vond dat anderen hun leven vergooiden met het idee in hun achterhoofd zoveel mogelijk te moeten profiteren. Jerome had vrede in zichzelf en mét zichzelf gevonden. Zijn enige doel was alles te weten te komen over de aarde en zich af en toe te laten afleiden door geurige, onhandige seks. Elke vrijpartij met Els had hij officieel beëindigd met een beroering van haar tatoeage, alsof de huid van haar onderrug van goudbrokaat was.

Zijn oog viel ineens op de ondertitels op tv waarin het woord *stigma* voorkwam. Hij dacht onwillekeurig aan Sint Franciscus van Assisi die in de dertiende eeuw leefde en wiens handwonden niet hadden gebloed maar door een bizarre chemie open waren gebleven. Een bijzondere vorm van tatoeage als het ware. Jerome keek geboeid toe en slurpte de wetenschap gulzig op.

Stigmata waren steken, prikken, brandmerken en merktekens die overeenkwamen met de wondtekens van Jezus aan het kruis, bijvoorbeeld doorboorde handen en voeten met nagelwonden, een steekwonde van een speer in de linkerzij, of littekens van een doornkrans rond het hoofd.

Diepreligieuzen slaagden erin hun mentale toestand op hun lichaam te projecteren en vertoonden wonden alsof ze zelf aan het kruis hingen. Meer vrouwen dan mannen waren eraan onderhevig, ook priesters stonden er gemakkelijker voor open. Hier en daar kwamen stigmata voor bij niet-gelovigen. Je kon de belijders onmogelijk fraudeurs noemen omdat de wonden zichtbaar bloedden en hun handen en voeten korsten in de vorm van nagelkoppen vertoonden.

De tv hielp Jerome niet alleen aan een vergelijkende analyse tussen tatoeages en stigmata maar ook aan een vredelievende boodschap, een die kon wedijveren met de Apocalyps van Johannes: *Het Koninkrijk Gods is in u. Splijt een stuk hout en ik ben daar. Til een steen op en u zult me eronder vinden.* Die exacte woorden van Jezus waren volgens de spreker een deel van het verloren gewaande evangelie van Thomas. Ze bezaten ongetwijfeld een eenvoudige kracht, maar Jerome had er nog nooit van gehoord.

Wat voor interessants de tv-presentator nog vertelde, er was één minpuntje aan dat evangelie: het vertelde niets over de wonderen van Jezus, en ook zijn verrijzenis kwam niet ter sprake. Maar dat God Zijn Zoon naar de aarde had gestuurd en Hem terug naar de hemel had geroepen, dat was net de basis van het katholieke geloof. Het evangelie moest mensen met God verbinden.

Wat begonnen was met een herinnering aan de tedere aanrakingen van Els' gehavende vel draaide uit op religieuze beschouwingen. Jerome haatte het als hij zag hoe zijn medemensen naar God opkeken. En nu was hij zelf bezig Hem op een voetstuk te plaatsen.

Terwijl de spreker zei dat het Vaticaan het evangelie van Thomas een ketterij noemde, kwam een veel boeiender onderwerp uit zijn onderbewustzijn opborrelen. Vrijen met Els was beter geweest dan met haar voorgangsters. Els durfde in het verschaffen van genot een stapje verder te gaan door hem oraal te bevredigen. Nu bleef alleen de droom open waarin hij toeschouwer speelde terwijl Els en Rexanne elkaar hun poesje aanboden.

Alleen jammer dat Els het spel van de liefde niet tot het einde uit had willen spelen. Ze had gezegd dat hij altijd welkom was in haar speelhol maar dat ze zijn zaad niet tot aan haar baarmoeder wilde toelaten. Die deur had ze onherroepelijk gesloten en de sleutel weggegooid. Geen kinderen.

Hij had zich die winter de koning te rijk gevoeld met Els in zijn bed. Helaas was zij in de lente uitgevlogen.

Het was druilerig weer, nat en kil. Maar zijn dikke regenjas mét kap liet zijn functionaliteit zonder weerga blijken: droog en warm. Jerome keerde wandelend terug van de garage waar hij zijn auto voor een smeerbeurt had achtergelaten.

Hij stak de straat over nadat hij naar links en naar rechts had gekeken. Zijn kap hinderde hem, maar zijn blik viel al snel op een kruis dat boven een hoge muur uitstak. Hij liep naar de open poort met daarnaast een bord: HET OUDE KERKHOF VAN HASSELT.

Het viel hem op dat de stadsgeluiden snel wegvielen naarmate hij zich dieper in het ommuurde kerkhof begaf. Hij dacht de geur van brood op te vangen, maar er was helemaal geen bakkerij in de omgeving. Soms drong het verleden zich op in geuren, maar nu hoorde er blijkbaar geen beeld bij.

Heuse mausolea, schots en scheve graven met kruisen en afgebroken zuilen stonden of lagen tussen dikke eiken met kronkelende wortels die het wandelen moeilijk maakten. Hier en daar stonden bordjes om de sporadische bezoeker wegwijs te maken. Bekende namen waren er te vinden, maar die zeiden Jerome bitter weinig omdat zijn wortels niet in Hasselt maar in Genk lagen.

De groei van bomen had door de jaren heen sommige grafzerken scheefgeduwd, andere graven leken geen millimeter te willen wijken en dwongen de boomwortels naar uitwegen te zoeken. Een graf met zuilen op de hoeken was volledig overwoekerd met struiken. Wat opviel, was de perfecte staat van de foto van een man die bijna honderd jaar geleden gestorven was.

Jerome draaide zich om en herkende kleur in het overwegend groengrijze landschap. Een hoge zuil met een kruis erop stak boven de andere graven uit, maar het was het plateau'tje onderaan dat zijn aandacht trok. Het was gevuld met witte stenen en middenin stond een vaas met rode en blauwe, plastic bloemen erin.

In een oogwenk dacht Jerome alles wat er ooit gedacht was en nog in 's mens brein kon bedacht worden. Zijn ogen priemden als de synchrone lichtbundels van twee vuurtorens die door de mistige

lucht boven een vlakke zee zwiepten. Hij leek alles te kunnen doorzien, maar hij kon net niet de zin van alles doorgronden omdat het geroep van een spelend kind buiten de ommuring zijn aandacht weer naar buiten trok.

Hij slenterde in gedachten verzonken voorbij enkele graven van kinderen die aan de rand van het kerkhof lagen. Zijn oog viel op een bemost graf zonder kruis: MAGDALENA VERSMISSEN 1910-1930. De platte deksteen was amper opgefleurd, in de linkerhoek van het graf stond een rode kaars met kapje erboven zodat de regen het vlammetje niet zou smoren en de wind het niet zou uitwaaien. Blijkbaar was er nog een goede ziel die Magdalena herdacht.

Het gevoel van dicht bij de waarheid te zijn, kwam even terug, maar ze ontglipte hem weer omdat iemand hem langs achter op de linkerschouder aantikte. Het zweet brak hem uit. Was het een overvaller, een struikrover uit de vorige eeuw of een moderne drugverslaafde die zo diep was gevallen dat hij een van de donkere kapelletjes op het kerkhof als zijn huis gebruikte?

Jerome zakte niet door zijn benen. Hij hield de moed erin en maande zijn ledematen aan tot bewegen. Behoedzaam keerde hij zich om. Hij schrok zich rot en deinsde achteruit omdat hij oog in oog met zijn evenbeeld stond.

De man was gehuld in een groene regenjas met de kap over zijn hoofd getrokken, daaronder droeg hij een blauwe jeans en zware schoenen. Zijn gezicht bleef in de schaduw van zijn kap gedeeltelijk onzichtbaar. Het scheelde niet veel of Jerome had zijn vuist gebruikt om zijn aanvaller een fikse klap onder de kin uit te delen. Maar Jerome begreep op tijd dat zijn opponent toevallig dezelfde soort kleding droeg en dat hij niets kwaads in de zin had.

Een verloren gewaande zonnestraal brak even door het dikke wolkendek en bescheen de mysterieuze man waardoor hij in een engel leek te veranderen. Die indruk moest Jerome met tegenzin verwerpen toen de bollende kaken van de stormgod en zijn kompanen, de regenwolken, de kap van zijn gastheer van het hoofd blies.

Jerome herademde opgelucht omdat hij niet meer met zichzelf in de clinch moest gaan én omdat zijn belager een vrouw was. Hij schatte haar ongeveer dertig. Ze had steil halflang, zwart haar en een pafferig gezicht met donshaar rond haar mond.

Het manwif liet een handenspel zonder weerga zien. Jerome dacht dat ze hem een uppercut van hier tot ginder wilde uitdelen, om daarna desnoods zijn voorste tanden te betimmeren, maar er kwam enkel een raar geluid uit haar keel.

Het duurde even voordat Jerome doorhad dat de vrouw doof was en praatte terwijl zij zichzelf niet hoorde. Ze behielp zich met gebaren om haar bedoelingen kenbaar te maken, maar haar verhaal had kop noch staart. Haar grijns maakte de situatie sinister. Wellicht was Doof blij dat zij eindelijk een bezoeker in haar nederige stulp kon lokken om hem alles bij te brengen over de geschiedenis van het begraven van mensen en hun wensen in het hiernamaals.

Jerome vond de vrouw niet aantrekkelijk, toch was er iets aan haar dat hem intrigeerde. Was zij een toevallige bezoeker of werkte ze op het kerkhof? Als grafdelver of als tuinman? Moest je daarvoor gestudeerd hebben of was handigheid voldoende? Had ze een cursus gevolgd om verdrietige mensen op te kunnen vangen?

Hij wilde haar naam weten, al was het om macht over haar te krijgen en in een magische toer haar om te toveren tot een mooie prinses die met hem wilde trouwen.

‘Kun je schrijven?’

Jerome articuleerde zijn zin, zoals hij dat ooit in een ver verleden in de dictielessen had geleerd. De vraag was eruit toen hij bedacht dat Doof ze als een belediging kon opvatten. Ze werd niet kwaad maar knikte en maakte orgastische geluiden.

‘Schrijf je naam eens op, wil je?’

Jerome had altijd pen en papier op zak. Hij gaf ze aan haar.

Ze begon haar naam in koeienletters op te schrijven, en het duurde niet lang of hij herkende de eerste drie letters.

‘God?’ vroeg hij verwonderd.

God liet zich niet van haar stuk brengen en schreef verder: GODELIEVE GISTEL. Jerome meende zich te herinneren iets over Godelieve van Gistel te hebben gelezen. Helaas kon de aardse Godelieve de schoonheid van de heilige niet evenaren.

Jerome wist niet wat Godelieve van hun onderonsje in het tuinhuisje op het kerkhof verwachtte. Het werd tijd de benen te nemen.

‘Mooie naam. Wellicht heb jij God lief en heeft Hij jou lief.’

Godelieve stak haar in elkaar gevouwen handen als een bidende Bernadette naar hem op, alsof ze bad voor zijn hemelvaart. Of was ze eenzaam en wilde ze dat hij bij haar bleef? Haar gezicht zag er meelijwekkend uit, wellicht begreep ze dat ze op het kerkhof zou achterblijven, alleen.

‘Maar nu moet ik naar huis, mijn vrouw wacht op mij om samen naar de winkel te gaan.’

Hij loog. Dat moest Godelieve aan zijn lichaamstaal hebben gemerkt, want onverwacht spuugde ze hem in het gezicht en kwam hem te lijf. Tegelijkertijd stootte ze dierlijke geluiden uit die je enkel in een zoo hoorde. Jerome kon de woeste vrouw ternauwernood van zich afduwen, keerde zich om en rende naar de uitgang.

Godelieve achtervolgde hem niet. Toen hij op de stoep buiten het kerkhof uitkeek om veilig de straat over te steken, hoorde hij haar van ver klaar en duidelijk roepen:

‘Huichelaar!’

Soms voelde hij zich een schijnvrome, maar om hem nu een huichelaar te noemen, dat ging te ver. In godsnaam, wie had haar de spraak teruggegeven? Het leek hem beter niet op haar uitlating in te gaan. Hij wandelde niet maar holde naar huis.

Pas toen hij thuis was, dacht hij eraan het speeksel van zijn kin af te vegen. Hij stelde zich voor dat in een surreële wereld Godelieve Gistel erin slaagde hem te vermoorden. De eerste de beste rechercheur zou met behulp van een beetje wangslim haar als dader kunnen identificeren, tenminste als de politie de verdachte bij zijn kraag kon vatten.

Toen hij wakker werd, herinnerde hij zich enkel het laatste droombeeld waarin hij seks met twee vrouwen had.

Jerome praatte niet over seks, hij deed het gewoon. Hij hield van vrouwen en kon het niet laten te flirten. Hij hield van mollige dames met borsten en billen waar wat pak aan was, het liefst van alles deed hij het op z'n hondjes. Als het aan hem lag, duurde de vrijpartij niet langer dan een halfuur. Als het echt moest, wilde hij er nog een halfuurtje tegenaan gooien. Hij wist dat een voorspel een absolute must was en dat het naspel een onverwachte lust kon opwekken voor een tweede bedrijf. Af en toe had hij energie voor een spetterende finale en was de laatste uitgeknepen druppel gegarandeerd verspild.

Toch behoedde hij zich voor een relatie met iemand van het andere geslacht. Wie was de ideale vrouw voor hem? Hij fantaseerde erop los en constateerde dat de collage van alle vrouwen die hij ooit had gekend een gedrocht was. Stel je voor, iemand zoals Godelieve Gistel, de grafdelfster. Toch had hij een voorgevoel dat de vrouw van zijn leven binnenkort zijn territorium zou betreden.

Na het ontbijt reed hij naar Tongeren. Hij dacht dat hij veel tijd zou verliezen met het zoeken naar een parkeerplaats, maar toevallig reed een auto net weg toen hij er aankwam. Hij zette zijn auto op de vrijgekomen plek, stapte uit, liep naar de parkeerautomaat en betaalde 2 euro voor anderhalf uur.

In de stad van Ambiorix stonden hier en daar nog huizen als getuigen van haar rijke geschiedenis; de verschillende bouwstijlen waren er gemakkelijk te onderscheiden. Over de laatste tien eeuwen waren die almaar veranderd, van romaans tot gotisch, van de renaissance over de typische Maasstijl naar het classicisme, door elkaar gehaspeld tijdens het eclecticisme, om via de art nouveau in het modernisme te belanden.

Twee minuten later bevond Jerome zich op het grote plein. Het was markt en luid roepende verkopers hadden zich rond de basiliek

geschaard. Jerome liep voorbij Ambiorix op zijn menhirsokkel en waagde een blik omhoog naar de statige toren. Wellicht keken sommige omstanders op het plein raar op naar Jerome, hoe hij tijd nam om een blik te werpen op het resultaat van de bouwwoede van zijn voorvaderen.

De toren was uit mergelblokken opgebouwd, in trapjes en met puntige torentjes versierd, eveneens in zandsteen. Hij was rechthoekig, had een plat dak en een goddelijke uitstraling. Van kilometers ver was hij als een baken voor de omwonenden.

In zijn ijver om de ingang te vinden, liep hij eraan voorbij. Hij keerde op zijn stappen terug en vond de zijingang tussen een frietkraam en een lekker geurende hamburgertent, waar hij straks misschien wat zou kunnen kopen. Links van de ingang zag hij een paarse tutter in de hoek liggen, met een plastic bord erboven: ONZE-LIEVE-VROUWEBASILIEK 1240-1544. Het bouwen van een kathedraal was blijkbaar een werk van lange adem.

Hij ging naar binnen in de verwachting dat er geen kerkgangers zouden zijn, maar er zaten heel wat ouderen Onze-Lieve-Vrouw te eren. Aan het einde van de linkerbeuk stond een beeld van haar achter glas met een grote kroon erboven hangend. Als versiering dienden enkele goudkleurige doeken in de vorm van guirlandes en een bord met gouden letters: OORZAAK ONZER BLIJDSCHAP. Hij voelde zich bijna thuis in de ruimte tussen hemel en aarde.

Door de rechterdeuropening zag hij een oude man in een misaal lezen. Een pastoor in een lege biechtzaal? Wie ging er nog biechten? Ofwel waren de bedreven zonden het niet waard om op te biechten, ofwel ging de doorsneemens ervan uit dat hij niet zondig was zolang hij geen moord of doodslag pleegde. De Rooms-Katholieke kerk was echter van mening dat het zondig was wanneer je blij was met een bekering.

Het was 11u01. Het klokkenspel weerklonk over de stad terwijl een hevige stortbui overdreef. Jerome liep naar de rechterkant van de basiliek, voorbij een man in een stofjas die ijverig de vloer opboende met een zoemende machine. Jerome glimlachte naar hem.

De schoonmaker deed dat terug, wellicht omdat hij de oorzaak van Jeromes piepende schoenen was.

Jerome zette zich naast een prevelende man en deed alsof hij zich bezon. Hij had niets om te bidden, ook niets om op te biechten. Zijn hoop op betere tijden wilde hij in de handen van zijn devote buurman leggen, want die bad voor twee.

Het interieur vond hij inspiratieloos. In het koor hingen grote schilderijen waarvan hij de schildering niet kon zien vanwege het reflecterend binnenvallende licht. Vlammeende kaarsjes maakten het gezellig, en de zachte klassieke muziek op de achtergrond klonk niet opdringerig. Jerome had de indruk dat hij er niets verloren had, maar toch was er die aantrekking die hij niet kon verklaren.

De donkere wolken maakten plaats voor zonlicht dat via de glas-in-loodramen naar binnen scheen. Schaduwpartijen contrasteerden met de felgele weerschijn van de stenen, alsof de strijd tussen goed en kwaad ook in steen tot leven was gekomen.

De hevig biddende buurman maakte een einde aan zijn gebed door een kruisteken te maken. Hij knielde voor het altaar en rende de kerk uit alsof de duivel op zijn hielen zat.

Jerome besloot dat te doen waarvoor hij gekomen was en stond op. Met piepende tred – zonder op te kijken, want de blikken van de aanwezigen zouden hem gegarandeerd doodbliksemen – liep hij naar de voorkant. Hij verwachtte er een deur naar een schatkamer, maar hij kwam uit bij een buitendeur. Hij zocht naar een andere deur die hij kon uitproberen, maar die was er niet.

Zijn blik viel op een houten bord waarop vermeld stond dat een *pastor* achteraan in de kerk klaarstond om de gelovige op zijn wenken te bedienen. Jerome herinnerde zich de oude man aan de ingang en haastte zich door de middenbeuk terug naar de achterkant van de basiliek. Toen hij op de glazen deur klopte, legde de pastor zijn missaal opzij en maakte een gebaar om tegenover hem op de stoel te komen zitten.

Jerome ging naar binnen en zette zich neer.

‘Sorry, dat ik u stoor,’ zei hij, ‘maar ik interesseer me voor relikwieën. Maar ik vind de schatkamer niet.’

‘Aan de voorkant rechts.’

‘Daar ben ik al geweest,’ zei Jerome, ‘ik heb enkel een bord gevonden dat naar u verwijst.’

‘Ik denk toch dat de schatkamer open is. Ik zal u begeleiden.’

‘Graag,’ zei Jerome.

Hij volgde Pastor op zijn hielen. Het viel hem op dat de schoenen van de oude man niet piepten.

‘Bent u van hier?’ vroeg Pastor onderweg naar de schatkamer.

‘Nee, ik woon in Hasselt.’

Jerome dacht dat de vraag als aanzet tot een urenlang interview was bedoeld, maar de oude man bleek met geen andere vragen te zitten. Hij was groot maar zijn kromme rug maakte hem een stuk kleiner. Jerome bekeek hem zijdelings en merkte het gladde, kale hoofd van een doorgewinterde monnik op, maar zijn bakkebaarden en zijn lange haar aan de zijanten deden hem denken aan een stoere zeebonk.

Jerome had eerder heel slecht gekeken, want de deur naar de schatkamer stond wijd open.

Een houten hoofd verwelkomde hem, het was als een verzameling van heiligengezichten die over duizend jaar evenveel pogingen hadden ondernomen om de mensheid van de ondergang te redden.

Pastor keek rond, maar er was niemand in de schatkamer.

‘Ik moet u twee en een halve euro entreprijs vragen, blijkbaar is de kassier even weg.’

‘Geen probleem,’ zei Jerome terwijl hij het geld uit zijn portefeuille viste.

Hij overhandigde het kleingeld, en Pastor legde het in de onbeheerde kassa weg.

Jerome dacht aan de ongelooflijke gelijkenis van het houten hoofd met een ufo-uitval. De ogen stonden ongelovig voor wat het had gezien in een ander sterrenstelsel. Het gaf hem helemaal geen veilig gevoel.

‘Dat hoofd fascineert me,’ zei Jerome, ‘wie stelt het voor?’

‘O, dat is Christus, de martelaar der martelaren. Het stamt uit de elfde eeuw en het zou een deel van een mirakelbeeld zijn.’

‘Hebt u een brochure waar dat allemaal in staat?’

‘Jammer genoeg niet, maar ze zijn ermee bezig,’ zei Pastor, ‘ik kan u deze map geven, maar die moet u na het bezoek teruggeven.’

Pastor liet in het midden wie *ze* waren en overhandigde hem een blauwe map met uitleg over de relikwieën in de schatkamer. Ze was niet dik, maar de nummering in de map gaf aan dat er minstens 80 zaken te bezichtigen waren.

Op het eerste blad las Jerome dat er ooit meer dan 300 relikwieën hadden bestaan en dat de meeste in allerlei branden verloren waren gegaan. Hoe gedupeerd zou hij zich voelen als zijn eigen kasteeltoren en inboedel in de vlammen opging.

‘Als ik uw gids speel, heeft u die map niet nodig. Er komt toch niemand biechten.’

Pastor zei het niet op een manier alsof hij dat spijtig vond, hij was er niet rouwig om.

‘Als dat kan, graag,’ zei Jerome.

Hij legde de map weer op de stapel.

‘Laten we beginnen met Clovis,’ zei Pastor.

‘Clovis?’

‘Zijn doop heeft het christendom in onze contreien op gang gebracht.’

‘Van mijn geschiedenislessen zou ik nog moeten weten wanneer dat was, maar ik denk dat u me moet helpen.’

‘Dat was rond het jaar zeshonderd,’ zei Pastor.

De tijd van de Merovingers. Maar Jerome was op zoek naar relikwieën van rond het jaar duizend. Hij spitste zijn oren in de hoop meer nieuws over oudere dingen op te vangen.

Pastor legde uit welk relikwie voor welke heilige stond. Hij toonde monstransen en armvormige relikwiehouders in hout met zilverbeslag en sierstenen, ook een relikhouder in de vorm van Sint Petrus met kaal hoofd, een lange baard en een reusachtige

sleutel in de hand. Het opzienbarendst waren de tanden in de glazen cilinder aan zijn voeten.

Aan de muur hing een Agnus Dei, een Lam Gods uit het begin van de veertiende eeuw en toebehorend aan Paus Johannes XXII. In het cirkelvormige juweel van geëmailleerd metaal en glas zaten de resten van een paaskaars vervat. Er lag ook een relikwie in de vorm van een rugwervel.

In een kast waren enkele houten huisretabels opgeborgen, ook een reliekenkoffertje van hout met leer bekleed en met koperplaatjes versierd. Er zaten gaatjes in, vanwege de wormen die over de eeuwen heen hout hadden opgeknabbeld. Veel reliekhouders waren leeg, dat betekende dat de meeste relikwieën waren gestolen.

Jerome vond het menselijk om verbanden te zoeken waar er geen waren. Daaruit was immers het bijgeloof ontstaan, en dat was misschien beter dan helemaal geen geloof.

Toen zijn blik op een oud rafelig boek viel, met een ivoorplaat in reliëf versierd, vroeg Jerome bijna door het dolle heen:

‘Wat is dat?’

‘Een boekband van het evangeliarium, duizend jaar oud.’

‘Wat staat erin?’

‘Vermoedelijk de evangeliën volgens Marcus, Johannes, Lucas en Mattheus.’

De Blijde Boodschap was niet meer dan het heil dat Jezus over de mensen had uitgesproken. Het boek bevatte helemaal niet de overbekende evangeliën maar dat van een ongelovige die de exacte woorden van Jezus zou hadden opgeschreven: de heilige Thomas.

Terwijl Jerome het evangeliarium bekeek, vroeg Pastor:

‘Wist je dat Servatius de eerste bisschop van Tongeren was?’

Jerome verplaatste zijn aandacht van het boek naar het beeld van een paus, aan de mijter te zien. Hij vond er niets aan en zei:

‘Sint Servatius? Ja, die naam zegt me iets. Was hij niet de bisschop van Maastricht?’

Pastor trok zijn wenkbrauwen minstens een centimeter op. Van verrassing of van ongeloof?

‘Kijk eens aan, u weet dat zomaar.’

‘Ik bezoek meer kerken en abdijen dan de doorsnee kerkgan-
ger, laat ik u dat ten minste op het hart drukken.’

‘Ik ben aangenaam verrast en blij dat onze wegen zich vandaag
hebben gekruist,’ zei Pastor.

‘Alleen die dingen zeggen me niets,’ zei Jerome wijzend naar
de cirkelvormige kappen in reliëf aan de muur.

‘Dat zijn kroonkappen. Kronen waren altijd heel belangrijk in
het christendom, want als je een beeld kroonde, was dat een uit-
drukking van uiterste dankbaarheid. Heb je de kroon boven het
Onze-Lieve-Vrouwbeeld in de kerk gezien?’

Jerome knikte en vroeg:

‘Die in de glazen kast?’

‘Ja, met die kroon is Onze-Lieve-Vrouw koningin van hemel en
aarde,’ zei Pastor.

Zijn blik werd zo glazig als de verheerlijkte blik van een engel
die God in aanschouw nam en prompt zijn dringende boodschap
vergat.

Ze liepen verder, naar een opvallende reliekschrijn van eiken-
hout. Hij was beschilderd met heiligen. Pastor noemde ze op en tot
Jeromes verbazing stond Sint Hieronymus erbij. Hij had er blijk-
baar niet bij stilgestaan dat hij een heilige als naamgenoot had.

‘Kerkvader Hieronymus leefde in de vierde eeuw en beweerde
dat de inhoud van het vierde boek van Ezra voor de mensen ver-
borgen moest blijven. Wat hij daarmee bedoelde, heb ik nooit be-
grepen. Misschien wil hij ons dat ooit nog eens uitleggen,’ zei
Pastor.

Jerome dacht: *Zal ik eens als Sint Hieronymus verschijnen?*

Het was een mooie afsluiting van een interessante rondleiding.
Het afscheid met Pastor was kort maar gemeend. Jerome was le-
venslang welkom in de basiliek van Tongeren.

Voor het slapengaan las Jerome in zijn bed het laatste hoofd-
stuk van een boekje dat zich in de verre toekomst afspeelde. Het
vertelde over de man die op zoek was naar de Beheerder van Kennis

in het Museum van de Mens. Die vroeg zich af hoe hij de verworven wetenschap kon gebruiken om de stervende aarde nieuw leven in te blazen.

Toen hij ermee klaar was, legde hij het boekje op het nachtkastje en nam het lijvige boek DE KLEINE VRIEND ter hand. Mensen die enkel kranten of artikels op het internet lazen vroegen zich wellicht af wat je aan de fantasieën van romanschrijvers had terwijl de echte wereld zoveel echter was.

Maar Jerome was er zeker van dat in elk gefantaseerd boek wel enkele waarheden stonden geschreven waarmee je een stapje dichterbij de ideale wereld kon geraken. Jerome voelde zich helemaal niet hulpeloos in zijn pogingen om de wereld te beteren. Aan alles kwam een einde, ook aan het kwaad.

Hij sliep zonder te dromen.

De klok op zijn nachtkastje wees 07u16 aan. Hij vloekte omdat hij te vroeg wakker was geworden. Hij had geen zin om te blijven liggen, en misschien lag er zo vroeg een gebeurtenis op hem te wachten die de moeite waard was om te beleven.

Terwijl hij zich waste en schoor, vroeg hij zich af of iemand een middel zou vinden om de slaap uit te schakelen. Van tv had hij opgevangen dat dit ooit mogelijk zou zijn. Op het eerste gezicht leek hem dat een goed idee, want de levensduur telde driedubbel als je niet moe werd en 's nachts kon werken of je amuseren. Maar misschien had de pil nare neveneffecten met horrorscènes als gevolg.

Jerome vloekte. Door zijn onoplettendheid had hij het scheermesje veel te dicht bij zijn oorleltje gehaald. Gelukkig stelde het bloed snel en kon hij vlot de rest van zijn stoppelbaard afscheren. Waar was hij met zijn gedachten? Nu hij wat langer nadacht over de wereld zonder slaap, leek het hem toch geen goed idee. Het bed was als een baarmoeder, knus en veilig. De slaap bracht gezond verstand terug en een goed mens kon niet zonder.

Terwijl hij de rechtopstaande haartjes van zijn kale hoofd afschoor viel hem op dat het licht in de badkamer wellustig heen en weer kaatste, van deze naar gene zijde, van een wereld die hij meestal als echt ervoer naar een die zijn naam hoog te houden had.

Hij schrok toen hij achter zijn eigen reflectie nog een andere zag. Het was een halfnaakte kalende man met witte baard die zichzelf voor het hoofd sloeg alsof hij zich op een domheid had betrappt. De vage verschijning leek op een heilige. Of was het zijn engelbewaarder in hoogsteigen persoon?

‘Verrek!’

Zijn vloek weergalmde door de kamer als een toverspreuk uit de mond van Gandalf uit de Hobbitfilms. Hopelijk slorpte ze al zijn onechte waarnemingen op als het water in een waskom en bleef het kwaad aan de vettige afvoerbuiskap plakken. Dat gebeurde, want zijn tweelingbroer verdween spoorloos.

Jerome keek door het raam naar buiten in de mening dat de schijnheilige langs het dak was weggevlucht, maar er was niemand te zien. Hij was ervan overtuigd dat het geen waandenkebeeld was geweest. Maar hij geloofde niet in geesten, die speelden enkel mee in films, en elke keer ergerde Jerome zich over de knipperende lampjes, alsof geesten elektromagnetische verschijnsels waren. Alleen bijna doodgaan leek Jerome de enige manier om te kunnen converseren met geesten van overledenen.

Door het raam van de badkamer zag Jerome de kat van de buurman over de betonnen omheining aan de achterkant van zijn tuin lopen. Hij draaide het raam stilletjes open en gooide de bijna lege shampoofles in haar richting. De kat leek de fles door de lucht te horen suizen, want net op tijd sprong ze over de muur en uit zijn gezichtsveld.

Jerome lachte om zichzelf terwijl hij zijn kin en hoofdhuid betastte om de scheerbeurt te evalueren, maar op zaterdag streefde hij geen perfectie na. Binnen de kortste keren stond hij beneden aan het aanrecht en maakte een geurige espresso klaar.

Terwijl hij van zijn koffie dronk keek hij vanuit het verandaraam naar buiten. Het was wekenlang heel goed weer geweest, maar de boeren en tuinmannen hadden om regen gebeden en die kregen ze nu met bakken. De planten in de tuin herleefden, het gras fleurde op, het hegje sprong uit en één rechtopstaande purperen tulp durfde haar bloembladen open te slaan.

Het kasteel en zijn tuin waren hem dierbaar, het onderhoud ervan deed hij zelf. De rest van zijn vrije tijd besteedde hij aan lezen en schrijven. Zijn werk bij de technische recherche van Hasselt bestond erin labels op plastic zakjes met bewijzen plakken, tenten opzetten voor plaatselijk onderzoek, ook om pottenkijkers zoals nieuwsgierigen en persmensen dwars te liggen. Hij voelde zich niet te min om naar sporen in de natuur te zoeken, om in auto's te neuzen en het verkeer in de gaten te houden. Wanneer hij op pad was, richtte hij zich meermaals per dag tot de meldkamer om te vragen

wat de vorderingen in de openstaande dossiers waren, om naargelang de informatie verder onderzoek te plegen. Omdat hij zoveel onderweg was, zag hij er altijd op toe dat hij een reserve radio in de auto had. Ook zijn smartphone kon hij niet missen.

Ook al hoorde hij niet bij de tactische recherche, toch leidde hij soms zijn eigen ondervragingen. Zijn collega's schreven meestal de verhoren in steno, Jerome prefereerde een digitaal opnameapparaat. Zijn collega's pasten nog vooroorlogse ondervragingstechnieken toe en legden nog te veel antwoorden in de mond van de ondervraagde. Jerome deed het op zijn manier en hoopte dat zijn collega's zijn goede voorbeeld zouden volgen. Waartoe een politiemans zich vooral niet mocht laten verleiden was kuiperij. Wat hem het meest moest interesseren waren de relaties tussen slachtoffers en mogelijke daders. Jerome was een kei in het confronteren van de juiste personen.

In de bossen rond Genk had Jerome de resten van een kinderlijk gevonden, als een kapotte pop zonder hoofd, armen en benen. Speurders hadden het bos afgezocht en nog meer lugubere vondsten gedaan. Niet alleen hadden ze het ontbrekende hoofd en de ledematen van het kind teruggevonden, ze hadden nu ook genoeg poppenonderdelen om in drie poppen in elkaar te passen.

Uit DNA-onderzoek was gebleken dat het slachtoffer een mentaal gehandicapt meisje van acht was. Amélie Lejoly was ontvoerd uit het medische centrum van Munsterbilzen enkele dagen voordat Jerome haar in het bos had gevonden. De wetsdokter had geen sporen van geweld gevonden die een voortijdige dood konden veroorzaken, hij concludeerde dat het kind was bezweken tijdens het afzagen van haar hoofd.

De wetsdokter had vergeefs naar kogelwonden gezocht en de wapendeskundige hoefde geen kogelbanen te volgen, maar het slachtoffer-identificatieteam had wel een kogelhuls bij het lijkje gevonden. Die had de rechercheurs tot bij een wapenhandel in Beverst gebracht, waar het spoor doodliep omdat dat type huls

algemeen gebruikt werd en ze daarmee geen eliminaties konden doorvoeren.

In de kogelhuls zat een papiertje met de tekst: GOD, IK WENS VREDE OP AARDE, ZARATHOESTRA. Nietzsche beweerde dat God dood was in zijn werk: *Also sprach Zarathustra*. Zarathoestra was een priester die heel lang geleden een eigen godsdienst had gesticht. Maar wie was Zara Thoestra? Jerome had gehoopt dat het goddelijke bericht naar de moordenaar van Amélie zou leiden, maar die hoop was ijdel gebleken.

Jerome besloot zich nogmaals naar de bossen van Genk te begeven om er naar sporen te zoeken. Hij durfde de vijand tegemoet te treden als een Saddam Hoessein met het jachtgeweer opgeheven zoals hij ooit in de straten van Bagdad werd afgebeeld. Uit een drama van enkele dagen eerder was duidelijk geworden hoe gemakkelijk iemand een jachtgeweer kon kopen door slechts een formulier in te vullen.

Een afgewezen man had 's morgens een jachtgeweer gekocht en was 's middags ermee naar het kerkhof gereden waar hij had afgesproken met zijn vriendin. Daar had hij haar koelbloedig doodgeschoten en vervolgens de hand aan zichzelf geslagen, terwijl hij zich niet had laten storen door de aanwezigheid van de zoon van zijn vriendin die in de auto zat te wachten.

Terwijl Jerome over de grote weg van Hasselt naar Diepenbeek reed en zijn voorruit als het breedbeeldscherm van een tv beschouwde, wist hij bijna zeker dat Saddam, ondanks zijn gruwelijke martelpraktijken, ambrozijn at en wijn dronk in de hemel.

Jerome legde de weg naar de Melberg blindelings af. Als hij de wegen en de bebouwing even wegdacht, leek de heuvel op een begroeide piramide.

Terwijl hij van het parkeerterrein naar de voet van de heuvel liep, overdacht hij de gedrevenheid van de Egyptenaren. Als er iemand onsterfelijk was, was het wel een farao die als graftombe een piramide had gekregen.

Jerome waagde een blik omhoog en had even de indruk dat hij als geest in een piramide ronddwaalde en door een gat naar de hemel ontsnapte, maar het was slechts een opening in de dennenbomen die een natuurlijk dak vormden.

Hij was vergeten zijn horloge om te doen en gokte op 08u15. Mistlierten zweefden tussen de bomen. Hij kon de wereld slechts zien als een cilinder van nauwelijks veertig meter doorsnede maar kilometers hoog; te vergelijken met een Control Terminal Region waarin hij met zijn Cessna het luchtvaartprotocol moest volgen.

Zijn wandelweg leidde onherroepelijk naar de plaats waar hij het lijkje van Amélie eerder in het bos had gevonden. Op de plaats delict trof Jerome een soort bedevaartsoord aan. Hij vond het godgeklaagd. Het bijgeloof van de mensen was onuitroeibaar.

De dikste boom torste een plastic godshuisje. De driehoekige witte doos bevatte geen Onze-Lieve-Vrouwbeeld maar een beeldje van het kindje Jezus in zijn kribbe. Bloemen waren her en der aangebracht, de echte waren verslenst. Enkele radelozen hadden rode lintjes aan de laagste takken van de boom gebonden.

In een cirkel van drie meter rond de boom had een ijverige tuinman de grond omgespit en een gazonnetje met een border van vergeet-me-nietjes aangelegd. Een klimopplant was volop bezig met de voet van de boom in te palmen. Als er een meester in het camoufleren bestond, dan was dat wel de natuur.

Jerome was net van de verrassing bekomen of een tweede ervaring walste hem plat. Hij voelde zich Paulus de boskabouter tegenover een reus wiens vorm immens groot was maar waarvan het karakter nederig en bijna menselijk voorkwam.

Droomde hij? Of zag hij werkelijk een reus van een vent – hij torende een eind boven de bomen uit – met gitzwart haar tot op zijn schouders en een baard tot aan zijn middel? Wat hem nog meer in het plaatje deed opvallen, waren zijn pauselijke gewaad en zijn mijter. Het merkwaardigste was toch wel de zuigeling die hij als een trotse vader voor de borst droeg.

De geestverschijning – alleen zo kon Jerome het vage beeld dat hij zag omschrijven – stond onbeweeglijk als een standbeeld, hoewel een spottende glimlach rond zijn mond hem levend maakte. Misschien hadden gelovigen hem ooit als hun paus aanbeden. In zijn armen sliep een naakte baby, de rozige kleur van zijn huidje zag er gezond uit.

Knipperen met de oogleden hielp niet om Paus op te laten lossen. Zijn luchtigheid bleef, hij leek zich niet te willen materialiseren. Jerome had zijn leven lang gedacht dat alleen anderen in spoken geloofden, en nu dit. Er was een hersencel die riep: *Ren, spring, vlieg, duik weg*. Een andere zei: *Laat je vallen*.

Jerome liet zich door de knieën zakken, alsof de zwaartekracht ineens vat op hem kreeg. Maar zijn brein sprak hem in zijn nederigheid te laten varen. Jerome ging weer staan.

Paus zwaaide met zijn vrije rechterarm. Hij leek hem iets duidelijk te willen maken, maar het flinterdunne gordijn tussen Jeromes wereld en die van de verschijning was ondoordringbaar waardoor slechts een matige informatiestroom op gang kwam. Het gebaar was echter niet voor Jerome bedoeld maar voor een andere verschijning, even groot als Paus, die vanuit zijn linkerooghoek het grandioze schilderij met de boom kwam completeren.

De reusachtige vrouw droeg een zwart-witte habijt van een kloosterzuster. In de linkerhand had ze een gesloten boek vast met een palmtak als boekenlegger, op haar hoofd droeg ze een gouden

kroon die niet bij haar kleren paste. Ze keek heel bedroefd en zo onschuldig als een maagd.

Maagd schreed niet maar gleeed, want onder de mantel kon Jerome geen bewegende benen onderscheiden. In haar zog kwamen enkele gezelschapsdieren mee het podium op: een waggelende gans en een spartelende vis op het droge.

Was hij in een auto-ongeval op slag gedood en had God besloten hem een tweede kans te geven? Hij voelde zich als een van de eerste zoogdieren die zich pootjes had aangemeten om bij gevaar snel uit het water te kunnen vluchten. Maar hij zette het niet op een lopen en besloot de voorstelling tot het einde te bekijken.

Daar stonden ze dan: Paus en Maagd, als Jozef en Maria, maar het was Jozef die het kindeke in zijn armen droeg. Moest Jerome hen welkom heten of was dat aan hen?

Er kwam eindelijk beweging in het plaatje, want Paus en Maagd draaiden hun hoofden naar elkaar en leken geluidloos te overleggen over Jeromes toekomstige welzijn. Paus speelde de gentleman en liet Maagd de boodschap overbrengen, niet met bulderende stem maar met het melodieuze stemgeluid van een Limburgse miss:

‘Broeder Hieronymus, kent u apostel Johannes?’

Het was de eerste keer dat iemand hem met *broeder* aansprak, en dat klonk niet slecht.

‘Is dat niet Johannes van de Apocalyps?’

‘De openbaring van Johannes, bedoelt u,’ corrigeerde Paus hem als een godsdienstleraar voor de klas.

‘Een leerling van broeder Jezus in Jeruzalem, hij is in Efeze gestorven,’ zei Maagd.

‘Ik weet Efeze wel liggen,’ zei Jerome.

Daarop reageerde Paus met fronsende wenkbrauwen.

‘Weet u ook tegen wie hij gestreden heeft?’ vroeg Maagd.

‘Een apostel die vecht?’ vroeg Jerome ongelovig.

Rond de mond van Maagd verscheen een glimlach. Terwijl Paus stoïcijns voor zich uit bleef kijken, antwoordde ze:

‘Natuurlijk niet, hij *knokte* met woorden, als ik dat woord mag gebruiken. Hij is oud gestorven, als laatste van de twaalf apostelen.’

Jerome zag dat Paus zich met het kind in zijn armen bezighield. Jezeke kirde.

‘Hij vocht tegen de mensen die dachten dat broeder Jezus slechts in geestvorm op aarde was neergelaten,’ vertelde Maagd verder.

Wat had dat met hem te maken? Niets toch?

‘Weet u ook dat hij over de boekrol des levens heeft geschreven?’ vroeg Paus die zijn aandacht even van Jezeke naar Jerome wilde verplaatsen.

‘Ik denk dat het alle namen bevat van de gezalfde christenen, en iedereen die tot het eeuwige leven uitgenodigd is,’ zei Jerome.

Paus en Maagd keken elkaar aan en waren opgetogen over zijn Bijbelkennis, maar ze spraken hun tevredenheid niet uit. De vis op de grond hapte maar geen enkel geluid ontsnapte aan zijn bek, en de gans snaterde niet.

In een lumineus moment vroeg Jerome:

‘Sta ik ook op die lijst?’

De gezichten van de doorschijnende reuzen spraken boekdelen. Ze waren duidelijk verrast.

‘Mooi,’ mompelde Jerome.

Toen zette Jezeke zijn keel open. De reuzen leken heel even op de reusachtige versies van zijn bezorgde ouders Jozef en Maria.

‘Wie zijn jullie?’ vroeg Jerome boven het geschreeuw van de baby uit.

Paus deed *tuttuttut* naar Jezeke en Maagd antwoordde:

‘Wij zijn Broeder en Zuster.’

Jerome vond dat antwoord nogal vaag. Hij herinnerde zich ineens de keer dat hij in het schermpje van zijn telefoon de reflecties van een man, een vrouw en een kind had gezien. Was dat een voorspellende dagdroom geweest van wat zich nu echt afspeelde? Of vertoefde hij in dezelfde droom en moest hij er alles aan doen om te weten te komen wat die heiligen hem te nu wel vertellen hadden.

‘Wat kan ik als blijde boodschap voor jullie ronddragen?’ vroeg Jerome die zichzelf als de spreekbuis van de eerste christenen voelde, zeker nu baby Jezus eindelijk zweeg.

Broeder en Zuster wisselden opnieuw een betekenisvolle blik, vermoedelijk om te bepalen wie zou antwoorden.

‘Zara is het kind van de rekening,’ zei Zuster.

De reuzen en hun kind verdwenen in een oogwenk naar een alternatieve wereld. Alleen Jerome en de versierde bomen bleven achter.

Toen Jerome thuiskwam, had hij nog steeds geen acceptabele verklaring voor de verschijningen gevonden. De reuzen waren immers, maar hij had ermee kunnen spreken alsof ze normale mensen waren.

Hij wist ook niet wat hun boodschap over Zara behelsde, maar bij het zien van de voorflap rond het dikke boek van Donna Tartt dat op het salontafeltje lag, kwamen een heleboel gedachten van zijn hersenpan los. De fijn beschilderde ogen en mond van een porseleinen poppenkop hypnotiseerden hem bijna. Jerome had *De kleine vriend* in nog geen week uitgelezen, ‘s middags op zijn werk gedurende zijn eetpauze en ‘s avonds in zijn luie zetel of in bed.

De schrijfster vertelde het verhaal van Harriet die door allerlei verwickelingen in een toevallige confrontatie met criminelen terecht kwam. Het lot besliste dat het meisje het toenmalige vriendje van haar broertje als zijn moordenaar aanzag. Aan het einde viel alles nog mee, maar de vraag wie de werkelijke dader was geweest bleef onbeantwoord.

Jerome vond het jammer dat het boek geen clou had. Voor hem moesten alle puzzelstukjes aan het einde op hun plaats vallen en verband houden met de dingen die hij in het begin van zijn boek had verteld. Elke schrijver had zo zijn manier natuurlijk.

Net zoals Harriet zocht ook Jerome een moordenaar, of beter gezegd: zijn team zocht ernaar. Af en toe kon hij enkele bijzonderheden voorleggen die het onderzoek een eindje vooruithielpen,

maar een spoor dat naar een mogelijke dader leidde, had hij niet kunnen aanbrengeen.

Hadden de reuzen in het bos hem een fortuinlijke hint willen bezorgen? Bedoelden ze Zara Thoestra, zoals op het papiertje in de kogelhuls was geschreven? Of had het iets te maken met zijn nichtje Zara? Toevallig ook *zijn kleine vriendin*. Moest zij de rol van het slachtoffer spelen? Of kwam zij de rekening vereffenen?

In zijn luie stoel in de veranda voelde hij zich als Lazarus die uit de dood was opgestaan en van de heiligen een tweede kans kreeg. Lam was hij niet, veeleer gehandicapt in zijn pogingen om de moordenaar van het kind te vinden. Het was hoogtijd dat hij de killer bij zijn lurven pakte. De dader mocht geen kans krijgen om een tweede onschuldig slachtoffer aan de rand van het bos op te pikken, het in het bos te sleuren, het te misbruiken en het ten slotte met zijn hakmes in stukjes te kappen. Dat mocht niet gebeuren.

Terwijl Jerome aan de keukentafel zijn avondmaal tot zich nam, zag hij in een dagdroom hoe hij tussen de ouden van dagen in een rustoord zijn beurt afwachtte om heen te gaan. De mensen strompelden krakkemikkig tot aan de rand van een grote blikken trommel die een bestand op een computer voorstelde. Elke keer een oudje zich in de trommel wierp, floepte onderin een baby uit de buis. Het rustoord leek op een station voor stervenden die het goede moment afwachtten om weer geboren te worden, een reïncarnatiemachine met recyclagefaciliteiten.

Het was een toekomstbeeld als een ander. Hij zou er wel het fijne van te weten komen als het eenmaal zover was, oud en stijf en klaar voor de grote sprong in het borrelende zoutzuur aan de rand van het reusachtige blikje, waarvan ze me wijsmaken dat het sprankelende Sprite is. Jerome lachte binnensmonds met zijn eigen voorstelling van het hiernamaals.

Na het avondmaal zette Jerome zich achter de draagbare computer en speelde een spelletje. Het was een afgietsel van het vechtspeel dat opzien baarde vanwege de veronderstelling dat het agressief gedrag aankweekte. Met de adrenaline die een scholier

ermee had gestockeerd, had hij een tiental leraren en schoolgaande kinderen koelbloedig vermoord, waarna hij zichzelf naar gene zijde had geknald.

De makers van Jeromes spel waren menslievender en hadden de geweren vervangen door palmtakken waarmee getuigen in spe nieuwe leden moesten aanwerven voor hun reis naar een betere wereld. Het was voldoende de palmtak op het slachtoffer te richten, waarna een aureooltje duidelijk maakte of je hem geraakt had. Natuurlijk ging het er niet altijd devoot aan toe, want niet iedereen was akkoord met zijn bekering.

Het spel was grafisch in orde. Het euvel dat in spellen soms voorkwam, waarbij figuren dwars door andere leken te lopen, kwam in dit spel heel goed tot zijn recht. De getuigen waren immers geesten waarvoor geen enkel ding of levend wezen een obstakel kon zijn.

Jerome werd zodanig in zijn rol als martelaar meegesleurd dat hij de tijd vergat. Dat had als enige nadeel dat er geen tijd meer restte om in zijn bed te lezen en interessante wetenswaardigheden op te slorpen die hij later, wanneer dat nodig was, snel kon oproepen. Niettemin had Jerome de indruk dat hij hoge ogen gooide. De teerling was geworpen.

Rexanne kwam parmant aan zijn bureau staan, het haar samengebonden met een grote knijper.

‘Wat ben je van plan?’ vroeg Jerome.

‘Ik moet naar de kapper, want mijn haar hangt me in de weg.’

Haar haardos interesseerde hem. Hij vroeg zich af of hij haar zou voorstellen om haar strakke truitje van ESPRIT uit te trekken. En *Esprit*, was dat niet het Franse woord voor *geest*? Of geestig?

Zijn geest was gewillig, maar het vlees was zwak. Tegenover zijn mannelijke collega’s deed Jerome altijd alsof hij kennis van zaken had over borsten. Hij kon aan de welving aan de bovenkant zien of ze nep waren, en hij beweerde dat hij dat ook kon voelen. Hij wilde iedereen daarmee aan het lachen maken, maar zelf dacht hij dikwijls: *Laat me niet lachen*.

Rexanne onderbrak zijn gedachtegang door haar hand op zijn computerscherm te leggen en te zeggen:

‘Het staat heet.’

Ze keken elkaar aan en zwegen, maar ze dachten zoveel meer. Jerome legde glimlachend zijn hand op het scherm en prompt legde zij die van haar erbovenop.

‘Samen heet,’ zei ze.

Waarlijk een wellustige daad met dubieuze gedachten erachter.

Jerome hoopte dat grote seks samenging met oneindige liefde, maar mooie liedjes duurden nooit lang.

‘Ga je mee-eten?’ vroeg ze omdat Jerome niet reageerde.

Hij liet demonstratief zijn pen uit de hand vallen, waarna hij zich door Rexanne naar de refter liet meetronen.

In de lift wreef hij zich door het gezicht en zei:

‘Wat ben ik moe.’

‘Heb je wel geslapen?’ vroeg Rexanne.

‘Ik slaap beter met twee.’

‘Slapen en slapen is twee,’ zei ze terwijl ze haar wenkbrauwen op en neer liet gaan.

Wellicht dacht zij ook aan ongeremde en urenlange seks, maar niet met hem.

Tijdens het eten zei hij niet veel omdat Rexanne met een watterval van woorden haar verhaal over de muis in huis vertelde.

In de rij voor de koffie schoot ze voor hem in en keek met een blozend gezicht naar hem op, ze leek wel verhit. Hij moest zich beheersen, dat stond zo vast als een paal boven water.

Zijn platonische liefde voor Rexanne materialiseerde zich niet onmiddellijk in een liefdesaffaire, maar dat vond Jerome niet erg. Ze had laten uitschijnen dat het lezen van een fictieboek gelijk stond aan kostbare tijd verprutsen. En daar kon hij niet zo goed mee leven. Maar soms werd fictie wel een feit.

's Anderdaags ging Jerome zo stil mogelijk rechtop zitten om naar de wekkerradio aan de andere kant van het bed te kijken: 06u57. Blijkbaar was hij wakker geworden van de buurman die zijn auto stationair liet draaien voordat hij zou wegrijden. Nog drie minuten kon hij blijven liggen, daarna moest hij onherroepelijk opstaan. Hij had immers een afspraak met de politie van Maaseik, als voorbereiding op hun toekomstige samenwerking in verband met een bizarre moordzaak.

Jerome keek opzij en zag in het zachtgroene schijnsel van de klok Rexanne naast hem in bed liggen, haar lippen stonden lichtjes open en ze was zoveel echter dan de schone slaapster uit het wereldberoemde sprookje.

Samen met zijn vliegkameraden had Jerome en Rexanne de avond voordien het centrum van Zwartberg verkend. Van het restaurant waren ze naar een donker café gegaan, waar ze zich in een Iraaks dorpshuis hadden gewaand vanwege de eenvoudige tafels en stoelen. Enkele uren later had hij er afscheid genomen van zijn collega-vliegeniers en was hij hand in hand met Rexanne naar de auto gewandeld om hun uitstap in Hasselt voort te zetten. Hoe ze uiteindelijk samen in bed waren beland, kon hij zich niet meer zo goed herinneren.

Ofwel beschouwde Rexanne het nachtelijke intermezzo als een onenightstand en keerde ze met hangende pootjes naar haar vriend terug, ofwel durfde ze het aan haar leven wat complexer te maken door zich in Jeromes leven te installeren. Het liefst wilde hij zijn leven leiden zoals hij dat altijd had gedaan, alleen, maar af en toe liet hij zich door een sterke vrouw verleiden om zich van zijn eigen menselijkheid te vergewissen.

Net op tijd dacht hij eraan de alarmknop van de wekker in te drukken, zodat Rexanne niet wakker zou worden. Het viel hem zwaar om haar alleen te laten. Hij verliet het bed zo stil mogelijk en repte zich naar de wc.

Op de pot zittend overdacht hij de escapade van de avond ervoor. Hij wilde de loftrumpet over haar steken en hoopte dat zij van zijn uitbundige aanpak hield. Hij was geen durver, maar hij kon zijn mannetje tegenover de vrouwtjes wel staan. Hij was gehard in het omgaan met het andere geslacht, want de ene mislukking had zich op de andere gestapeld.

Tijdens hun seksuele uitspatting had hij haar lichaam op een poëtische manier verkend – met zijn vingertoppen over de plaatsen strelend die hem erogeën schenen –, en zo was hij op de inkttekening gestoten. Ze was kleiner dan die van Els Blaute maar grootser van opzet. Ze stond niet op haar onderrug maar op haar buik, iets naar links net boven de rand van haar slipje, als ze dat droeg.

Haar tatoeage was een roze mond, getuit en zo groot als een echte. Jerome zag er de sensuele mond van filmactrice Angelina Jolie in. Iemand die leed aan achtervolgingswaan zou er een loerend oog in herkennen. Hij had de tatoeage ook met zijn lippen geproefd, maar de verkenningstocht over haar lichaam was daar niet gestopt. In één beweging was hij afgedaald naar haar verborgen driehoek, en de rest was geschiedenis.

Toen hij klaar was met zijn boodschap haastte hij zich naar de badkamer. Hij begreep dat zijn nachtelijke onderonsje met Rexanne een keerpunt in zijn leven kon zijn, tenminste als zij dat

ook wilde. Hun toekomst lag in haar handen, maar dat had hij ook na alle vorige ontmoetingen met andere vrouwen gedacht.

In de spiegel zag hij zichzelf naderen en begreep dat niemand hem ooit zo zag. Hij moest zichzelf horizontaal draaien, pas dan kon hij zich in de schoenen van anderen verplaatsen en zichzelf beoordelen zoals zij dat met hem deden. Toen zijn baardje en zijn snor was bijgeknipt, kon hij weer met zichzelf leven. Hopelijk zagen zijn medemensen hem dan ook veel liever.

Jerome trok de kleren aan die in de badkamer klaarlagen en liep op de tippen van zijn tenen door de gang naar de trap. Het beeld van een slapende Rexanne zou hij de hele dag voor zijn geestesoog meedragen.

Hij schreef een boodschap op het notitieboekje in de keuken. Jerome hoopte dat ze zijn in hanenpoten zou kunnen ontcijferen: *Als je wilt zal ik de rest van mijn leven jouw tattoo zijn.*

Met de snelle dienstwagen was hij in een wip in Maaseik. Als politiemann moest Jerome in het verkeer het goede voorbeeld geven, maar hij had moeite om zich in een auto te beheersen. Omdat hij een aantal keren oog in oog met zijn sterfelijkheid had gestaan, had hij nu de neiging zijn zware voet wat lichter te maken.

Jerome had zich wat nerveus gevoeld in het vooruitzicht kennis te maken met zijn collega-rechercheurs, maar de ontmoeting verliep hartelijk. Hij had ineens veel meer zin om de moordenaar van de achtjarige Amélie Lejoly uit Munsterbilzen te zoeken. Jerome vond dat kindermoordenaars erger waren dan moordenaars van volwassenen, omdat ze de onschuld van kinderen bezoedelden.

De samenwerking tussen de politie van Hasselt en Maaseik was het gevolg van een onderzoek naar een onrustbarende verdwijning. Toen hij het dossier opensloeg, viel zijn blik op een kleurenkopie van een polaroidfoto: Elisa Ronda, een geadopteerd meisje van acht dat in Nederlands Limburg woonde en spoorloos was.

Haar pleegouders beweerden dat een man hun dochter onder een vals voorwendsel wekelijks had ontmoet om vreemde dingen met haar uit te halen. Uiteindelijk zou hij haar hebben ontvoerd.

De beschuldigde heette Vic Wieder en werkte deeltijds als fotograaf voor moordzaken. Uit diens verhoor was gebleken dat hij zichzelf niet schuldig vond. Zijn enige doel was geweest te ontdekken wat het meisje ertoe had gebracht een kaartje aan een ballon te hangen, met als boodschap: *God, ik wens dat ik een goed rapport heb, Elisa Ronda*. De ballon was op het erf van zijn boerderij geland, en zijn nieuwsgierigheid had hem uiteindelijk naar haar woonplaats in Susteren geleid.

Jerome dwong zich weer aandachtig te zijn voor de uitleg van zijn collega-rechercheurs uit Maaseik. Uit de presentatie bleek dat de politie Elisa Ronda niet had teruggevonden en geen idee had waar ze zich had verstopt of waar ze gevangen zat. De boerderij van Wieder was overhoopgehaald, maar uit niets was gebleken dat hij iets met haar verdwijning te maken had.

Wieder had een week in de gevangenis van Hasselt gezeten. Omdat er geen bewijzen tegen hem waren gevonden, was hij vrij te gaan en te staan waar hij wilde zolang hij het land niet verliet. Wekenlang leek er geen schot in de zaak te komen. Toen had een van Jeromes collega's de wrede moord op Amélie Lejoly in verband gebracht met de verdwijning van Elisa Ronda.

De collega-rechercheur uit Maaseik die de presentatie gaf, vertelde voorts dat Wieder een boek van Paracelsus bezat. Dat was de eerste alchemist die beweerde dat mineralen en chemische bestanddelen uit de natuur mensen konden genezen van kwalen. Wieders bibliotheek bevatte zelfs enkele bijbels en nieuwe testamenten in het Engels en in het Nederlands. In zijn kelder had de politie een klein laboratorium ontdekt, maar geen enkel experiment was bizar genoeg geweest om hem vast te houden.

Het viel Jerome op dat hij zichzelf in Wieder herkende. Hij had ook een voorliefde voor chemische toestanden en religieuze boeken. Hij wist dat de vertaling van de Bijbel ervoor gezorgd had dat een Zuid-Engels dialect zich als het moderne Engels kon opwerken, ook in de Nederlanden was toen uit de combinatie van een Vlaams- en een Noord-Hollands dialect het Algemeen Nederlands ontstaan.

Volgens de uitleg van de rechercheur was het aantal boeken over *de ruimte* in de bibliotheek van Wieder opmerkelijk. De goede man was duidelijk ook geïnteresseerd in het ontzaglijke heelal en wat hij er als kleine mier in verloren had.

Jerome stond versteld, want ook hij was weg van de ruimte. De eerste die min of meer wist hoe de vork in de steel zat, was Galileo Galilei. In 1604 had hij uit de bewegingen van sterren in de omgeving van Jupiter geconcludeerd dat niet alles rond de zon draaide. En Johannes Kepler had de wetenschap over de beweging van hemellichamen in drie wetten gegoten, wetten waaraan niet te tornen viel.

De uiteenzetting trok opnieuw zijn aandacht toen bleek dat de rechercheurs in de hoeve van Wieder een camera en een paar geheugenkaarten met videobeelden in beslag hadden genomen. Op die beelden waren eenvoudige chemische proeven vastgelegd, waaronder eentje waarin de chemicus in spe een sneetje beschimmeld brood opat.

Jerome herinnerde zich zijn eigen ervaring met het eten van oud brood. Hij had niet gezien dat groen-witte schimmelplekken op het brood zaten, maar hij was wel een rare smaak gewaargeworden, parfumachtig. Achteraf had hij opgezocht wat schimmel was. Blijkbaar zaten bacteriën overal. Zij hadden zuurstof nodig om zich te voeden, en alleen bij de juiste temperatuur en vochtigheid konden ze zich vermenigvuldigen.

Jerome schrok op uit zijn gepeins toen hij zijn naam hoorde, blijkbaar was het zijn beurt om zijn eigen zaak te verhelderen. Hij vertelde zijn publiek over het kind in stukken, over de huls die zijn collega onder het lijkje had gevonden, en over het opgerolde papertje dat hij eruit gevist had, waarop stond: *God, ik wens vrede op aarde, Zara Thoestra.*

God had de zaak aan het rollen gebracht. Restte Jerome enkel de bijzonderheden uit Zijn Neus te peuteren.

Zijn collega's uit Maaseik hadden Jerome de weg naar de hoeve van Vic Wieder gewezen. Het was niet moeilijk om ze te vinden, want er liep slechts één weg langs de Maas naar Heppeneert.

Jerome stopte de auto aan het verhoogde kruispunt om van het uitzicht te genieten. Links liep een aardeweg naar een boerderij die minstens achthonderd meter verder weg stond, omringd door weiden en omgeploegde akkers. Ergens zocht de Maas zich kronkelend een weg door het Limburgse land.

Hij reed langzaam verder en kwam even later bij de hoeve aan. Jerome voelde zich in zijn nopjes met zijn middelgrote tuin in de stad, maar Wieder woonde werkelijk midden in de natuur. Kippen liepen er rond, iets verder graasden enkele boerenpaarden in een wei. Wieder had ook een oplossing voor het overstromingsgevaar gevonden. Hij had een miniwaterkering rond zijn huis gebouwd, zelfs de toegangswegen kon hij afzetten met opkrikbare betonnen muurtjes.

Jerome stapte uit zijn auto, slenterde tot aan de voordeur en klopte aan. Na een halve minuut klopte hij weer, maar niemand kwam opdagen. Voor de garagepoort stond een oranje bestelwagen geparkeerd, dus Wieder was thuis. Als hij goed hoorde, sloegen er gens metalen knickers tegen elkaar.

Jerome liep langs de zijgevel naar de achterkant van het huis in de hoop een achterdeur te vinden. Om de tweede hoek zag hij iemand in een groene overall staan, met een blauwwitte zakdoek voor zijn mond gebonden en met een gele spuitbus schuddend. Jerome nam aan dat het Vic Wieder was.

Op de grond lagen onderdelen van een motorfiets. Ze waren in een witte grondlaag gespoten en wachtten op hun definitieve kleurtje. Wieder was blijkbaar bezig zijn antieke motorfiets een nieuw kleedje aan te meten.

'Godverdomme,' vloekte Wieder toen Jerome net *hallo* zei.

Wieder draaide zich rond zijn as en keek Jerome fronsend aan. Met de zakdoek voor zijn mond gebonden zag hij eruit als een boef. Hij trok de zakdoek naar beneden en liet hem rond zijn hals hangen, waarna hij nors vroeg:

‘Wat kom jij hier doen?’

‘Excuseert u mij dat ik hier kom binnenvallen, maar ik heb tevergeefs aan de voordeur geklopt.’

‘Wat wil je van me?’

‘Ik wil u enkele vragen stellen.’

‘Over wat?’

‘Over Elisa Ronda.’

Wieder zweeg en keek hem doordringend aan. Ze stonden twee meter van elkaar en Jerome kreeg genoeg tijd om zijn opponent goed te bekijken. Hij had zwart piekhaar, een ongeschoren kin en een onverzorgde snor. Jerome schatte hem rond de veertig.

‘Ik veronderstel dat u meneer Wieder bent, of niet?’

‘En wie ben jij?’

‘Mijn naam is Jerome Allard, ik ben rechercheur bij de politie van Hasselt.’

‘Politie van Hasselt? Ik heb al genoeg last met de politie van Maaseik. Ik heb niets meer te zeggen,’ zei Wieder en schudde zijn spuitbus.

Hij drukte op de knop, maar de spuitbus deed het niet.

‘Hebt u enig idee waar Elisa is?’ vroeg Jerome.

‘Nee,’ zei Wieder en duwde weer op het knopje van de spuitbus, ‘verdorie, waarom spuit dat ding niet?’

Jerome durfde het aan wat dichterbij Wieder te gaan staan en zag dat hij de rode veiligheidsclip nog niet had verwijderd.

‘Mag ik die spuitbus eens bekijken?’

Wieder bond in en reikte Jerome de bus aan. Uit de presentatie van zijn collega’s was gebleken dat Wieder allesbehalve een woesteling was, eerder een zachtaardige man die vredelievendheid in de wereld proclameerde. Zijn verre burens kenden hem als een kluize-

naar, een halve filosoof en een man die geen vlieg kwaad deed. Hoewel, een buurman had hem ooit tegen de slakken die zijn bloemen oppeuzelden te keer zien gaan.

‘Ik geef mijn motorfiets regelmatig een andere kleur,’ zei Jerome, ‘de laatste keer was ik zo dom om met een schroevendraaier in het gaatje van de spuitbus te prutsen, natuurlijk spoot ik mezelf in het gezicht.’

Wieder grinnikte, waarna hij zei:

‘Pas maar op.’

‘Hebt u een schroevendraaier, dan krijg ik het er wel uit.’

Wieder reikte naar het borstzakje van zijn overall en overhandigde hem een middelgrote schroevendraaier.

‘Dank u,’ zei Jerome, ‘ik zal dat in een wip klaren.’

‘Hou eens op met dat *ge-u*,’ zei Wieder, ‘mijn naam is Vic en ik *jij* en jou. *Gij* kan ook.’

Jerome reageerde daar niet op. Hij prutste een tiental seconden aan de spuitkop en gaf de spuitbus terug aan Wieder.

‘Voilà, spuitklaar,’ zei hij.

Jerome kon zich niet van de indruk ontdoen dat Wieder hem schattend aankeek.

‘Ga even opzij, dan probeer ik het uit,’ zei Wieder.

Hij schoof zijn zakdoek weer voor neus en mond en spoot de verf op een professionele manier over de tank. In één minuut was ze van wit naar geel getransformeerd, en de verf druppelde niet.

Wieder haalde zijn zakdoek van zijn mond en glimlachte goedkeurend.

‘Puik werk,’ zei Jerome.

‘Bedankt.’

Hij hield de spuitbus omgekeerd en spoot het spuitkanaal leeg, vervolgens zette hij de spuitbus op de vensterlatei en zei:

‘Kom binnen.’

‘Hoe oud is die motor?’ vroeg Jerome terwijl hij Wieder door de achterdeur het huis in volgde.

‘Bijna vijftientig jaar.’

‘Nog geen heilige relikwie, maar wel een zalige.’

Wieder bleef in de deuropening naar de woonkamer staan en draaide zich om. Hij dacht over Jeromes woordkeuze na en zei uiteindelijk:

‘Jij kunt het wel treffend zeggen. Schrijf jij misschien?’

‘Ik heb pogingen gedaan om boeken te schrijven, maar geen enkele uitgever ziet er wat in.’

‘Welkom in de club,’ zei Wieder en stak zijn vuile hand naar Jerome uit.

Jerome en Wieder schudden de hand. Wieder glimlachte en ging hem voor naar de woonkamer. De spelende tv heette hen welkom.

‘Het is godgeklaagd,’ zei Wieder – vermoedelijk als reactie op wat hij op tv zag – en verdween in de keuken, ‘maar doe alsof je thuis bent. Ik zal ondertussen theezetten.’

‘Oké,’ riep Jerome.

Hij nam de afstandsbediening, zapte het journaal weg en bleef hangen bij een programma over stormen. Een koppel Amerikanen zat tornado’s achterna en werd lyrisch bij het zien van een vortex, of een supercel. De vrouw vergeleek het met de hel van Dante, de man vond het beter dan seks. Jerome was een beetje bang van de weergoden, want cyclonen, wervelwinden, onweders en rukwinden keken niet op een dode of twee.

‘Ze moeten altijd overdrijven,’ zei Wieder die geluidloos de woonkamer was binnengekomen en de tornadojagers aan het werk zag.

‘Daar zeg je wat,’ zei Jerome, ‘ik vraag me soms af of ik van een andere planeet kom.’

Wieder begreep dat Jerome op dezelfde golflengte zat en zei:

‘Man, ik weet wat je bedoelt. Ik geloof dat de meeste mensen zelfs niet merken hoe dom ze zijn, ze staan nooit stil bij wat ze doen. Het enige dat telt is zich goed voelen in een ander vel.’

Jerome had plots zin om samen met Wieder zen te beleven.

Het gepruttel van het koffiezetapparaat was opgehouden en dat zag Wieder als voortekenen om naar de keuken terug te keren.

‘Suiker en melk?’

‘Prima,’ zei Jerome.

Hij zapte verder, maar niets kon hem bekoren. Hij liet zijn blik naar de dingen in de kamer gaan en merkte een dik boek op. Het lag gedeeltelijk onder de zetel, neerwaarts open geplooid als een dode vogel op het zand, met de vleugels uitgespreid plat op het hoogpolige tapijt.

‘Wat een toeval. Ik heb net *De kleine vriend* van Donna Tartt gelezen, en nu zie ik hier haar recentste boek liggen,’ zei Jerome.

Hij stond op om het op te rapen.

Wieder kwam met de koffiekkan in de ene hand en enkele rinkelende kopjes in de andere de woonkamer binnen.

Terwijl Jerome zich weer in de zetel zette, vroeg hij:

‘Of wil jij hier zitten?’

‘Mijn bezoekers krijgen de beste plaats, zelfs politiemannen.’

Ze lachten en bereidden hun kopjes thee met de juiste hoeveelheid suiker en een vleugje melk. Terwijl Wieder van zijn thee nipte en het goedje met een zalige blik op zijn gezicht door zijn keel liet glijden, las Jerome de achterflap van *De verborgen geschiedenis*, vervolgens controleerde hij de copyrightgegevens vooraan.

‘Dit is een oud boek.’

‘Ja, Tartt is geen veelschrijver. Ik heb meer verhalen geschreven,’ merkte Wieder sarcastisch op.

‘Hoe komt het dat je ze niet uitgegeven krijgt?’

‘Ik begin te vrezen dat ze niet goed geschreven zijn.’

Die gedachte over zijn eigen vertelsels was ook door Jeromes brein geschoten. Als zijn boek niet uitgegeven werd tijdens zijn leven, dan wilde hij zijn hoop in de handen van de tijd leggen. Misschien zou het over een halve eeuw als relikwie voor een sekte dienen, een sekte die de oude heiligen hun verdiende eer wilde teruggeven.

‘Oefening baart kunst,’ zei Jerome.

Wieder glimlachte en keek door het raam naar buiten, alsof hij in de verte zijn rooskleurige toekomst als bekende schrijver zag liggen.

Jerome keek naar het boek in zijn handen en vroeg:

‘Vind jij dit een goed boek?’

‘De opbouw is grandioos. Ik moet zeggen dat ze de geschiedenis op een gewiekste manier tot aan het einde verborgen kan houden,’ zei Wieder, ‘zij heeft niet de neiging om alles te verklaren. Het komt zoals het komt.’

Jerome schrok. Hij had helemaal niet verwacht hier zijn filosofie te horen uitkramen door een man die verdacht werd van kindermishandeling en ontvoering.

‘In *De kleine vriend* doet ze dat nog eens over,’ zei Jerome, ‘ik heb de indruk dat ze slechts een episode vertelt van een oneindig lang verhaal. Er zit geen meesterplan achter.’

Tot zijn eigen verbazing vatte Jerome de vertelwijze van Donna Tartt perfect samen. Ook Wieder leek dat uit zijn woorden te hebben begrepen, want hij zei enthousiast:

‘Dan moet ik dat ook eens lezen.’

‘Het is helemaal geen misdadroman, toch gaat het over moord en doodslag,’ zei Jerome.

‘Juist ja, alsof de moordende mens het heft niet in eigen handen heeft.’

‘Maar wie dan wel?’ vroeg Jerome retorisch.

‘Hoe zou het zijn om iemand te vermoorden?’ vroeg Wieder.

Zijn bange blik naar Jerome bewees dat hij zich misschien iets te ver waagde in zijn gesprek met een politieman.

‘Ik begrijp dat je je dat afvraagt, want zelfs een rechtschapen mens kan zich niet altijd beheersen.’

‘Hopelijk begrijp je ook dat ik Elisa onmogelijk kan hebben vermoord,’ zei Wieder.

Eindelijk waren ze daar waar ze moesten zijn. Bijna.

‘Heb jij al op iemand geschoten?’ vroeg Wieder.

‘Ik ben van de technische recherche en draag geen wapen.’

Even bleef het stil in de kamer, enkel de tv speelde verder.

‘Als je haar niet hebt vermoord, heb je haar misschien ontvoerd en weet je waar ze zich nu bevindt,’ zei Jerome.

Wieder dacht even over een antwoord na en zei:

‘Ik heb haar niet ontvoerd, maar ik heb wel een idee waar ze is. En als ik je dat vertel, verklaar je me gek.’

‘Probeer het eens,’ stelde Jerome voor.

Weer pijnigde Wieder zijn hersenen. Uiteindelijk zei hij:

‘Oké.’

De verborgen geschiedenis van Vic Wieder ging over een meisje dat haar mama en papa in de hemel wilde opzoeken met behulp van een relikwie. Helaas was het heilige triggerspel uitgedraaid op een heuse vereffening.

Jerome reed naar het adres van Aïcha Kuik dat Vic Wieder hem gegeven had. Zij had volgens Wieder Elisa Ronda ontvoerd met de hulp van haar toenmalige vriend.

Vijf dode bomen eisten zijn aandacht op toen Jerome het parkeerterrein opreed. Het waren slanke beuken waarvan de takken vreemde bochten maakten, alsof ze ooit voor elkaar uit de weg hadden moeten gaan. Drie kraaien streken een voor een op de bovenste tak van een van de dode bomen neer. De manier waarop de zwarte vogels op de tak zaten was komisch, maar het bezorgde hem ook de rillingen over zijn rug.

Toevallig reed een auto weg van het overvolle parkeerterrein. Jerome hoefde maar zijn auto op de vrijgekomen parkeerplaats te zetten. Hij stapte uit en sloeg het portier dicht. Bij de slag vlogen de kraaien niet op.

Opnieuw knalde het. Nu schrokken de kraaien wel op. Ze vlogen wentelend rond elkaar naar veiliger oorden. De slag trok Jerome onherroepelijk naar hier en nu: Zutendaal, 10u53.

De dag dat hij het lijk van Amélie Lejoly had gevonden was ook met een knal begonnen. Jerome herinnerde zich hoe de tijd had stilgestaan toen hij met zijn voet op het lijkje van Amélie traptte. Een spiraal van akelige gebeurtenissen had hem toen meegesleurd, en nu maakte hij ook geen schijn van kans om de draaikolk te omzeilen.

Zijn brein kon in vertraging het geluid identificeren. Het was geen bomaanslag maar een schot uit een licht vuurwapen. Hoe lang was het geleden dat het schot had weerklonken? Vijf seconden? Tien? Seconden rokken zich soms tot uren uit, en op andere momenten krompen uren tot minuten in. Schrikreacties hadden de kracht om de tijd kort te sluiten.

Het vermeende pistoolschot startte een ontsnappingsprogramma in zijn brein dat zijn ogen stuurde om hemel en aarde te

scannen. Het deed ook zijn oren en neus uitklappen als de voelsprieten van een insect. Nergens vond hij een gat in de natuur, geen verwoesting, enkel stilte. Hij ving wel een glimp op van balkons aan een vier verdiepingen hoog flatgebouw dat achter de huizen naast het parkeerterrein lag. De droge knal leek vandaar te zijn gekomen.

Een gil weerklonk.

‘Godverdorie, houdt dat nooit op?’ vroeg hij zich hardop af.

Zijn hersenen werkten niet meer zoals het hoorde. Hij begon al te twifelen aan de opeenvolging van de gebeurtenissen. Was er eerst de gil en dan de knal?

Jerome was een man in zijn midlifecrisis die eindelijk onder ogen zag dat hij wat meer moest bewegen. Dat deed hij nu. Hij schoot uit de startblokken, rende over het gras naar de zijkant van het flatgebouw en zocht naar een ingang.

Aan de achterkant keek hij omhoog en zag vier verdiepingen hoger een vrouw in kamerjas over de reling naar beneden kijken. Uit haar gezichtsuitdrukking leidde Jerome af dat zij zich ook afvroeg wat ze in vredesnaam had gehoord. Had zij iemand uit het raam horen vallen? In dat geval moest de ongelukkige zich onzichtbaar hebben gemaakt, want er was nergens een roerloos, doodbloedend lijf op de stoep te zien.

In zijn rechterooghoek zag hij een oudere man samen met een vrouw in een rolstoel via de hoofduitgang van het flatgebouw naar buiten sukkelen. Hij greep zijn kans om in het gebouw te geraken en rende naar de oudjes. Hij hield beleefd de deur voor hen open, maar ze hadden geen oog voor hem. De vrouw vond dat de man niets bakte van het besturen van een rolstoel, en de man vroeg netjes of ze haar *waffel* wilde houden.

Jerome ging de namen van de brievenbussen af op zoek naar het appartementsnummer van Aïcha Kuik.

‘Aha, drie bé,’ zei hij bij zichzelf en rende naar de lift.

De liftkooi was in gebruik. Vandaar dat hij het trappenhuis in rende. Met drie treden tegelijk ging hij de trap op en naar de derde

verdieping. Daar zocht hij naar 3b terwijl hij beneden een stel tetterende dames uit de lift hoorde stappen. Hun stemgeluid ricocheerde door het trappenhuis, en opnieuw weerklonk een harde slag, maar het was de buitendeur die achter hen dichtviel.

Niet veel later had hij het appartement van Aïcha Kuik gevonden. Hij klopte aan, maar vanachter de deur weerklonk geen enkel geluid. Hij klopte opnieuw en dacht aan Wieder die na twee keer kloppen ook niet had opengedaan. Hier had hij geen mogelijkheid om achterom te gaan. Als er niemand kwam, zou hij dan de deur durven intrappen?

Hij klopte een derde keer en liet de bewoner nogmaals de tijd om te reageren. Ondertussen dacht Jerome aan de mogelijkheid die Wieder had geopperd, dat Kuik zich misschien schuldig voelde vanwege haar aandeel in de ontvoering van Elisa Ronda. Ze had sindsdien elk contact met hem vermeden. Wieder was naar de bazaar in Maastricht gegaan, maar de winkel had een andere uitbater had gekregen. Van Carel Zuurveld, Kuiks hulpje, geen spoor.

Niemand kwam opendoen. Voor Jerome de harde middelen zou gebruiken, probeerde hij de klink in de overtuiging dat de deur potdicht zat. Tot zijn grote verbazing klikte de deur open. Een zuigwind trok de deur verder open waarna ze met een harde klap tegen de binnenkant van de muur sloeg. Jerome merkte dat het venster naar het balkon wagenwijd openstond. Hij vloekte en dacht: *Als ze maar niet gesprongen is.*

Hij haastte zich door de deuropening naar de reling van het balkon en keek naar beneden. Niemand. Hij draaide zijn hoofd naar links en naar rechts op zoek naar mogelijke aanwezigen op de andere balkons, maar die waren er niet. Vervolgens draaide hij zich om en liep terug naar binnen om het interieur een blik te gunnen.

Jerome hapte naar lucht toen hij een mollige vrouw op haar buik op de vloer zag liggen. Het leek erop dat ze uit de slaapkamer was gekomen en over het opstapje naar de keuken was gestruikeld. Hij gaf zijn speurdersoog de kost. Ze had voor haar omvang een nogal sexy negligee aan.

In een poging geen sporen te bederven, liep hij op zijn tenen naar het lichaam op de grond en bekeek het zonder het aan te raken. Ze droeg een hagelwitte, dralon slip onder haar negligé. Een bustehouder hoorde niet bij haar slaapkleding. Haar enorme prammen puilden vanonder het lichaam uit, haar armen lagen gestrekt naar voren en haar neus plakte tegen het parket. Als ze zichzelf voor het hoofd had geschoten, kon ze nooit liggen zoals ze daar lag. Hij stelde geen schotwonde vast, zelfs geen bloed.

Om te weten of ze nog leefde, moest hij haar op haar rug draaien, maar dat deed hij beter niet. Aan de andere kant: het verplaatsen van een lichaam was verantwoord als je dacht dat de persoon nog leefde. Voor alle zekerheid maakte hij een foto met zijn smartphone.

Hij spande zijn spieren en trok aan haar linkerheup en -schouder. Ze kwam gemakkelijker mee dan hij had gedacht, en hij liet de zwaartekracht op haar inwerken zodra hij ze halfweg had omhooggetrokken. Doorheen het doorzichtige negligéetje zag hij hoe haar volumineuze borsten weer het laagste punt naast haar lichaam opzochten, om daar als onappetijtelijke vleesballen te blijven hangen. Het maakte haar borstkas zo plat als die van een man.

Er was geen schotwonde aan haar voorkant te bespeuren. Als zij diegene was die gegild had, dan was het niet door het schot dat hij had gehoord. Er restte hem nog hart te controleren. Met de vlakke hand in het midden van de brede borstkas zocht hij naar een hartslag. Die was er niet, ook niet aan haar pols of hals. Hij stelde de dood vast, daar had hij geen wetsdokter voor nodig. Lang was ze niet dood, want de vliegen hadden haar nog niet ontdekt.

Het gezoem van de koelkast hield plots op. Het viel hem op hoe stil het er was. De rust duurde echter niet lang, hij moest voor versterking bellen. Terwijl hij een verbinding probeerde te maken liep hij onwillekeurig naar het balkon. Daar zag hij hoe een man in boxershorts en T-shirt op het balkon twee appartementen verder een sigaret opstak. Jerome had de indruk dat de man grijnsde.

Bij zijn zoveelste poging om de telefoon te doen werken, zag hij dat de batterij bijna leeg was. Hij bleef echter niet bij de pakken zitten. Met de vaste telefoon van Kuik trommelde alsnog zijn collega's op.

Zittend in een lichtgele, leren eenpersoonszetel wachtte Jerome op de komst van het slachtoffer-identificatieteam. Het gordijn bolde op in de deuropening naar het balkon. Door de glazen reling heen zag hij de vijf toppen van de dode bomen die hem eerder op het parkeerterrein waren opgevallen. De drie kraaien zaten niet meer op de takken maar cirkelden erboven. Ze hadden gezelschap gekregen van vier kompanen. Samen maakten ze capriolen, een voorstelling die in een circus niet mis had gestaan.

Jerome liet zijn blik weer naar binnen gaan, over het grote boekenrek dat de hele lengte van de woonkamer vulde. Blijkbaar was Kuik een belezen vrouw. Vanaf zijn zetel las hij de rugtitels af. Een hele serie boeken van Erich von Däniken stond er uitgestald; ufo's boeiden haar heel zeker. Een rij Stephen King-boeken sierde de boekenplank en dat betekende dat ze van suspense hield. Verder interesseerde ze zich in kunst zonder kitsch, zoals te zien was aan lijvige boeken met als titels: DE HANZE, REMBRANDT, VAN DYCK, MAGRITTE, MERCATOR, MODIGLIANI, HET PRADO.

In de hoek van de kamer stond een hometrainer. Als zwaarlijvige had Kuik nood aan lichaamsbeweging, maar of ze het ding veel gebruikte betwijfelde hij. Het was jammer dat ze hier zo zielig op de vloer lag, te stil om te denken dat ze slechts een middagdutje deed. Kon hij uit de toestand van het appartement een beter beeld van de overleden vrouw krijgen?

Ineens weerklonk een typisch geluidje door de kamer. Jerome dacht onmiddellijk aan een computer die met zo'n signaal de aandacht van zijn gebruiker naar zich toe trok. Hij hoefde niet lang te zoeken, want op de tafel in de aangrenzende woonkamer stond een draagbare computer met het scherm omhooggeslagen.

Een boodschap maakte hem duidelijk dat de batterij een op-laadbeurt nodig had; 10 procent was nog voorhanden. De schermachtergrond toonde een foto van een gat in de grond dat op een bomkrater leek, met aan de rand niets dan kruisjes met rode lintjes aan. Ze deden Jerome denken aan de tweede wereldoorlog die een einde had gekregen op de stranden van het Franse Normandië.

Hij klikte op de OK-knop waarna de schermbeveiliging zich in de rechterbenedenhoek van het scherm terugtrok. Tot zijn verbazing kwam een geopend document tevoorschijn, met als naam in de titelbalk: DAGBOEK8.DOC. In normale omstandigheden zou hij het niet aandurven iemands dagboek te lezen. Nu de arme vrouw dood was, zag hij geen reden om zijn nieuwsgierigheid in te tomen.

Jerome las met groeiende aandacht de zichtbare passage: *Ik dacht dat Vic aan de ingang van de kerk stond, maar ineens verscheen hij naast het altaar en vroeg hoe het werkte. Ik legde hem uit dat hij Elisa moest volgen, maar ik begreep zelf niet wat ik daarmee bedoelde. Mijn antwoord leek hem niet gerust te stellen, want hij vroeg waar hij terecht zou komen. Ineens viel een gedeelte van een verborgen verhaal op een leesbare plaats in mijn geheugen. Ik wist dat hij zonder twijfel op dezelfde plek zou blijven, maar duizend jaar terug in het verleden. Ongeveer. Ik kon Vic verzekeren dat het zou werken en hij leek erin te trappen, want hij liep naar Elisa.*

Een spetterende schicht schoot als een pijl uit een boog uit de doopvont omhoog en sloeg het gebinte stuk. Ergens moest er een gapend gat zijn, want het tochtte er verschrikkelijk. Boven het geluid van de storm kreeg een tikkend geluid de overhand, onze seconden leken geteld. Alle zintuiglijke waarnemingen vielen uit de kerk weg, alsof een grote stofzuiger ze wegzoog en in het lege al uitspuugde om voor evenwicht tussen de elementen te zorgen.

Toen werd het ineens stil. Ik begreep dat Elisa in het ijle was verdwenen. Tot mijn vreugde kreeg ik mijn zwaar lijf redelijk snel tot bij het altaar, griste de relikwieën mee en rende naar de uitgang. Terwijl ik dat deed, hoorde ik Vic om hulp roepen. Een alerte

Betty haalde me onderuit door een been uit te steken en ik sloeg met mijn gezicht tegen de grond. Vic en Betty gooiden zich op mij en ik kon hen onmogelijk van me af krijgen. Of ik moest met informatie over de boeg komen.

Ik kon ze aan het lijntje houden door hen te vertellen dat Elisa een afgezant was van de stiftjuffers van Susteren; geen van beiden vroeg zich of kloosterzuster ook kinderen kregen. Ik streek Vics ego enigszins door hem wijs te maken dat ik h m had gekozen omdat hij zoveel van kerken wist. Ik gaf toe dat de relikwieën een rol speelden en dat ik geen idee had hoe ik ze moest gebruiken.

Mijn fantasie sloeg op hol. Ik fantaseerde dat de pleegouders van Elisa onder een hoedje met mij hadden gespeeld en dat ze Vic toestemming hadden gegeven om met Elisa te experimenteren, ik bedoel natuurlijk het reizen in het verleden. Ik kon onmogelijk nog ophouden met schertsen en vertelde hen dat ik de kerkschatten van Limburg wilde roven v or de Noormannen dat zouden doen. Als ik hen ervan kon overtuigen dat ik de geschiedenis van het christendom in deze streek kende en zelfs wist dat de Noormannen hier ooit geland waren, dan was ik ver genoeg.

Vic wilde weten wie de ontvoerder van Elisa was en gokte op een schrijver die Afrodiet heette. Ik had geen idee wie dat was, maar ik kon Vic wijsmaken dat hijzelf die schrijver was.

Jerome vermeed vingerafdrukken op de muis en het toetsenbord. Om door het bestand te bladeren gebruikte hij een potlood en drukte ermee de pijltoetsen in. Kuik had het document niet dagelijks bijgehouden, want soms verliepen er twee weken voordat ze het weer aanvulde.

Haar opgeschreven ervaringen bestonden uit ontboezemingen over haar vriend en belevenissen over haar afwisselende werk in de bazaar. Uit andere bijdragen leidde hij af dat ze het niet had klaargekregen haar spelletje EILAND te laten uitgeven en dat zij in ruzie leefde met haar familie, wegens de erfenis van haar grootmoeder aan moederszijde die haar onverwacht een duur juweel had nagelaten.

Het bleek dat Kuik de droom koesterde om ergens een nieuw leven te beginnen. Jerome vond het sneu dat die samen met haar dood in lucht was opgegaan. Of was ze toch op haar eigen eiland beland? Haar paradijs? Jerome vond dat mensen nogal domme dromen nastreefden: een reis naar de gorilla's in de mist, of naar de waggelende pinguïns op Antarctica. Zalig waren zij die reisden in hun hoofd.

Het interesseerde hem slechts matig dat Kuik dacht dat ze aan het vermoeidheidssyndroom leed. God wist welke geneesheilige zij voor de moderne ziekte had opgetrommeld. Misschien had ze een heel dozijn heiligen geraadpleegd, ieder beladen met de geneeskracht om één symptoom van de ziekte te bestrijden.

Aan het einde van het bestand stond haar laatste notitie, van de vorige dag: *Ik heb alle bruggen achter mij opgeblazen. Achteraf gezien heb ik spijt dat alles kwam zoals het kwam. Wellicht duikt weldra een speelse geest op die alles weer op orde zet. Ik heb me altijd netjes gedragen. Nu ik mijn handen heb gebrand en het verkeerde pad ga, meen ik slechts één uitweg te zien: op bedevaart gaan.*

Had ze zelfmoord als enige uitweg gezien? Met een vuurwapen had ze het niet gedaan. Had ze slaappillen ingenomen?

Op het scherm verscheen opnieuw een boodschap over de toestand van de computerbatterij. Nog 5 procent en het liedje was uit. Jerome besloot snel een zoekopdracht naar *Elisa* te starten omdat Wieder het meisje had genoemd.

Hij vond slechts één bijdrage waarin Aïcha Kuik met Elisa Ronda te maken had. Dat was toen Ronda en Wieder enkele dagen bij haar in Maastricht hadden gelogeerd. Ronda zou in een catatonische toestand zijn geraakt waaruit ze haar moeilijk hadden kunnen bevrijden. De volgende dag hadden ze de kerken op het Vrijthof bezocht en er niets bijzonders ontdekt.

En wie was Betty die Aïcha in haar dagboek had genoemd? Een snelle zoektocht door het bestand leverde bitter weinig op. Haar volledige naam was Betty Boets. Jerome glimlachte, want BB

maakte een andere herinnering los. Betty was de dochter van een rijkwaard uit Nederland die van de voormalige cisterciënzerabdij zijn thuis had gemaakt: het kasteel van Hocht te Lanaken. Ze had er een relikwie gevonden dat bij de relikwie van Ronda bleek te horen: een eeuwenoud tasje om een millennium oude haarlok in te bewaren. Kuik had Boets aan de hoeve van Wieder ontmoet kort voor hun avontuur in de kerk van Susteren.

Veel meer informatie die Kuiks verhaal met dat van Jerome verbond, vond hij niet. Omdat er geen teken van een aanstormende politie-eenheid te bespeuren was, legde hij zich toe op de controle van de overige tekstbestanden. De namen maakten hem min of meer duidelijk welke informatie ze bevatten: UITGAVEN, ONGEVAL, REIZEN, BELASTING, ONTSLAG, VERKOOPTECHNIEKEN, BEWAREN, WEGNAARSUSTEREN, TESTAMENT. Hij stond op het punt TESTAMENT te openen toen de computer zichzelf afzette.

Jerome had geen tijd meer om een lader te zoeken en nam zich voor het onderzoek naar zich toe te trekken zodat hij gemachtigd zou zijn de computer aan een grondiger onderzoek te onderwerpen.

Veertien minuten nadat hij contact had opgenomen met de meldkamer weerklonk buiten een hels kabaal. Enkele politieauto's met loeiende sirenes stormden de straat in hoewel hij gezegd had dat de persoon in kwestie al dood was. Achterovergeleund in zijn zetel wachtte hij af.

Enkele minuten later kwamen zijn kompanen stormenderhand binnen. Jerome had er niet van opgekeken als Vic Wieder met zijn fototoestel in de aanslag was binnengekomen en overbelichte kiekjes begon te schieten terwijl hij de vloer bemodderde met zijn vuile schoenen.

Jerome voelde de honger opkomen. De grote wijzer van zijn horloge was ondertussen over het middaguur gekropen. Aan eten durfde hij niet te denken omdat het onderzoek in het appartement van Kuik nog enkele uren zou vergen. Hij verheugde zich op de grote smulpartij 's avonds, met als toetje dollé seks met Rexanne.

Aan tafel tijdens het avondeten steeg de spanning omdat Rexanne op allerlei manieren duidelijk maakte dat ze er wel zin in had. Als zijn collega's hem over haar uitvroegen, kon hij het niet zo goed uitleggen. Hij zag het niet aan haar ogen, haar mond of haar bewegingen. Het was het geheel, haar hele lichaam en misschien wel het meest haar brein dat een poosje in resonantie met dat van hem kwam.

Rexanne kon er wat van en speelde het spelletje fantastisch. Hij had nog nooit een vrouw zo harmonisch het liefdesspel zien bedrijven. Ze wist exact wat hem opwond nadat hij het haar uit de doeken had gedaan. En omgekeerd. Ze kende de kunst van het verleiden zonder elkaar de kleren van het lijf te trekken.

Ze aten eerst nog een smeüig dessert als toetje. Af en toe wriemelde Rexanne met haar voeten tussen zijn benen zonder de plek te beroeren waar zijn penis naar meer ruimte snakte. De weg naar de top voelde aan als een spiraal die hen langzaam naar het zwaartepunt van het bed zou brengen, waar ze net twee elektronen waren die tegelijk van schil veranderden waardoor hun atomen helwit en astronomisch heet werden. Maar zover waren Jerome en Rexanne nog niet.

Een lekker warm bad moest Rexanne op de goede temperatuur brengen, ook Jerome dagdroomde over wat ging komen terwijl het warme water van de douche over zijn vel stroomde. Alleen schone mensen hadden schone seks. Het was niet nodig zich terug aan te kleden.

Het zwakke licht uit de lampjes aan het hoofdeinde van het bed veroorzaakte een mysterieuze gloed op haar lijf. Het was prachtig hoe ze daar stond met haar elegante rondingen. Mollig hier en daar, haar mond lichtjes open alsof ze nahijgde van een honderdmeter sprint. Haar vulva was gladgeschoren, op een toefje haar na.

De tatoeage, de tuitende mond, nodigde hem uit om haar een kus op de buik te geven, maar hij hield zich in. Ze stond met haar

armen gespreid zoals een vrouwelijke bodybuilder die haar spieren volledig tot hun recht laat komen door een overdreven houding aan te nemen. In haar rechterhand hield ze een doorzichtige kunstpenis vast.

Het moment was te erotisch geladen om het uit te proesten. In een waas dacht hij Sint Godelieve van Gistel in haar evakostuum te herkennen, in het bezit van haar unieke attriboot en klaar om zijn vurige aanbidding te beantwoorden of ze ten minste te ondergaan. Ze was niet voor niets de patrones van de naaisters.

‘Denk je dat we hem vandaag nodig zullen hebben?’ vroeg ze.

‘Jij weet wel beter,’ zei hij en gromde.

Rexanne legde het hulpstuk op het nachtkastje met het respect van een zuster die de relikwie van de stichter van haar orde behandelde.

Zijn lid groeide op het ritme van zijn pompende hart, hij vond dat het tijd was om in actie te komen. Zijn zwelling viel Rexanne natuurlijk ook op. Ze liep met wiegende heupen naar het voeteneinde van het bed en kroop er op handen en voeten op waarbij ze haar weelderige achterkant open en bloot in zijn richting stak.

Jerome voelde zich als een grommende leeuw die zich tegen zijn natuur in wist te bedwingen. Rexanne wist dat hij graag dames zag die elkaar bevredigden met allerlei hulpstukken, maar zij zou haar man nooit met een tweede vrouw delen. Jerome moest het dus doen met een vrouw die zichzelf bevredigde.

Rexanne bevoelde haar grote schaamlippen met haar lange vingers, waarbij haar rechterarm tussen haar gespreide benen uitstak. Ze bewoog twee vingers langs de binnenkant van de grote lippen, van beneden naar boven. Dat was in werkelijkheid een streling vanaf haar clitoris naar de onderkant van haar schaamspleet omdat ze nog steeds op haar knieën zat en geil achteromkeek naar Jerome. Een derde vinger trok de kleine schaamlip aan dezelfde kant naar buiten waardoor het rozige vlees van haar vagina zichtbaar werd. Ze behoevde zichzelf ervoor een vinger erin te steken, want ze was nog niet nat genoeg.

Jerome was de meester van de snelheid, want hij kon zichzelf in één minuut naar een orgasme werken. Natuurlijk bracht hem dat nergens wanneer Rexanne slechts halfweg was.

Hij kende heel wat spelletjes om het condoomintermezzo ook aangenaam tijdverdrijf te kunnen noemen. Afgelopen week was dat nog anders geweest. Jerome had geen dag overgeslagen om met Rexanne de liefde te bedrijven. En nu hadden ze hun ritueel verijnd tot iets wat je kon vergelijken met een toneelvoorstelling voor twee, gesmeerd lopend als wieltjes in een radarwerk. Hij had haar op seksgebied leren kennen, maar kende hij haar ook daarbuiten? Dat was een zorg voor later.

Rexanne maakte tevreden geluidjes en raakte bedreven in het vingeren. Ze stak de wijs- en middelvinger samen in haar vagina, als voorhoede voor wat ging komen wanneer Jerome het serieuze werk zou overnemen. Straks zou hij haar berijden als een stier. Niet beestachtig hard maar zacht glijdend, heen en weer, in en uit. Hij stelde zich voor hoe ze zich rond zijn lid klemde en hem bij elke beweging een stukje verder naar binnen zoog.

Ondertussen waren er zeven minuten verstreken. Dat zag hij op het klokje op het nachtkastje aan haar kant. Ze hadden elkaar nog nauwelijks aangeraakt en Jerome besloot met zijn handenwerk te beginnen.

Hij streelde haar bengelende borsten en bevoelde met zijn wijsvingers haar gezwollen tepels en de hoven eromheen. Hij stond er werkelijk versteld van hoe groot die konden worden. Jerome noemde ze *knoppen*, omdat ze konden wedijveren met de regelknoppen van een ouderwetse radio.

Hij zou nooit iets kopen dat hij zelf niet graag had. Hij gaf Rexanne zichzelf cadeau. Hun lichamen waren als geschenkjes aan elkaar. Ze raakten elkaar aan en proefden. Rexanne kreunde hard, zelf hield hij het bij een licht gegrom. Tijdens zijn relatie met Els Blaute had hij gemerkt dat hij luidruchtiger was als hij drie dagen geen seks had.

Ondertussen waren veertien minuten verstreken. Ze hadden ze zich op honderd manieren beroerd. Hun monden waren geoliede eetmachines, lippen vochtig van levenssappen. Jerome hield van orale seks, Rexanne zag meer in rectale seks. Uiteindelijk deden ze het op de normale manier.

‘Nu,’ zei ze, alsof ze echt niet langer kon wachten.

Het leek op een secondespel, zo precies was hun timing. Eindelijk was *le moment suprême* aangekomen. Jerome schoof zijn glanzende eikel bij haar naar binnen, zonder na te denken omdat zijn lichaam wist wat het moest doen. Ondertussen bewerkte Rexanne haar clitoris om straks tot een superorgasme te komen.

Nog eens zeven minuten later riepen ze zonder schaamte de goden bij elkaar. Ze leken een manier te hebben gevonden om magisch-zalig dood te gaan, terwijl Rexannes glimmende attriboot werkeloos op het kastje lag.

Jerome dacht: *Leve het ejaculaat, ook al is seks er enkel om kindjes te maken.* Hij zweerde bij de hartstocht van het moment. Voor even preekte zij de passie.

Het was nog nacht, maar Petat en Petoet blaften zich de longen uit het lijf. Hun concert klonk in Jeromes gehoorgangen als een vertraagd weergegeven opname van duivelse hellehonden die een zondaar in stukken scheurden. Zoals altijd ronkte Rexanne door het kabaal heen. Zij sliep de slaap der onschuldigen.

Op weg van zijn slaapkamer op de tweede verdieping naar de achterdeur beneden zag hij op de klok in de keuken dat het 02u11 in de morgen was; het uur waarop inbrekers dachten dat de mensen in een diepe slaap zaten.

Voor alle veiligheid nam hij het gekartelde mes in de onderste lade van de keukenkast mee. Je wist nooit waar het voor kon dienen, al was het om een beginneling-inbreker de stuipen op het lijf te jagen. Messen, vuurwapens of zelfs knuppels waren niet toegelaten om huisvredebreuken op te lossen, maar nood brak wet.

Hij knipte de tuinverlichting aan en keek door het venster van de deur de achtertuin in. De lampjes her en der aan de muur bleven verscholen tussen de bladeren van de struiken en zorgden voor een spookachtig effect. Het waaide hard, maar het regende nauwelijks nog. Er was niets levensbedreigend te zien.

Jerome ontsloot de deur met een harde klik, trok ze open – ze piepte hevig – en liep stoer naar buiten. De wind speelde met de panden van zijn geblokte kamerjas uit de jaren stilletjes. Met het mes in de diepe rechterjaszak vastgeklemd wandelde hij naar de hondenhokken.

Als de honden losliepen, durfde gegarandeerd niemand een voet in de tuin te zetten. Hun wolveninstinct sprak hen in het roedel te beschermen. Jerome was het alfa-mannetje, maar hun volledige aandacht ging nu uit naar de indringer.

‘Wat scheelt jullie?’ vroeg hij, ‘een rat gezien?’

Petoet leek in te willen binden en gromde, maar Petat ging tekeer alsof hij het in Keulen hoorde donderen.

‘Koest Petat,’ riep Jerome met strenge stem.

Petat ging lustig verder. Het schuim stond op zijn lippen. Jerome had geen zin om de oude hond los te laten, want de inbreker kon hem wel eens voor de rechter dagen wegens het toebrengen van opzettelijke slagen. Hij besloot Petoet te bevrijden omdat het minder moeite kostte om hem terug in zijn hok te krijgen.

‘Pak de boef,’ zei Jerome terwijl hij het deurtje opende.

De hond wrong zich door de smalle opening en leek eerst niet te weten waar hij heen moest. Hij snuffelde met zijn neus laag over het gras, liep in een wijde boog naar de muur van struiken en rende in een plotse ingeving naar de put. Hij sprong tegen de rand van de put en blafte luid. Natuurlijk kon Petat in zijn hok het niet laten Petoet bij te vallen. Het had geen zin Petat de les te lezen zolang de verstoorder niet van het domein was verdreven.

Jerome liep naar Petoet. Zijn nadering had als gevolg dat Petoet ophield met blaffen, op zijn beurt werd ook Petat rustiger. Petoet steunde met zijn voorpoten tegen de rand van de put en keek achterom. Jerome gaf de hond een klopje op de schouder en zei:

‘Goed jongen, je hebt de stouterik gepakt, wees nu stil.’

Hij boog zich over de rand in de volle overtuiging dat er helemaal niets te vinden zou zijn, behalve een veertien meter diepe put, wijselijk opgevuld met zand en een laag houtschors erbovenop om het onkruid dwars te liggen.

In het zwakke licht van de lampjes rondom hem zag Jerome een gehurkte gestalte in de put. Hij schrok zich een hoedje. Zijn meesterplan? Eerst terugdeinzen en daarna nadenken over de volgende stap. Hij zou zich allicht weren als een duivel in een wijwartervat.

Boven het geblaf van Petat uit stelde hij een vraag zonder met zijn mes te dreigen:

‘Wie ben jij?’

‘Doe eerst dat enge beest weg,’ zei een vrouwenstem.

Jeromes nieuwsgierigheid was gewekt, en hij liet zijn achterdocht varen. Petat was van een onophoudelijk geblaf overgeschakeld naar een vervaarlijk gegrom, alsof hij begrepen had dat de kust veilig was nu Petoet gevonden had wat hun baasje belaagde.

‘Kom Petoet, je hebt je werk prima gedaan, terug in je hok. Morgen krijg je een dubbele portie eten, oké?’

De hond liep mak mee naar zijn kooi.

‘Brave hond,’ zei hij.

Hij liet Petoet naar binnen gaan, sloot de kooi en keerde terug naar de put.

Een silhouet kwam langzaam omhoog. De honden zagen de verschijning als een nieuwe indringer en begonnen luid te blaffen. Een blik naar achteren en een hard *koest* van Jerome waren genoeg om ze tot bedaren te brengen. Eens te meer was duidelijk dat de honden voor niets anders deugden dan het waken.

‘Wat doe jij hier?’ vroeg Jerome.

Indringer begreep dat het gevaar van de honden was afgewend en deed een poging uit de put te kruipen. De rand was nauwelijks een meter hoog, maar ze had moeite om erover te klimmen omdat haar lange rok haar in de weg zat.

Jerome nam haar bij haar rechterhand vast en zei:
'Ga op de rand staan.'

Indringer leek iets te willen zeggen, maar ze zweeg. Ze deed wat hij vroeg.

'Spring nu maar, heb geen schrik, ik vang je op.'

Toen sprong ze – blindelings leek het wel – in de sterke armen van haar redder in nood. Jerome pakte haar bij de heupen beet, waarna hij haar zachtjes neerzette, tegelijkertijd kreeg hij een goede indruk van haar slanke lichaamsvorm. Ook haar gezicht was genoeg verlicht om er een knappe vrouw in te herkennen.

'Kom binnen en vertel me je verhaal,' zei hij, alsof haar nachtelijke bezoek de normaalste zaak van de wereld was.

Toen ze haar bruinleren jas uittrok, deed hij moeite om niet naar haar ferme borsten te staren. Hij kon nauwelijks de contouren van een bh onderscheiden onder het gele T-shirt dat afstak bij de turkooizen, fluwelen rok. Het maakte Jerome eens te meer duidelijk dat smaken verschilden.

Hij had gedacht dat zij een geest was die rond zijn kasteel waarde, maar haar vlezige vrouwelijkheid viel hem nu nog meer op dan bij het voelen van haar ranke heupen. Ze zag er goed uit in de lange rok die hem niet deed denken aan een habijt van een non maar aan een kleurig en werelds kleed van een stiftsjuffer die op een opendeurdag van de abdij was weggelopen.

Ze zat in zijn gemakkelijke zetel met een tas warme thee in de handen en wachtte zijn spervuur van vragen af.

‘Hoe heet jij?’

‘Mijn naam is Betty Boets.’

De vrouw die Kuik in haar dagboek had vernoemd. Jerome had erin gelezen dat ze de dochter van een rijke vader was en in het kasteel van Hocht woonde, dat ze er met drieëndertig mensen woonden, personeel inbegrepen, en dat haar moeder met de noorderzon was vertrokken toen ze een nog rijkere vent had gevonden.

Nu vertelde ze wat Kuik niet in haar dagboek had opgeschreven, dat ze van een bekende Nederlandse familie afstamde. Haar langdurige verblijf in België had de hoekige kantjes van haar Nederlandse accent afgeschaafd. Haar stem klonk als een engel in de hemel toen ze zei:

‘Ik ben Gravin Elisabeth Sophia Maria van Hoensbroek.’

‘Aangenaam kennis met u te maken. Mag ik mezelf voorstellen als Zijne Koninklijke Hoogheid Hieronymus Allard?’ vroeg Jerome en maakte een geslaagde revérence, ‘maar wat bezielt gravin van Hoensbroek om op dit uur rond mijn huis te sluipen?’

Hij wachtte geduldig op haar antwoord, tegenover haar gezeten in de sofa met zijn kamerjas kuis dichtgebonden en zijn benen over elkaar geslagen.

‘Ik wilde je enkele tips geven over de verdwijning van Elisa.’

‘Dat had je via de telefoon kunnen doen.’

‘Ik had alles in een brief opgeschreven en wilde die in je brievenbus steken, maar ik vond er geen. Jouw kasteel staat nogal verloren achter dat andere chique huis.’

Ze had gelijk. Het terrein was beter niet in twee gekapt.

‘Mijn brievenbus staat aan de straat,’ zei Jerome, ‘maar wat staat er in die brief?’

‘Ik kan het je nu mondeling vertellen,’ zei ze, en glimlachte.

Jeromes brein rekende op een lager niveau uit hoe groot de kans was dat zij op hem zou vallen zoals Rexanne dat had gedaan. Hij dwong zichzelf aan iets anders te denken, bijvoorbeeld welk verhaal ze op het punt stond te vertellen. Wie weet paste het in zijn eigen verhaal.

‘Ik heb via familie vernomen dat Aïcha Kuik gestorven is. Omdat de politie geen idee heeft wat er met haar gebeurd is, wilde ik enkele aanknopingspunten bezorgen aan iemand die met het onderzoek bezig is. Het was mijn bedoeling dat anoniem te doen, maar je hebt me jammer genoeg betrap.’

Jerome vond dat helemaal niet zo erg, maar dat zei hij niet.

‘Dankzij de honden,’ zei Jerome, ‘hoe kom jij hier terecht?’

‘Ik heb naar het politiebureau gebeld, daar zeiden ze dat jij misschien de beste contactpersoon bent. Of ben ik verkeerd geïnformeerd?’

‘Nee,’ haastte Jerome zich te zeggen, ‘we staan nog niet ver. De wetsdokter heeft als doodsoorzaak *hartstilstand* genoteerd omdat uit zijn autopsie geen enkel misdadig feit aan het licht is gekomen, of de moordenaar is een kei in het uitwissen van zijn sporen. Zelfs DNA-onderzoek heeft ons niet verder geholpen.’

Jerome vertelde haar dat het testament op de computer geen licht in de duisternis had geworpen. Hij besloot haar niet méér te

vertellen. Als hij haar aan het woord liet, zou hij misschien nog iets kunnen opsteken. Maar naar wat was hij op zoek? Hoe langer hoe meer had hij de indruk dat hij schimmen achternazat.

‘Vertel me nu eens wat je me wilde zeggen,’ zei Jerome.

‘Waar zal ik beginnen? O ja, je kent Vic Wieder, heb ik begrepen, of niet?’

‘Ja, ik heb hem onlangs thuis opgezocht en hij heeft me een verhaal verteld dat ik moeilijk kan geloven.’

‘Laat ik je vertellen dat ik Vic goed ken. Hij liegt nooit, hij is altijd recht voor z’n raap. We hebben elkaar ontmoet toen hij per fiets een kappelletjestocht maakte. Ik kwam toen terug van een bezoekje aan de abdij van Thorn. Sindsdien zien we elkaar regelmatig. We hebben een latrelatie, als ik die benaming nog mag gebruiken.’

‘Ik denk dat je geen betere keuze had kunnen maken.’

Jerome zag ook wel iets in zo’n relatie. Rexanne repte met geen woord over samenwonen, en zelf zou hij er niet over beginnen. Van tijd tot tijd een filmbezoekje, een romantisch etentje met seks achteraf kon hij niet versmaden. Als ze wilde blijven slapen, was dat ook geen probleem.

Boets glunderde. Even dacht Jerome in haar ondeugende gezichtsuitdrukking af te lezen dat het voor haar tijd was om naar een andere bloem te vliegen. Seriële monogamie leek Jerome de beste oplossing omdat zoveel huwelijken op de klippen liepen. Dus deed hij het niet met drie tegelijk maar een voor een.

Jerome wachtte haar reactie op zijn goedkeuring over haar relatiekeuze af, maar ze veranderde van onderwerp.

‘Ik mag op mijn kop staan als Vics verhaal over Elisa niet waar is. Ze waren op bezoek in ons kasteel in Lanaken. Toen heeft Elisa over de dood van haar ouders verteld. Ken je dat verhaal?’

‘Nee, dat heb ik nog niet gehoord.’

‘Tijdens een fietstochtje moesten haar ouders schuilen voor een onweer. Ze vonden er niets beters op dan in een stal langs de weg tussen de koeien te gaan staan. Ongelukkig genoeg stond naast

de schuur een reusachtige eik. De bliksem schijnt de boom te hebben versplinterd, en je hoeft niet te vragen hoe die mensen na de inslag eruit hebben gezien. Ik zou hun lijken niet graag hebben opgeruimd.’

Jerome begreep dat. Hij had heel wat vreselijke verwondingen gezien, in het echt was het nog wat anders dan op een foto.

‘Het rare was dat Elisa leek te begrijpen dat God haar mama en papa naar de hemel had geroepen. Ik dacht dat zij erbij was, maar Vic wist van de koster van Zustersen dat zij toen ergens op kamp was. Wij vroegen ons natuurlijk af hoe zij dat verhaal zo nauwkeurig kon vertellen en zij beweerde dat ze het allemaal had gezien.’

‘Dat is gek,’ zei Jerome en krabde zich achter het rechteroor.

Onverwacht begon Boets te schaterlachen. Haar lach leek veel op het gekakel van een kip. Hij had de neiging om op de dempknop van de afstandsbediening te drukken.

Jerome vroeg zich af waarom ze lachte. Toen hij haar blik naar zijn middel volgde, begreep hij dat zijn kamerjas openhing. Ze kon onmogelijk iets van zijn mannelijkheid hebben gezien, want hij had een boxershirt eronder aan, maar de wens was de vader van de gedachte.

‘Excuseer mij, ik hoop dat ik je niet te veel afleid.’

Hij keek haar doordringend aan en zag haar niet meer als Onze-Lieve-Vrouw van nu maar als de Brigitte Bardot van toen, alleen was het haar zwart en waren haar borsten platgedrukt door het te kleine T-shirt.

‘Zal ik verder vertellen?’ vroeg ze.

‘Heb je dat allemaal in die brief geschreven?’

‘Yep, ik schrijf, Vic doet ook pogingen. We zijn zelfs van plan samen een verhaal te schrijven, niet in de eerste persoon, ook niet in de derde persoon maar in de wij-vorm.’

‘Fijn, dat is een mooi initiatief,’ zei Jerome en besloot het verhaal over zijn eigen schrijverij achterwege te laten.

‘Schrijven is een hobby, net als detectiefje spelen,’ zei ze.

‘O ja?’

‘Ik heb uit voorzorg Vic in de gaten gehouden, opdat hem en Elisa niets onaangenaams zou overkomen. Ik weet niet of je op de hoogte bent van haar ontvoering?’

‘Nee,’ loog Jerome.

‘Wel, in het kasteel van mijn vader had ik een vreemd driehoekig tasje gevonden. In een brochure van de Sint-Servaasbasiliek in Maastricht had ik gelezen dat het ding diende om haarlokken te bewaren, een reliekhouder. Elisa had me eerder verteld van haar haarlok en ik zag een verband.’

‘Dat is toeval,’ zei Jerome.

‘Inderdaad, in het huis van Vic heb ik gezien wat het meisje ermee kon doen. Ik geloof niet in ufo’s, maar daar geloofde ik mijn ogen niet. Ik kan het ding vergelijken met een kopieermachine, een grote leeslamp die verticaal van boven naar onder bewoog en die Elisa dreigde op te slokken. Vic heeft haar eruit bevrijd.’

‘Krijg nou wat,’ zei Jerome in een poging een Nederlander na te doen.

‘Elisa had geen idee wat er was gebeurd. Ik heb onmiddellijk mijn relikwiehouder weggestoken omdat ik bang was dat het ding ons weer zoiets zou lappen.’

‘Denk jij dat de haarlok dat verschijnsel heeft veroorzaakt?’

‘Ik denk dat het kwam omdat we de haarlok en de reliekhouder bij elkaar brachten. Toen we dat in de kerk van Susteren overdeden, is Elisa spoorloos verdwenen.’

‘Jeetje, dat is niet niks,’ wist Jerome.

Boets’ verhaal en dat van Kuik stemden overeen.

‘Wat dacht je te bereiken door hier in het holst van de nacht met dat verhaal op de proppen te komen?’

Ze keek bedremmeld en speelde met haar vingers in haar schoot. Toen zei ze:

‘Ik weet niet wat me bezielde, laat ik de schuld op de geestverschijningen leggen.’

‘Is een geest aan je verschenen?’ vroeg Jerome met groeiende belangstelling.

‘Ik heb voortdurend de indruk dat een hogere macht me stuurt, sommige verschijnselen kan ik niet verklaren.’

‘Zoals wat?’

‘Je zult me gek verklaren,’ zei Boets.

‘Probeer het eens, ik zal je niet uitlachen.’

‘Oké,’ zei ze, ‘tijdens mijn wandelingetjes met de hond op het landgoed van mijn vader zie ik regelmatig spookachtige schimmen, ik bedoel reuzen die boven de bomen uitsteken.’

Jerome zag voor zijn geestesoog de kolossale heiligen in het bos en vroeg:

‘Man of vrouw?’

‘De ene keer een vrouw, de andere keer een man, soms zijn ze samen.’

‘Welke kleren dragen ze?’

‘Ze lijken op geestelijken, ze zien er koninklijk uit.’

Boets had zonder twijfel Broeder en Zuster gezien. Hij geloofde haar, hoewel ze geen melding van een kind maakte.

‘Zo,’ zei ze omdat Jerome niet reageerde, ‘dan zal ik je nu met rust laten. Toen ik thuis vertrok, was dit bezoek nodig, nu ben ik daar niet meer zo zeker van.’

Ze stond op, maar Jerome bleef zitten. Ze was midden in de nacht van Lanaken naar Hasselt gekomen om hem een ongelooflijk verhaal te vertellen. Hij kon haar moeilijk laten gaan en zei:

‘Die man en vrouw spoken ook bij mij rond.’

‘Je meent het niet.’

‘Zeker weten.’

‘Dan is het duidelijk dat onze verhalen verband houden.’

‘Dat is het minste wat je kunt zeggen. Weet je vader waar je bent?’

‘Ik ben oud genoeg om mijn eigen plan te trekken,’ zei ze.

‘Het stormt nog steeds, en ik stel voor dat je hier blijft slapen. Dan zullen we morgenvroeg verder praten. Oké?’

‘Oké,’ zei ze, ‘maar je gelooft me echt hé?’

‘Natuurlijk, waarom zou ik dat niet doen?’

‘Misschien ben ik gek.’

‘Dan ben ik dat ook.’

Ze voelden zich als twee handen op één buik, één potje Gods.

‘Dus morgen praten we verder?’ vroeg hij voor de zekerheid.

‘Ja,’ zei ze terwijl ze rondkeek, wellicht om na te gaan op welke bank ze moest slapen.

Even dacht Jerome eraan haar aan te raken, niet als een devote heiligenvereerder maar als een man die de Kamasutra beheerste en zijn geliefde uitzinnig blij kon maken. Zijn ingehouden handtastelijkheid ging over in een onuitgesproken uitgelatenheid, alsof hij op reis was en als kamergenote de mooiste vrouw van het gezelschap toegewezen kreeg, terwijl hij wist dat hij geen seks met haar mocht hebben.

Zijn aanvankelijke wil om haar in een wip klaar te maken voor de kleine dood verdween als sneeuw voor de zon. Als hij zich niet meer kon bedwingen, wilde hij wel een schietgebedje opzeggen, drie desnoods. Op zijn blote knieën.

Jerome lag klaarwakker in zijn bed terwijl hij naar de koerende duiven op het dak luisterde. De wijzers van het klokje wezen 07u06 aan.

Rexanne volgde een draaiend ploegenstelsel waardoor ze regelmatig ’s avonds laat en ’s morgens vroeg moest werken. Jerome had echter voor de dagploeg gekozen. Op zijn wekelijkse vrije dag hoefde hij geen dode lichamen in verschillende stadia van vernieling te onderzoeken.

Rexanne had hem niet wakker gemaakt bij het opstaan. Vermoedelijk was ze naar haar werk vertrokken zonder de aanwezigheid van Boets op te merken. Dat kon geen kwaad als je het jaloerse trekje van veel vrouwen in acht nam.

Hij had liever nog een uurtje of twee in dromenland vertoefd maar voelde dat zijn brein veel te alert reageerde op wat er rond hem gebeurde. De luidruchtige duif kon hij wel van het dak schieten. Hetzelfde probleem had hij met de katten van de burens die zijn

tuin als we gebruikten. Ook de slakken zouden een bedreigde diersoort worden als hij het hier voor het zeggen had. Waarom ze de afrikaantjes opaten en niet de vlijtige liesjes bleef een raadsel.

Opeens weerklonk vlakbij een door merg en been snijdend gekrijs van een vrouw, abrupt afgebroken door een doffe smak, als van vlees in de kuip van een slachter. In een wip zat Jerome rechtop in bed. Een halve seconde later begreep hij dat hij meer moest doen dan dat en schoot in T-shirt en boxershort uit zijn bed, holde door de gang naar de logeerkamer en viel zonder kloppen binnen.

Het bed was beslapen maar leeg; Boets' kleurige kleren hingen netjes over de stoelleuning. Het gordijn in het wijd openstaande, smalle venster hing slap, er was geen zuchtje wind en Boets was nergens te zien.

Jerome spurte de slaapkamer uit om de badkamer te controleren. Het licht brandde in de badkamer, maar ook daar was ze niemand. Tot zijn verbazing stond in de spiegel een boodschap met scheerschuim geschreven: SPIEGELTJE, SPIEGELTJE AAN DE WAND, WIE HEEFT DE SCHOONSTE TANDEN VAN HET LAND? Een raadseltje voor hem? Wie speelde verstoppertje met hem? Betty? Of Rexanne? Misschien was ze nog thuis omdat ze geen zin had om te gaan werken.

Hij kreeg een benauwd gevoel dat hem noopte sneller in actie te komen. Jerome zocht verwoed de rest van het kasteel af naar menselijke aanwezigheid. Die was er niet. Hij liep terug naar de logeerkamer, peinzend over de mogelijke stappen die hij kon ondernemen. Het open raam trok hem aan. Nonchalant boog hij voorover in het raamkozijn, en hij schrok hevig. Zeven meter lager, net onder het raam, zag hij Boets op de klinkers van de binnenplaats liggen.

Ze lag op haar buik, haar armen en benen in hoeken die zelfs een slangenvrouw niet tot haar repertoire kon rekenen, rondom een aureool van bloedspatten. Bovendien was ze volledig naakt op een minuscule, hagelwitte tangaslip na. Van zo hoog dacht hij op haar rechterbil een tatoeage te herkennen, maar hij kon niet zien

wat de inkttekening voorstelde. Al vloekend trok hij zich uit het raam terug en stormde naar beneden.

Hij begreep dat zijn vrije dag om zeep was. De kans dat ze nog leefde was klein. Hij besloot te wachten met de 100 te bellen tot hij haar hartslag had gevoeld.

Jerome had geen zinsbegoocheling, want Boets lag er nog toen hij beneden aankwam. Het viel hem op dat de klinkers binnen een cirkel van drie meter rond het lijk nat waren, maar dat was een zorg voor later. Terwijl hij het onbeweeglijke lichaam met knikkende knieën naderde, vroeg hij zich af of ze ongelukkig was gevallen. Of was het regelrechte zelfmoord?

Hij moest eerst controleren of ze nog leefde. Zonder het lichaam om te draaien, probeerde hij op verschillende plaatsen een hartslag te voelen. Die was er niet, wel merkte hij dat haar huid droog was, en dat betekende dat de klinkers al nat waren voor ze uit het raam was gevallen.

Nu de rituele aard van haar dood – op een gewijde plaats – tot hem doordrong, begreep Jerome dat de zaak gegarandeerd bij de x-files zou terechtkomen.

Het was 10u33, zondagvoormiddag. Rexanne was er niet en Jerome kon ongestoord in zijn studeerkamer werken. Turend naar het computerscherm overdacht hij enkele vreemde ontmoetingen.

Als hij zich goed herinnerde, had zijn ex-vriendin Els Blaute, tijdens hun toevallige ontmoeting aan een discotheek in Hasselt, gewenst dat ze elkaar in de Hof van Eden terug zouden zien. Hij hoopte van niet, ook al had hij goede herinneringen aan haar. En wat gedacht over de aanvaring met de dove Godelieve Gistel op het oude kerkhof van Hasselt? Ondanks haar handicap had ze hem bij het afscheid *huichelaar* genoemd, maar Jerome deed zich helemaal niet beter voor dan hij was, hij was niet schijnheilig, en zeker niet heilig. De echte heiligen waren Broeder en Zuster.

Sinds zijn laatste bezoek aan de Melberg had Jerome de indruk dat hij in een race tegen de tijd was verzeild. Niet zijn laatste uur was geslagen, zijn laatste seconden waren geteld. Seconden tikten weg en met elke seconde dijde het heelal uit en was het niet meer hetzelfde als een seconde eerder. Alles suisde ondersteboven door de ruimte in de richting van het grote niets, in de vorm van een muur waartegen alle hemellichamen botsten en open pletsten, waarbij ze onwetend andere stelsels met hun vruchtbare resten voedden. Zo zag Jerome het, maar hij bezat dan ook een grotere fantasie dan de doorsneemens.

De schermbeveiliger slaagde erin hem even te misleiden met de foto van een knappe vrouw in een paars badpak. Op zijn netvlies kregen vooral haar wulpse rondingen levendige vormen, maar de volgende foto, die van een landschap met besneeuwde bomen en struiken, gaf de vamp aan de vergetelheid prijs.

Allerlei personages waren uit een ander verhaal naar voren geschoven: Vic Wieder, Aïcha Kuik, Betty Boets en Elisa Ronda. Kuik was overleden aan een hartstilstand, of ze had een combinatie van pillen ingenomen die geen enkel te traceren residu in het bloed

hadden achtergelaten. Labotesten hadden geen spoor van moord of zelfmoord opgeleverd.

De enige verminking op het lijf van Boets was een tatoeage die prominent op haar rechterbil prijkte: de kop van een eenhoorn. Het fabeldier stelde in de astronomie een ver verwijderd sterrenbeeld voor, dat zich in het vlak van de melkweg bevond en met het blote oog nauwelijks zichtbaar was. Maar de tattoo was een dood spoor gebleken. De urenlange ondervraging die Jerome als ondervraagde had moeten ondergaan, had geen belangrijke feiten aan het licht gebracht. Conclusie? Boets had zelfmoord gepleegd.

Kuik was begraven en Boets lag in de grote ijskast van het mortuarium op een goed moment te wachten om tot stof over te gaan, als mest in aarde. Jerome zag de aarde als een veelvraat, maar in een zeer verre toekomst zou een zwart gat de aarde opeten.

Hij ondersteunde zijn hoofd met zijn beide armen, staarde naar de paperassen op zijn bureau en zuchtte. Alsof twee doden nog niet genoeg waren, had de politie van Maasmechelen 's morgens Wieder uit de Maas opgevist. De wetsdokter had geen kogelwonden of kogelhulzen gevonden, ook geen afscheidsbriefje. Hij had het tijdstip van overlijden vastgelegd op dezelfde dag dat Jerome Wieder in Heppeneert was komen opzoeken.

Jerome kon de verdwijning van Elisa Ronda nog steeds niet in verband brengen met de moord op Amélie Lejoly, het mentaal gehandicapte meisje van acht dat uit het medische centrum van Munsterbilzen was ontvoerd en wier lijkje hij op de Melberg in Genk had gevonden. De moordenaar had het kind eerst misbruikt, daarna met een ijzeren stang murw geslagen en haar vervolgens koelbloedig gemutileerd, vermoedelijk met een fijne ijzerzaag.

De politie had aangenomen dat ze de dader onder de inwoners van het medische centrum moesten zoeken, maar de ondervragingen hadden geen potentiële killer aan het licht gebracht. Jerome herinnerde zich de kwibussen die hij naar de restanten van de voormalige abdij in Munsterbilzen had gevraagd. Zij waren duidelijk geen grote hulp geweest in hun zoektocht.

Uit het dossier van Lejoly haalde hij het briefje dat in een kogelhuls had gezeten en dat onder het lijk van het kind had gelegen. Hij staaarde ernaar en las: GOD, IK WENS VREDE OP AARDE, ZARA THOESTRA. Hoe was de kogelhuls er terechtgekomen? Had een pelgrim zijn talisman in de vorm van een huls net op die plek verloren? Of wilde de moordenaar de rechercheurs op een dwaalspoor brengen? Op de plaats delict hadden ze in elk geval geen kinderklaren aangetroffen.

Rechercheurs hadden de huls getraceerd, maar de herkomst van het papier waarop de boodschap geschreven was, hadden ze niet kunnen achterhalen. Had Amélie ze zelf geschreven en in de kogelhuls verstopt? Had ze de huls ergens in huis of op de velden eromheen gevonden? Had een mentaal gehandicapte notie van God of Zarathoestra? Had ze de naam verkeerdelijk gesplitst in Zara en Thoestra.

Wacht eens even. Hij sloeg zichzelf bijna voor het hoofd, want hij was iets vergeten. Hij haastte zich het dossier van Ronda te openen en zocht naar het briefje dat de rechercheurs in de hoeve van Wieder hadden teruggevonden. Op het verfrommelde stukje papier dat ooit aan een ballon had gehangen stond geschreven: GOD, IK WENS DAT IK EEN GOED RAPPORT HEB, ELISA RONDA.

Hij hoefde geen handschriftkundige te zijn om te merken dat beide handschriften identiek waren. Dat betekende dat een en dezelfde persoon de briefjes had geschreven, en dus hadden Lejoly en Ronda een gemeenschappelijke helper. Wie en waarom, daar ging het om. Misdadig opzet of puur toeval? En waarom vielen de mensen die iets met Ronda te maken hadden als vliegen? Was hun vrijwillige dood als zoenoffer voor de goden bedoeld? Was sterven hun manier om naar een ander leven over te gaan?

Jerome herinnerde zich een documentaire op tv over God die op mysterieuze manieren te werk ging. Een overvaller schoot een politieman tijdens een routineklus koelbloedig neer, hij raakte hem in het hart. De dochter van de politieman bracht een klein jaar later een kind ter wereld. Bij de geboorte constateerde de dokter een

hartprobleem, net op de plaats waar de dodelijke kogel het hart van haar vader had doorboord. Een snelle operatie had het probleem opgelost, maar op 3-jarige leeftijd was de jongen verhalen over zijn grootvader beginnen te vertellen, opmerkelijk genoeg om in reïncarnatie te gaan geloven.

Jerome had moeite met straffe verhalen die de ronde deden. Ze bewezen slechts één ding: het verbeeldingsvermogen van de mens was fenomenaal. Iedereen vergat dat de helft van de hersenen voortdurend bezig was met beelden te interpreteren, en natuurlijk slopen daar af en toe foutjes in.

Ook met de verborgen geschiedenis van Vic Wieder had Jerome het moeilijk. Het verhaal was van de pot gerukt, dat Wieder met de hulp van Boets en Kuik het meisje naar het verleden had gestuurd. Wieder had zijn relatie met Boets niet vernoemd, maar uit haar verhaal bleek dat ze een latrelatie hadden. Dat was te begrijpen, maar het rijmpje over wie de schoonste tanden van het land had – dat ze op de spiegel in zijn badkamer had achtergelaten – was wel erg vreemd. Wat bezielde Boets om hem een raadseltje voor kinderen voor te schotelen en daarna zelfmoord te plegen?

Wacht eens. Opnieuw viel hem iets te binnen. Betty Boets had zichzelf tijdens hun nachtelijk onderonsje Elisabeth van Hoensbroek genoemd. Hoensbroek, was dat geen goed aanknopingspunt?

Onverwacht ging de deur achter Jerome open. Zara kwam binnengestormd, zwaaiend met een envelop, en riep:

‘Who the fuck is Zara Thoestra.’

Jerome vloekte binnensmonds. Zara logeerde bij hem voor het weekeinde en ze had haar verjaardagskaart een week te vroeg gevonden, op het tafeltje waar hij zijn boodschappenlijstjes legde.

‘Let op je taal, meisje,’ zei hij.

Voor haar elfde verjaardag had hij een gedichtje geschreven met als treffende titel: ELFJE. Het verwees naar Maja de Bij, Lara Croft en Zara Thoestra. De inspiratie kwam natuurlijk van de kogelhuls, maar zijn woordspelletje was niet in goede aarde gevallen.

‘Als ik niet weet wie dat is, begrijp ik je boodschap niet.’

‘Ik heb geen idee wie de man was, ik ken alleen zijn naam,’ zei Jerome naar waarheid.

‘Ik vind het fijn dat je gedichtjes voor me schrijft, maar ik moet wel weten waar je het over hebt,’ zei ze.

Jerome kon op haar vertrouwen als hij even voor het werk weg moest en zij in het grote kasteel achterbleef, maar op haar leeftijd iets bijleren hoefde volgens haar niet. Waarom nu ineens wel?

‘Laten we het opzoeken,’ zei hij.

Meteen was haar interesse gewekt.

‘Oké, laten we dat doen.’

Drie muisklikken later lazen ze zijn verhaal van het computerscherm af: *Zarathoestra leefde vermoedelijk rond 600 v.C. in het noordoosten van Perzië, nu Iran. Hij kwam op voor de rechten van de arme mensen en streefde naar een goede verzorging van het vee. Hij was ook priester en voerde in zijn eredienst het cultische gezang in. Als profeet zag hij het leven als een strijd tussen leugen en waarheid die zijn finale krijgt in het waarachtige en rechtvaardige rijk van Ahoera Mazda.*

‘Van Ahoera Mazda heb ik ook nog nooit gehoord. Wie is dat?’

‘Ik weet het niet, dit is net zo nieuw voor mij als voor jou,’ zei Jerome.

Ook zijn naam zochten ze op: *Ahoera Mazda is de god van de godsdienst die Zarathoestra heeft gesticht. De strijd tussen goed en kwaad voert volgens Ahoera Mazda naar een einde, zoals ook de profeten van het Oude Testament verkondigen.*

‘Hoe durf jij Thoestra in een dom gedichtje te gebruiken.’

‘Dom gedichtje?’ vroeg Jerome verontwaardigd.

Hij draaide zijn hoofd in haar richting en herademde opgelucht toen hij in haar levensechte smiley zag.

‘Nee, het is een mooi gedichtje,’ zei ze, ‘de titel is geslaagd.’

‘Dat is goed,’ zei Jerome en concentreerde zich weer op zijn computer.

Hij herinnerde zich zijn gedachtegang voordat Zara binnen was komen stormen en vroeg:

‘Heb je zin om een echt kasteel te bezoeken?’

‘Welk kasteel?’

‘Ik zal het je laten zien.’

Een klik hier en een klik daar leverde een mooie foto van het kasteel van Hoensbroek op, met twee voorburchten en een gracht eromheen.

‘Hebben ze daar ook een schatkamer?’ vroeg Zara.

Jerome vroeg zich ineens af waar de relikwiehouder van Boets en de relikwie van Ronda waren gebleven? De politie had tijdens hun onderzoek in het appartement van Kuik niets bijzonders gevonden. Dat was niet zo vreemd als je bedacht dat ze helemaal niet op zoek waren naar relikwieën. De politie had er zelfs niet aan gedacht om de schatkamer van Boets’ vader te controleren.

Jerome stelde zich voor dat het tasje met de haarlok in de schatkamer van een grote reliekenverzamelaar achter dik glas lag.

‘Laten we gaan kijken,’ zei hij.

‘Ik zal mama bellen dat we vanmiddag niet komen eten.’

Ze gebruikte haar smartphone terwijl het vaste toestel op zijn bureau werkeloos bleef.

Jerome kreeg Zara onderweg naar het vliegveld van Kiewit enthousiast door een bezoek aan McDonald’s, maar ze was helemaal door het dolle heen toen ze hoorde dat ze met het sportvliegtuig van Jerome naar het kasteel zouden vliegen.

Zara beschouwde de vlucht als haar echte luchtdoop. De allereerste keer was ze vier jaar geweest. Ze had bijna de hele reis gehuild, en haar ouders hadden haar niet kunnen troosten. Nu was ze bijna twaalf en ze had helemaal geen schrik.

Ze hadden geluk met het stralende weer. Binnen het uur waren ze in de lucht. Jerome vermeed het verboden gebied boven Houthalen-Helchteren, hij wilde niet als lokvogel voor gevechtsvliegtuigen dienen. Ook al mocht hij niet vliegen waar hij wilde, toch had hij de neiging Zara op haar wenken te bedienen en het vliegtuigje

naar de plaatsen te sturen die ze met haar bevallige wijsvingertje op de kleurige landkaart aanduidde. Ze kreeg niet genoeg van het uitzicht.

‘Kijk, daar,’ zei ze, ‘heb je dat gezien?’ of ‘wauw, dat is tof,’ en ‘Jerommeke, maak eens een bocht naar rechts,’ of hetzelfde naar links. Als het punt dat ze aanwees te veel van het vluchtplan afweek, toemde hij haar enthousiasme in. Gelukkig zag zij snel in dat een vliegtuigreis niet te vergelijken was met een autorit.

Hij had heel zijn concentratie nodig om zijn hoofd bij het vliegen te houden. Veel praten met Zara was er niet bij. Toch nam hij meermaals de tijd om opzij te kijken naar het glunderende meisje dat voortdurend van haar kaart naar buiten keek. Met de koptelefoon en de grote oordoppen zag ze eruit als een minigevechtspiloot die een simulatiespelletje op de computer speelde.

Ze bevonden zich voor het overgrote deel van de reis in een vlieggebied waar Jerome niet lager dan achthonderd meter boven de zeespiegel mocht vliegen. Hij kruiste op ongeveer negenhonderd meter hoogte. Voor noodgevallen had Jerome de Automatic Direction Finder, maar de vlucht verliep zoals gepland.

Normaal duurde de reis twintig minuten, maar door Zara’s aanwijzingen duurde ze een kwartier langer. Dat was niet erg, want het vliegtuig was volgetankt waardoor ze gemakkelijk naar Keulen en terug hadden kunnen vliegen.

Hoensbroek en Brunssum hadden geen vliegveld, en het militaire vliegveld van Geilenkirchen als alternatie leek hem geen goed idee. Bij de nadering van het vliegveld van Beek, ook wel Airport Maastricht-Aachen genoemd, bevond hij zich in de Control Terminal Region waar Eurocontrol Maastricht het voor het zeggen had. Jerome luisterde aandachtig naar de radio en nam zich voor de commando’s van de verkeersleiders zonder tegenpruttelen op te volgen.

Het vliegveld van Beek was niet te vergelijken met dat van Zaventem. Jerome voelde zich in zijn pruttelaar tussen de grote knappen als een mus in een nest jonge arenden.

Toen de Cessna aan een hangar op de General Aviation Apron geparkeerd stond en het grondpersoneel hem instructies had gegeven over de betaling voor het gebruik van de vliegveldaccommodatie, vroeg Zara:

‘Hoe gaan we naar het kasteel van Hoensbroek?’

Even zocht hij naar een antwoord, starend in de lucht. Donkere wolken trokken zich als een deken over het Nederlands Limburgse landschap – daar zat gegarandeerd een verstoorde weerheilige achter – en hij zei:

‘We bellen een taxi.’

‘Joepie,’ riep ze, want dat was een vervoermiddel dat ook tot de verbeelding van een elfjarig meisje sprak.

Hij wist niet hoeveel zijn vliegpreis per kilometer had gekost. Misschien waren de kosten per kilometer lager, maar de taxi was gegarandeerd trager.

Niet veel later zaten ze naast elkaar op de achterbank van een taxi en keken uit naar het kasteel. De motor van de logge Mercedes maakte veel lawaai en leek op het punt te staan er de brui aan te geven. De chauffeur met zijn dikke, grijze snor had bij het instappen iets onverstaanbaars gebrabbeld, maar tijdens de rit hield hij zijn mond.

Moustache liet niet na meermaals in de binnenspiegel naar achter te kijken. Jerome kon zich niet van de indruk ontdoen dat de taxichauffeur het op zijn kleine vriendin gemunt had en bereidde zich voor op alles. Hij zou de verdediging wel op zich nemen, als een galante ridder die zijn jonkvrouw tegen struikrovers beschermde. Zo voelde hij zich ineens veel sterker.

Zara zweeg, wellicht was ze kwaad omdat Jerome haar verboden had op de voorbank naast Moustache te gaan zitten. Om de ongemakkelijke stilte te breken, vroeg hij:

‘Hoe gaat het op school?’

Het was een typische vraag die kinderen doorgaans niet graag hoorden. Zara zei met afkeuring in haar blik:

‘Prima. En jij?’

Jerome glimlachte.

‘Alles in orde met de vriendjes?’

Nog een vervelende vraag, zag hij haar denken.

‘Ik heb er geen.’

‘Maak mij iets anders wijs.’

Haar stralende glimlach vertelde genoeg: gebolde wangetjes en mondhoeken die bijna tot aan haar oorlelletjes reikten.

‘Ik wed dat jij populair bent,’ zei Jerome.

Ze antwoordde niet omdat Moustache net zijn taxi om de hoek reed en zo op de voorruit een breedbeeld van het kasteel van Hoensbroek in volle glorie tevoorschijn toverde.

‘Dat kasteel wil ik wel eens bezichtigen,’ zei Zara terwijl ze naar de klink van het portier zocht.

Moustache kreeg van Jerome een flinke fooi, en als dank liet hij zijn mooiste glimlach zien.

Een of andere heilige kon niet verhinderen dat de weergoden de hemelsluizen openen. Het regende pijpenstelen.

Het kasteel van Hoensbroek was stevig genoeg om nog duizend jaar weer en wind te trotseren. Het was redelijk symmetrisch, alleen de oude slottoren in het rechtergedeelte had geen tegenpool aan de linkerkant. Rechts waren de ramen veel groter dan links, om de duistere linkerkant te onderstrepen waren de blinden gedeeltelijk gesloten.

Jerome en Zara waren niet gekleed voor het slechte weer en haastten zich over het grote plein naar de toegangspoort van de burcht. Ze liepen de brug over de gracht op en kwamen op het binnenplein terecht. Voor 13,5 euro mocht Jerome binnen, voor een kind van acht was 9,95 euro nog steeds een serieuze entreeprijs.

Ze hadden niet veel zin om de aanbevolen route te volgen en gingen de trapjes naar de kelder af, vermoedelijk de ingang van de slottoren. Tegen de stroom in van mensen die koffie en gebak bestelden, begaven ze zich door een ruimte met zuilen en een gewelfd plafond. In de hoek vonden ze een deuropening die naar de donjon leidde, te oordelen aan de metersdikke muren. Niet veel verder maakte een bordje hen wegwijs: GEVANGENIS.

Ze bleven niet lang in de gevangenis omdat ze plaats moesten maken voor andere bezoekers. Via de trap bereikten ze: DE STEYNEN CAMER. In de stenen kamer waren nissen met zitbanken in de muur uitgehouwen. Aan de andere kant van de ruimte was er een gemak. Het was niet het laatste dat ze op hun weg doorheen het kasteel zouden vinden.

Zara was te enthousiast en Jerome moest haar regelmatig terugroepen. Ze deed alsof hij lucht was en ging de wenteltrap op, volgens het bordje naar: DE ALDEN TOORNCAMER. In tijden van onlusten had die kamer als uitkijkpost gediend. In plaats van een verdieping hoger te gaan besloot hij de trap af te dalen naar het

zeventiende-eeuwse gedeelte: DE GROENE CAMER. Die heette zo vanwege het groene hemelbed dat er ooit had gestaan.

De ruimte was leeg. Maar Jerome meende een groep schimmige mensen te zien die op stoelen aandachtig naar een orkest luisterden, terwijl aan de andere kant het gedruis van een trouwpartij weerklonk. Hij besloot de vermaarde geesten te negeren, iets wat in de mens vastgebakken zat om zichzelf uit benarde situaties te redden.

Zara en Jerome liepen rechtdoor: OP DE GELLERIE. Vervolgens gingen ze de trap op naar de hal op de eerste verdieping. Daar koken ze voor het zeventiende-eeuwse gedeelte: VOORHUYS. Daarna wandelden ze naar het kleine zaaltje waar de rentmeester zijn bureau had: CLEYN SALET. Ze vervolgden hun weg naar de slaapkamer waar de laatste graaf van Hoensbroek de geest had gegeven: ONDER INDE GROETEN TOORN. Jerome vroeg zich af of hij er Boets' schim of die van een van haar overleden familieleden moest verwachten. Als Boets zich ergens in het kasteel had verstopt, moest het wel in de slaapkamer zijn.

Aan een klein hemelbed staand keken ze naar buiten. Blijkbaar was het opgehouden met regenen, want doorheen het smalle venster scheen een jesusstraal naar binnen. De belichte stofdeeltjes leken op piepkleine hemellichaampjes. De sfeer was perfect voor een geestverschijning.

Jerome had de indruk dat hij samen met zijn kleine vriendin de hele wereld aankon. In haar gezichtje scheen vastberadenheid door. Die houding apprecieerde Jerome wel, want hij voelde zich slap in de benen. Maar als een spook zich sterk genoeg voelde om zich aan hem te tonen, zou hij niet op zijn knieën vallen.

Hij verwachtte een geest, maar het was een demon die het achttiende-eeuwse toneel betrad. Die deed dat op een eigentijdse en eigenwijze manier, niet door de grond onder het kasteel te laten beven en niet door de weergoden op het dak los te laten. De verschijning leek niet op Broeder of Zuster, maar hij was wel even groot.

Het verschijnsel stak boven het plafond uit maar ondervond daar geen hinder van. Jerome zag er een donkergrijze onweerswolk in, in de vorm van een mens met armen, benen en een hoofd. Het leek nog het meeste op een vuil Michelinmannetje, maar dan vrouwelijk. Het hoofd leek veel op dat van Betty. Ze glimlachte en deed met de gekromde wijsvinger van haar wollige rechterhand teken dat ze haar moesten volgen.

Als slaafjes gehoorzaamden Jerome en Zara aan de wil van hun meesteres en volgden haar naar: DE GARDEROBE ACHTER DEN GROETEN TOORN. Achter een muurkast die tegenover het zoveelste gemak lag, was een trap die naar een verborgen ruimte leidde. Toen ze met z'n drieën de kamer binnengingen, leken de drie dimensies uit te zetten, ofwel was het Ronda die ineenkromp.

In het kamertje bevond zich nog een gemak, Zara zette zich erop. Jerome bleef staan en wachtte af wat Boets van plan was. De schim was nu geen wolk meer, veeleer een klein meisje met een schimmig jurkje aan dat in flarden rond haar lijfje hing, alsof ze een tijdje een stormwind had getrotseerd en daarbij ook nog een bliksem had geïncasseerd. Hij herkende haar als het meisje op de gekopieerde polaroidfoto in het dossier van Elisa Ronda.

‘Elisa?’ vroeg Jerome zich hardop af.

Tegelijkertijd bedacht hij dat de echte naam van Betty Boets een afgeleide vorm van Elisabeth was.

Het meisje knikte en opende haar mondje, zo groot als het hoofd van Zara. Het geluid dat uit haar keel naar boven kwam geraasde leek op de aanhoudende zucht van een wervelwind, doorspekt met het gekraak van afknappende bomen en afgewaaide daken van huizen.

Ronda brulde maar was perfect verstaanbaar toen ze zei:

‘Ik zal jullie iets laten zien, maar schrik niet, het is niet echt. Althans dat is het niet voor jullie. Voor mij is het de werkelijkheid en ik moet zeggen dat ik er genoeg van heb. Volgen jullie?’

Echt of vals, dat was niet belangrijk. Jerome volgde. En Zara aanzag Jerome als enige leider, dus ze volgde hem zonder dralen.

Ronda ging hen voor door een reusachtig huis met een gebinte waarvan de balken uit bomen mét schors bestonden. Geritsel van dode bladeren verried hier en daar een dierlijke aanwezigheid, zo klein dat ze niet met het blote oog te zien was.

Op hun helse tocht kwamen ze lijken in alle stadia van ontbinding tegen. Een lijk lag er nog niet zo lang. Er was niets aan de man te zien, behalve dat hij veel te stil lag. Hij had zijn kleren aan en zijn vuile sokken trokken allicht vliegen aan. Het aanzicht van de volgende mens die op de vloer tussen de afgevalen bladeren lag, was onaangenamer. De bacteriën binnenin hadden het er voor het zeggen. Opgezwollen lag het lichaam erbij, alsof het elk moment kon ontploffen en de ingewanden naar buiten zouden spatten. Nog een dood mens eiste alle aandacht op. Een kolonie maden had het lijk volledig ingepalmd, de wriemelende dikke larven deden zich te goed aan de lekkernij. En dan waren er nog de geraamtes her en der, volledig kaalgevreten en wachtend op de seizoenswisselingen die hun botten langzaam zouden doen verbrokkelen tot witte as.

Jerome zag dat alles maar registreerde niets. De virtuele werkelijkheid was zo echt als de zichtbare wereld. Het was geen computersimulatie, ook geen tv-uitzending. Het moest de schimmenwereld zijn waarin Broeder en Zuster doolden, samen met Ronda en haar ijle gezellen. Hij kon hun zinderende atomen voelen die ooit vastzaten en die nu zonder enige structuur en elk met een vrije wil kriskras door elkaar zweefden.

‘Kijk naar uzelf,’ riep Ronda.

Jerome kreeg geen tijd om daarover na te denken omdat hij zijn hoofd stootte. Hij bevond zich ineens niet meer in het duistere kamertje. Als zijn ogen nog goed werkten, stond hij nu aan de uitgang die vroeger de personeelsingang was: CLEYN SALET.

Hij hoorde Zara schaterlachen en draaide zich om, de pijn uit zijn kale hoofd wrijvend.

‘Kun je niet lezen?’ vroeg ze verontwaardigd, ‘op dat bordje staat dat je je hoofd niet moet stoten.’

‘Verrek,’ zei hij bij zichzelf, ‘en wie was die wolkbreuk in dat kamertje?’

Zara fronste haar wenkbrauwen en leek hard na te denken. Jerome dacht dat zij dacht dat hij het allemaal gedroomd had, maar ze zei:

‘Het meisje zei dat ze het vriendinnetje van Vic was, maar wie is Vic?’

Blijkbaar had Ronda haar een ander verhaal verteld, terwijl Zara helemaal niet op de hoogte was van Wieders bestaan.

‘Een freelancefotograaf die voor moordzaken werkte, hij is in de Maas verdronken.’

‘Kon hij dan niet zwemmen?’ vroeg ze.

In plaats van het lugubere verhaal te vertellen, zei hij:

‘Er zijn mensen die niet kunnen zwemmen, wees blij dat jij dat op school hebt geleerd.’

Jerome besloot naar buiten te gaan, Zara volgde hem gedwee. Terwijl hij op de binnenkoer frisse buitenlucht opsnoof, overdacht hij de onverwachte dood van Wieder.

Of Wieder zich opzettelijk in het kolkende water had gewaagd of er bij vergissing in gesukkeld was, dat had het slachtoffer-identificatieteam niet kunnen achterhalen. De stroming van de Maas had zijn lijk voorbij tientallen meanders gebracht tot het ter hoogte van de autosnelwegbrug in Maasmechelen aan een verroest overblijfsel van een metalen vissersbootje was blijven vasthaken. De hond van een vroege wandelaar had het dode lichaam gevonden. Het was aangebeten door de ratten en niet om aan te zien.

De synapsen van zijn brein schakelden geluidloos als de geïntegreerde circuits van een computer en zochten een verband met wat hij in het lijkenhuisje van Elisa Ronda had gezien. Hij had al meegemaakt dat een dikke man binnen de twee weken helemaal vergaan was tot knekels, vermoedelijk vanwege de omvang van het lijk en het warme weer. De snelheid waarbij hij de lijken in het kamertje tot botgruis had zien degraderen, was enkel filmisch te verklaren.

De zon scheen op zijn gezicht en hij voelde zich goed, ondanks zijn zwarte gedachten. Zara liep zwijgend naast hem, alsof ze de gebeurtenissen in het kasteelkamertje op haar eigen manier naging.

‘Waar denk je aan?’ vroeg hij.

Ze trok haar schouder tjes op en zei:

‘Ik denk aan de film over een knokenverzamelaar.’

Dat betekende dat ze ook op de lijkenboerderij was geweest.

‘Heb jij van je ouders naar die film mogen kijken?’

‘Waarom niet?’ vroeg ze verontwaardigd.

‘Omdat ik me enkele huiveringwekkende scènes herinner.’

Jerome had de film gezien, maar het boek had hij niet gelezen. Wat de schrijver van het boek vermoedelijk tot in de puntjes uitlegde, had de filmmaker achterwege gelaten. Want Jerome was met een grote vraag blijven zitten: waarom verzamelde de moordenaar stukjes bot?

‘Daar kan ik tegen.’

Ze was elf, maar ze kon veel meer verdragen dan Jerome op die leeftijd had gekund.

De meeste hersencellen zorgden voor de goede werking van zijn lichaam, een deel ervan gebruikte Jerome om onoplosbaar lijkende problemen op te lossen. Wat betekende de kijk-naar-uzelfboodschap van Ronda? Wat moesten de lijken in ontbinding hem duidelijk maken? Dat een dood lichaam dingen prijs gaf waarmee je zijn moordenaar kon vangen? Was de moordenaar van Elisa en Amélie een relikwieënverzamelaar?

Zijn drijfkracht zat in de 1500cc motor van zijn hoofd. Ook al had hij het brein van een Cro-Magnon die 100cc meer hersenen bezat, Jerome kon de moordenaar niet vatten. Zijn reis door het schimmenrijk leek op een tocht door zijn eigen hoofd, op zoek naar zichzelf. Hij voelde aan dat in de geheugenkamer geen spiegel stond omdat hij nooit kon zien wie hem bestuurde.

Spiegel? In de tijd dat een bliksemschicht kilometers aflegde sloot een geheugencircuit dat uit minstens twintig cellen bestond, kort. De gedachtegang die hij daaruit destilleerde begon met

Ronda's verschijning die hem aanried naar zichzelf te kijken. Dat kon hij het beste via een spiegel. De volgende gedachten kwamen eraan, als flitsen van een fototoestel. Boets' spiegeltjesboodschap klopte, want wie had de schoonste tanden van het land? Zara Allard, omdat ze na elke maaltijd voor de spiegel stond om met een tandenstoker alle restjes minutieus los te peuteren. Het kind van de rekening, had Zuster gezegd. Zara. Zara Allard?

Nog een hersencel ontplofte en braakte haar wetenschap uit. Sint Amelberga van Munsterbilzen had op sommige afbeeldingen een spiegel als attribuut, met daarin de kruisiging van Jezus Christus gereflecteerd. Bingo.

'Kom,' zei hij, 'we moeten ervandoor.'

Jerome voelde zich raar, alsof hij geen lichaam had. Hij bestond louter uit niets dan ervaringen met mensen, allerlei wetenschap over ruimte en tijd, en oneindige adoratie voor God die alles had geschapen, ook de onzichtbare dingen.

Hij rende naar de uitgang van het kasteel.

'Jerommeke,' riep zijn kleine vriendin, 'wat ga je doen?'

'Ik bel een taxi om ons naar Munsterbilzen te brengen.'

Jerome gaf nooit snel op. Zijn gedrevenheid kwam pas boven wanneer hij een oplossing voor een probleem had gevonden. Hij moest zich haasten, want de moordenaar liep nog vrij rond en maakte zich misschien op om het volgende lam te slachtofferen.

Eenmaal buiten op straat koos hij hetzelfde telefoonnummer van het taxibedrijf dat hij eerder had gecontacteerd om van de luchthaven van Beek naar Hoensbroek te reizen.

De kans was klein dat Moustache hen weer kwam afhalen. Om haar tot spoed aan te manen, riep hij naar zijn nichtje:

'Jij mag in de taxi vooraan zitten.'

Haar beentjes versnelden op slag.

Een gezapige taxirit naar Beek, een ongewoon snelle vlucht met de Cessna naar Kiewit, een rappe hap in de frituur van Ronny en een vlotte etappe in zijn sportauto brachten Jerome en Zara daar waar ze heel de tijd al hadden moeten zijn: Munsterbilzen. Hoensbroek was een dwaalspoor gebleken. Boets had hen in haar kasteel goed ontvangen, maar Ronda had hen teruggestuurd.

Jerome voelde zich opgejaagd. Tijdens de laatste kilometers naar het huis van Florent Dewijze fantaseerde hij over de manieren waarop mensen die hij niet had gekend de geest hadden gegeven.

Boets, samen met Petat en Petoet, maakte aanstalten om in te schepen op de ark van Noach. Haar diervriendelijkheid voedde daarbij de geest van Sint Landrada van Munsterbilzen zodanig dat hij naar deze wereld uitbrak.

Kuik, in haar verpleegsteruniform, schoot een plastic pijl uit een speelgoedboog naar een pluchen beer in een van haar tuinstoelen, en uit de beer ontsnapte de geest van Sint Amor.

Wieder stond onder de pergola met een baby in de linkerarm terwijl hij met de rechter een geuze hees. Toen hij op ieders gezondheid klonk, walmde de geest van Sint Willibrordus uit zijn mond.

Drie blazende ganzen zaten Amélie Lejoly achterna en haptten reikhalzend naar haar kuiten. Ze struikelde over een vlijmscherpe spade, en op dat moment verdampte uit haar bloederige lichaam de geest van Sint Amelberga van Maubeuge.

Ten slotte zag Jerome voor zijn geestesoog hoe Elisa Ronda aan de rand van een visrijke vijver brood naar de eenden gooide. Met de knokkels van haar tot vuist gebalde rechterhand sloeg ze de waterspiegel aan diggelen, waardoor de geest van Sint Amelberga van Munsterbilzen vrijkwam.

Toen hij bij het huis van Dewijze aankwam glimlachte hij. Fantasie ontbrak hem duidelijk niet. Feit was dat hij zijn onderzoek naar de ontvoerder van Elisa Ronda en de moordenaar van Amélie Lejoly bijna kon afsluiten.

Maar Dewijze was niet thuis. Zijn vrouw vertrouwde Jerome genoeg om hem de sleutel van de kerk te geven. Ze hoefde zelfs niet te weten waarom hij die nodig had, vermoedelijk nam ze aan dat hij iets wilde natrekken over de relikwieën. Het was fijn dat er nog mensen waren die in de goedheid van anderen geloofden en niet onmiddellijk iemands verdorvenheid dachten te herkennen.

Terwijl hij naar de kerk racete, probeerde hij een goede reden te bedenken voor zijn minder voor de hand liggende keuze. Het enige dat hem naar Munsterbilzen had gebracht, was het idee achter de spiegel. Maar er was hem geen spiegel opgevallen toen hij er tijdens zijn eerste bezoek samen met Dewijze had rondgelopen.

Jerome dacht met de escapade niet veel wijzer te worden, maar hij was ervan overtuigd dat Gods beweegredenen verstopt zaten in de kuilen die het stilstaande regenwater in alle aardewegen van de wereld had uitgegraven.

Hij was van zins de moordenaar bij zijn kraag te vatten, desnoods met de grote middelen. Zijn kleine vriendin zat naast hem in de auto. Ze zei niets, en misschien vond zij de killer spelenderwijs.

Hij parkeerde zijn auto op de stoep waar hij niet mocht staan, en zonder hem af te sluiten haastte hij zich naar de zijingang, Zara liep hem enthousiast achterna.

Jerome slaagde erin het alarm van de eerste keer af te zetten. Dat had hij Dewijze één keer zien doen, want de oude man had hem vertrouwd. Met de sleutel verschaftte hij zich toegang tot de kapel, vandaar liepen ze naar de sacristie.

‘Zoek een spiegel,’ gaf hij Zara als opdracht, ‘jij loopt door die gang naar de rommelkamer. Ik zal de kerk zelf onderzoeken.’

‘Oké baas,’ riep ze.

Hij vond niets wat op een spiegel leek, wel merkte hij dat hij zich kon spiegelen in de zilveren monstransen.

Het was er heerlijk rustig, tot hij opschrok van Zara’s geroep: ‘Jerome, kom eens kijken.’

Haar stem klonk niet alsof ze in gevaar was, toch repte Jerome zich.

Door de gang met de muurkasten waarop de schedels van Sint Landrada en Sint Amor lagen, rende hij naar de grote rommelkamer.

Opvallend veel licht scheen er via een dakvenster naar binnen. De stralenbundel bescheen een gedeelte van een grijze steen in de muur die hem bij zijn vorige bezoek niet was opgevallen.

‘Dat is een grafsteen,’ zei Zara.

Ofwel had er nooit een tekst op gestaan, ofwel was die tekst volledig weggesleten. Dat laatste was mogelijk omdat vroeger grafstenen in de vloer zaten en bezoekers van de kerk eroverheen liepen.

‘Maar ik zie geen opschrift, jij wel?’

In plaats van haar mening uit te leggen, liep ze de rommelkamer uit. Jerome volgde haar zonder morren naar een deur met glazen ruiten, en de kamer erachter verwelkomde hem met stralend licht.

Ineens waande hij zich buitensporig blij, alsof hij na lang be raad toegang kreeg tot de Hof van Eden. Het was een verborgen plek achter de kerk, althans gewone kerkgangers kwamen er niet. Het was ook een enge plek. Jerome had de indruk dat demonen en afzichtelijke monsters waarvan het speeksel uit hun muilen droop er huishielden.

Ze bevonden zich in een soort veranda met een glazen dak. Het was er stoffig, vuil en warm. De warmte kwam van de dikke buis die vanuit de grond naar de zijmuur draaide en vandaar naar boven leidde, als de schoorsteen van een stoomboot.

Toen Zara haar rechterarmpje strekte om iets aan te wijzen, begreep Jerome dat de achterkant van de grafsteen veel interessanter was. Hier was de steen bijna doorschijnend blauw, met een zandloper versierd en de tekst: AEN DE HH DRIEVULDIGHEID, ONDER DE VOORSPRAEK DER ONBEVLEKTE MAEGD MARIA IS DEN EERSTEN STEEN DER KERK GEWEID DEN 28 APRIL 1851. O MENSCH VERGEET DEN DOODEN NIET, WILT GY DAT U GOED GESCHIED. RIP.

Dewijze had hem die kamer niet getoond, maar hij Jerome wel uitgelegd dat kerkenbouwers grafstenen hergebruikten door de gegevens van de overledene weg te slijpen en er andere teksten in te beitelen. Van de barnstenen grafsteen hadden ze een gedenkplaat gemaakt.

‘Op achtentwintig april verjaart Rexanne,’ merkte hij op.

Zara fronste haar wenkbrauwen en zei:

‘Ook die van Saddam Hoessein.’

‘Meen je dat?’

‘Yep,’ zei ze.

Saddam was voor velen de duivel in menselijke gedaante geweest. Tot het laatste oordeel van Allah kon hij zich in zijn graf over zijn wandaden bezinnen. Nu nog de moordenaar van Lejoly naar de onderwereld sturen en Jerome kon weer rustig slapen.

Hij aanschouwde de gedenksteen nogmaals en vroeg zich af wat HH ook alweer betekende. De heren? De heiligen? Jerome overliep in gedachten wat Dewijze hem eerder had verteld over heiligen in Europa. De meeste historici dachten dat ze voortgekomen waren uit het godendom van de Germanen en de Kelten. Anderen waren van mening dat de oude Grieken de heiligen hadden bedacht. Zij hadden de overledenen verzameld in het schimmenrijk van de god Hades dat zich onder de grond bevond, de onderwereld.

Jerome keek omhoog en tuurde door het glazen dak de lichtblauwe hemel in. Hij stond binnen en toch was hij buiten. Hij waande zich in de huid van een apostel. Terwijl hij in de schemerige hemelkoepel een omgekeerde wok herkende, stelde hij zich voor dat Johannes er zijn kom soep en brood deelde met de andere heiligen.

Op een of andere manier drong de tijd. De tijd was zijn vijand en hij wilde hem absoluut overwinnen. Moest zijn ziel daarvoor naar de hemel reizen? Via de ladder die hemel en aarde verbond, als een brug naar het oneindige *zijn* zoals de heiligen dat beleefden? Dat betekende dat hij binnenkort zou sterven. Had hij daar wel zin in? God, au nom de Dieu.

De veelzijdigheid van God intrigeerde hem. Hij was drievuldig. Als Vader, schepper van hemel en aarde. Als Onze-Lieve-Heer Jezus, naar de aarde gezonden om het woord te verkondigen. En als Heilige Geest, zich in de harten nestelend. Het was geen Pinksteren in de kerk van Munsterbilzen, toch leek Jeromes hemelvaart nabij, want zijn beschermengel was erbij.

Jerome wist niet wat er aan de hand was. Leed hij aan een apocalyptisch visioen? Hij leek op te gaan in de driedimensionale versie van een manshoog fresco op de muur van een statige kerk. Hij zag zichzelf met een steen op de borst slaan terwijl enkele heiligen zijn boetedoening met ontzag aanschouwden en een leeuw van genoegdoening gromde. Ondanks het geloofwaardige geluid had de grote kat het onmogelijke uitzicht van een Vlaamse Leeuw met rode uitstekende tong en zwarte krullende staart.

Toen hij opkeek, zag hij de Drie-eenheid hangen, omhuld door een onweerswolk. Jezus Christus hing aan het kruis, de Heilige Geest had de vorm van een vliegende duif en God ontfermde zich als een ouderling over het geheel. Het drietal vervulde het onwezenlijke plaatje, enkel de duivel in zijn Belphegor-kostuum was niet van de partij.

Onaards maar aangenaam gezelschap, vond Jerome. En dat was nog niet alles. Hij stelde zijn gezichtsvermogen scherper en zag in de blauwe hemel boven hem enorme ballonnen waarvan de ballonvaarders lucht lieten ontsnappen. Hij moest echter zijn perceptie opnieuw evalueren, want aan de ballonnen hingen geen rieten manden. Het waren doodgewone ballonnen, oranje, gele, knalgroene, niet in een tros bij elkaar gebonden maar los van elkaar en vallend als bakstenen.

In een reflexbeweging weerde hij zich met opgeheven armen af om niet gekwetst te raken. Een seconde of twee verstreek, maar de inslagen bleven uit. Toen hij zijn ogen weer durfde te openen, hing een aantal opblaasballonnen op ooghoogte rond hem, beschilderd met gezichten van mensen. De ene lachte, de andere weende. De ene duidelijk een vrouw aan het lange haar en dunne wenkbrauwen

te zien, de andere zonder twijfel een man vanwege de borstelige baard. Aan elke ballon bungelde een dun touwtje.

Een heel kort moment had Jerome de indruk dat broeders en zusters die hem in de dood vooraf waren gegaan, hem omringden. Was hij ook dood? Nee, dat kon hij niet geloven. Het volgende moment zag hij de zwamvormige ballonnen als entiteiten uit een stripverhaal en in staat kinderen op te slokken. Zijn levensdrang speelde hem parten en hij probeerde zich uit het bos van ballonnen te bevrijden door zich een baan naar buiten te boksen. Dat lukte, want hij bevond zich even later terug in de glazen ruimte achter de kerk.

‘Kijk wat ik heb gevonden,’ zei een stem.

Zara was weer van de partij. Ze kwam vanachter zijn rug tevoorschijn en stak een paarse ballon vooruit, versierd met een getekend gezicht van een meisje: ovale, grote ogen, twee puntjes als neusgaatjes en een tuitende mond.

‘Dat is fijn,’ zei Jerome terwijl hij schichtig om zich heen keek en merkte dat de andere ballonnen verdwenen waren.

‘Heb jij een alcoholstift?’ vroeg ze.

‘Denk jij dat ik met een stift op zak rondloop?’

Zara keek beteuterd. Jerome boog zich naar haar over, legde zijn handen op haar frêle schouderdjes en zei:

‘Sorry meisje, ik heb nu niet veel zin om te spelen, maar straks teken ik zoveel gezichten op ballonnen als jij wilt.’

Ze keek hem met grote ogen aan; ze leken op de getekende ogen van de ballon die dicht bij haar gezichtje hing.

‘Mijn naam is Zara Thoestra,’ zei ze met overslaande stem, alsof haar stemmetje het onder het uitspreken van de naam begaf.

Had de geest van Zarathoestra het van haar overgenomen en wilde ze zo iedereen vrede op aarde wensen? Of maakte ze een insinuatie over Jeromes gedichtje waarin hij vrijelijk en zonder toestemming van de profeet diens naam in twee had gekapt?

Jerome had de neiging haar voorstelling in het belachelijke te trekken – aan haar zelfverheerlijking moest een einde komen, de huichelaarster – maar iets weerhield hem, misschien het geloof in

iets wat voor hem onbekend en onbemind was gebleven. Misschien speelde magie in het verhaal mee.

De priesters die de leer van de profeet Zarathoestra hadden verspreid mochten zich magiërs noemen. Voor de Grieken waren zij *de wijzen uit het oosten* die waarzegden en dromen uitlegden. Zara deed zich duidelijk voor als een sterrenwichelaar.

Zara en Jerome. Als de meesteres en haar slaafje, zo stonden ze daar. Jerome was zeker niet aan het einde van zijn Latijn, want hij zei zeemzoet:

‘Oké, Zara Thoestra, we zullen in de sacristie wel een stift vinden en dan teken ik op deze ballon jouw popidool.’

Hij wees even naar de paarse ballon die Zara angstvallig in haar linkerhandje vasthield, en prompt knalde de ballon in duizend onzichtbare stukjes uit elkaar, alsof Jeromes wijsvinger een speldenprik had uitgedeeld. Maar het kon ook Sint Amor van Maastricht zijn geweest die daarvoor zijn narwaltand had gebruikt. Jerome dacht maar wat.

Als echo van de ontploffing weerklonk een fractie van een seconde later een donderslag bij heldere hemel. Het was een geluid waarbij ieder gezond mens meteen zou wegduiken. Maar niet Jerome en Zara. Het had er alle schijn naar dat het kwaad was geboren.

Jerome en Zara hadden geen dekking gezocht. De gevolgen van de ontploffing waren op hun lijf achtergebleven. Jeromes middel was besmeurd met druipend bloed, en Zara had het in haar gezicht gekregen. Dik drakenbloed leek het wel, langgerekt vielen de druppels op de plavuizen en bleven er als kleine drolletjes liggen. Het leek hem ineens een goed idee om roodachtig hars van de drakenbomen te verzamelen dat als helende kracht kon dienen voor het geval hun verhaal verkeerd afliep. Het bloed voelde goed.

Maar de ruimte die zich zowel binnen als buiten bevond, bleef een doodenge plek waar enkel diabolische creaturen uitgenodigd waren. Jerome herinnerde zich een van zijn vele opdrachten: *slechte* dingen *goed* maken. Toen had hij nog een toekomst in het

martelaarschap gezien. Nu zag hij meer in de voorspelling dat zijn gebeente in deze akelige plaats zou verbleken, nadat hij met huid en haar was opgegeten en zijn taai vlees huishield in de magen van brullende monsters.

Jerome voelde zich een dwerg in de keuken van reuzen, als een stenen versie van Paulus de boskabouter die verbaasd van zijn boek opkeek. In de zeshoekige vorm van de ruimte, de vierkantige plavuizen en de cirkelvormige schouw zag hij meer dan geometrie. Behalve de duivelse presentie was er ook een goddelijke aanwezigheid. Blijkbaar waren de heiligen hem tot hier gevolgd.

Sint Amor van Maastricht was er al. Meer sinterklazen verschenen: Sint Willibrordus, Sint Amelberga en Sint Landrada van Munsterbilzen, Sint Amelberga van Maubeuge en Sint Johannes. Jerome dacht een stukje hoofd achter Sint Godelieve te zien, maar dat kon hij nog niet aan een bekende heilige toeschrijven.

De heiligen bleven buiten de veranda en op afstand, maar ze konden alles overzien omdat ze reusachtig groot waren. Ze verdrongen zich niet en keken toe als norske juryleden die de terechtstelling van enkele terdoodveroordeelden verplicht moesten bijwonen.

De kerk van Munsterbilzen was geen kathedraal, maar de architect had zich bij het tekenen van de plattegrond laten inspireren door overlappende vierkanten van verschillende grootte die samen de Drie-eenheid voorstelden. Het kon niet alleen diepreligieuzen inspireren.

Jerome en Zara durfden zich niet te bewegen. Door de gemeenschappelijke stralenkrans van de heiligen waande Jerome zich in de hemel, maar de kring van dieprode druppels bloed op de vloer deed hem aan de hel denken. Hij vroeg zich af hoe hij op alles wat gebeurde kon anticiperen.

Hij zag zichzelf en Zara in een bloederige scène uit een horrorfilm. Zijn buik kon wedijveren met die van de man die beviel van

een buitenaards wezen in de eerste film uit de *Alien*-reeks. Het gezicht van zijn kleine vriendin leek op dat van Carrie in de gelijknamige film. Tranen biggelden langs haar wangetjes.

Jerome begreep dat hij weinig kon doen aan hun bevlekte toestand. Als het bloed opdroogde, konden ze de plekken nooit meer uit hun kleren of van hun huid wassen.

‘Kindje, trek het je niet aan,’ zei hij terwijl hij het meisje aan haar hand door de veranda meetrok, ‘we gaan naar huis, boenen ons weer schoon en trekken andere kleren aan, oké?’

Zara knikte en leek te bedaren. Wellicht omdat Jeromes woord haar heilig was.

‘Ik heb geen zin meer om een spiegel te zoeken,’ zei Zara.

‘O ja, ik was de spiegel vergeten.’

Jerome zag zichzelf als een anticipaat, iemand die alles voorzag en ernaar handelde. Maar in de deuropening van de veranda naar de rommelkamer twijfelde hij meer dan ooit tussen weggaan en blijven.

‘Je hebt geen spiegel nodig om naar jezelf te kijken,’ zei een gezaghebbende stem.

Terwijl de heiligen een reuzenstap achteruitzetten, kwam de onverwachte spreker naar voren. Het was Sint Hieronymus, de heilige die Jerome eerder niet had herkend achter Godelieve van Gistel. Jeromes engelbewaarder verscheen niet op het toneel als een halfnaakte kluizenaar met zijn haar in de war. Hij was verkleed als een kardinaal met kruis staf en hield angstvallig een boek vast. Hij was ook veel kleiner dan zijn broers en zussen, een forse mensenmaat, zodat Jerome met hem kon converseren zonder een stijve nek te krijgen.

‘Welk boek hebt u daar bij u?’ vroeg Jerome.

Hieronymus dacht even na en zei:

‘Het boek waarvan de wijsheid verborgen moet blijven.’

‘Geef ons dan de titel,’ waagde Jerome te zeggen.

Hieronymus keek schichtig in de rondte, alsof hij zich ervan vergewiste dat zijn broeders en zusters hem niet afluisterden.

Jerome keek mee. Tot zijn verbazing zag hij dat de andere heiligen de verkleedpartij hadden verlaten. Ook de donkere bloedkring had zich opgelost.

Hieronymus hield het boek plat voor zich uit, met de rug naar Jerome toegekeerd. Naarmate Jerome dichterbij kwam, kregen de letters meer vorm. Nog een stapje was hij verwijderd van de wetenschap die hij niet mocht kennen, of de kennis die hij niet mocht weten. Hij voelde hoe Zara haar kleine handje uit zijn grote hand trok. Toen las hij de titel die hem naar adem deed snakken: VREDE OP AARDE? VERGEET HET.

Jerome waande zich weer in het lijkenhuisje, het huis van de moordenaar van Amélie Lejoly waar het tasje met de haarlok van Elisa Ronda veilig achter dik glas lag. Een waarheid als een koe viel zijn brein binnen maar hij wilde de blijde boodschap nog niet uitschreeuwen.

De relikwieënverzamelaar was niet de grote magiër, niet de anticipeet en niet Zara Thoestra. Het was niemand minder dan de goede man die Vic Wieder, Aïcha Kuik en Betty Boets op een brutale manier naar het hiernamaals had geroepen. Het was God de Vader, Onze-Lieve-Heer Jezus en de Heilige Geest. Drie in één. Jerome wist het zeker, hij voelde het aan zijn water, gewijd of niet.

‘Hemeltjelijef,’ riep hij, ‘God heeft het syndroom van DIS.’

De onwerkelijke filmcène transformeerde weer naar de ruimte achter de kerk.

‘Gaat het?’ vroeg een oude mannenstem.

Jerome draaide zich om en zag Florent met een fles in zijn hand staan. Jerome wist niet wat zeggen en controleerde zijn kleren. Die waren met rode wijn besmeurd. Ook Zara voelde aan haar truitje en keek verwonderd naar hem op.

‘Oef, geen bloed,’ zei ze.

Het kon allicht de verwerking van een pas opgelopen trauma versnellen.

Epiloog

Sinds het eigenaardige avontuur in Munsterbilzen voelde Jerome zich anders, alsof hij een DIS-patiënt was waarvan één alter ego zich niet meer liet horen.

Florent had Jerome achteraf verteld dat zijn vrouw hem naar de kerk had gestuurd omdat zij te lang wegbleven. Groot was zijn verbazing toen hij Jerome en Zara in de ruimte achter de kerk terugvond in gevecht met duivelachtige wezens die uit lichte en donkere wolkenpartijen bestonden. Hij had niets beters gevonden dan een fles miswijn te nemen en het tweetal ermee te besprenkelen. Je kon het vergelijken met de bezwering van een vampier door wijwater in zijn gezicht te smijten. Wonder boven wonder had het ook nog gewerkt. De verzameling poltergeesten was met de staart tussen de benen thuisgekomen.

Jerome zat samen met Maribelle aan de keukentafel. Door de deuropening keek hij naar de tv en begreep dat een belangrijke gebeurtenis van jaren geleden hem volledig was ontgaan: de landing van een satelliet op een asteroïde. De grote aardappel was nauwelijks drieëndertig kilometer lang en dertien kilometer breed. Tjonge jonge, als de mens een dergelijke toer kon uithalen, was hij tot alles in staat.

Het was blijkbaar niet zo gemakkelijk vrede in de wereld te bewaren, aan de oorlogsbeelden op tv te zien. Jerome stelde zich een verbeterde wereld voor, een die ook eenvoudiger was. Overdag mooi weer en 's nachts regen, maar de seizoenen mochten blijven. Een wereld met minder mensen, minder wegen en minder steden. Minder oorlog ook, maar een wereld zonder misdaad zou een wereld zonder mensen zijn.

Jerome hielp Zara bij het maken van een maquette als opdracht voor school; zelf was ze bezig beroemde wiskundigen op het internet op te zoeken. De muren van haar slaapkamer waren klaar en ze zocht op de computer informatie voor de les wiskunde. Jerome ontfermde zich over het stoeltje, bureautje en boekje met als

titel: DE WERELD VAN ZARA. Maribelle nam de gordijntjes en de bedsprei voor haar rekening.

‘Ik hoop dat Axel geen verborgen camera in de keuken heeft opgesteld,’ zei Jerome.

Want met het miniboekje ging hij te ver. Maribelle keek schuldig toen ze het beddenspreitje met het reusachtige strijkijzer platstreek om er een mooie plooi in te krijgen.

Jerome vertoefde graag in het huis van de familie Allard-Doem. Hij had trouwens niet veel zin om terug naar Hasselt te rijden omdat Rexanne hem de bons had gegeven na zijn verhaal over Boets’ zelfmoord.

‘Kijk eens aan,’ riep Zara vanuit de woonkamer.

‘Iets interessants gevonden?’ vroeg Jerome terwijl hij naar haar toeliep.

In plaats van te antwoorden las ze iets van het scherm af:

‘Luister naar dit: Pascal liet zich in Parijs een tijdje leiden door de geneugten van het leven. Als wiskundige bouwde hij een zeker aanzien op. In de nacht van 23 november 1654 deed hij een diep-religieuze ervaring op waarvan hij de beschrijving levenslang in de voering van zijn jas meedroeg.

In 1667 schreef hij Les Pensées. Daarin deed hij een poging de nietigheid en de grootheid van de mens te ontrafelen. Hij zag de mens als een mysterie dat hij kan ontsluiëren door erover na te denken, maar helemaal bevatten zou hij dat nooit. Hij beschreef hoe verdeeldheid en dubbelzinnigheid de mens kwelden en hoe hij ten onder ging aan de keuzes die hij voortdurend moest maken. Zijn zintuigen, zijn redeneringen en vooral zijn verbeelding speelden hem parten, ze misleidden hem waardoor hij nooit achter de waarheid zou komen.’

‘Ik ben ook een mysterie,’ zei Jerome.

‘Jij denkt te veel na en zult het nooit begrijpen.’

‘Ik zoek de waarheid niet.’

‘Wat dan wel?’

‘Ik probeer een overzicht te krijgen en zoek schoonheid.’

‘Je zintuigen zullen je voortdurend misleiden,’ zei Zara, zich baserend op de tekst die ze had gelezen.

Het kind van bijna twaalf leek met haar lang, gouden haar op een muze, zingend voor de almachtige goden. Haar grote ogen gaven haar gezichtje een tekenfilmwerkelijkheid zoals alleen de Japanners dat klaarkregen.

‘Jij bent mijn schoonheid,’ durfde Jerome te zeggen.

Een ander kind zou hem vreemd hebben aangekeken, Zara niet. Ze kenden elkaar door en door en begrepen elkaar soms zonder te moeten praten.

‘Ik zal je kwellen tot het einde der tijden,’ zei ze.

Jerome greep de kleine kwelgeest bij de keel en zei:

‘Zweer dat je me niet meer zult misleiden.’

‘Oké, dan zal ik je verleiden,’ zei ze, ‘laat me nu los.’

De jongedame giechelde en speelde het spelletje mee.

‘Nee,’ zei Jerome, ‘ik zal je de kleren van het lijf scheuren.’

Hij wist even niet wat hem bezielde, hij wilde haar enkel de daver op het lijf jagen.

‘Kom maar op, ik zal me met hand en tand verdedigen,’ zei ze en tuitte haar mond als de tatoeage van Rexanne Salvo.

Maribelle riep vanuit de keuken dat ze moesten stoppen met bekvechten. Jerome liet Zara los, en Zara verliet de woonkamer via de deur naar de hal.

Hij keek rond en zijn blik viel op een tekening die Zara op de tafel had achtergelaten. Ze had een gezicht getekend. Jerome herkende er *de kleine vriendin* van Vic Wieder in: Elisa Ronda.

Gerommel weerklonk boven zijn hoofd. Jerome stelde zich voor dat Elisa en Amélie in hun respectieve slaapkamers hun boekentassen klaarmaakten om de volgende dag naar school te gaan.

Een straaljager scheerde laag over. Jerome stond aan het benzine-station te tanken en vroeg zich af welke vijand het land was binnengedrongen terwijl een tweede gevechtsvliegtuig voorbijraasde zonder intelligente bommen te droppen.

‘Mayday, mayday.’

Was dat een radiobericht van een gevechtspiloot in nood?

Jerome vroeg zich af hoe het met de wereld verder moest. Dat oorlogszuchtige was nu eenmaal de ware kleur van de mens. Gelukkig waren er nog de heiligen die het hachje van arme zielen zoals Jerome kwamen redden.

Ineens viel het laatste puzzelstukje op zijn plaats. Jerome begreep eindelijk dat de zin van zijn leven hijzelf was. Hij bedankte zichzelf voor dit zandkorrelbestaan. Zijn stilzwijgen sprak voor zich. Het lot van de grote zondaar was bezegeld. Jerome had de discipel die kinderen vrut, eindelijk gevonden.

Dankwoord

Dank aan Jo Claes, Alfons Claes en Kathy Vincke voor hun naslagwerken over heiligen.

SANCTUS: MEER DAN 500 HEILIGEN HERKENNEN.

SANCTI: NOG MEER HEILIGEN HERKENNEN.

Ook een dankjewel voor Patricia Budenaerts, omdat zij mij uit het land van de vergetelheid heeft gehaald. Zij is mijn godin in een ouderwetse Citroën DS!